

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ: *Επικοινωνία και συνεργασία νηπιαγωγείου οικογένειας:
προσέγγιση από τη μεριά των νηπιαγωγών*

ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ: **ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΥ**

ΔΗΜΗΤΡΑ ΤΣΕΛΛΟΥ

A.M.: 0213019

ΒΟΛΟΣ 2016-2017

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Α' ΜΕΡΟΣ

- Περίληψησελ. 4
- Εισαγωγήσελ. 5-6
1. Επικοινωνία και συνεργασία μεταξύ νηπιαγωγού και γονέων
 - 1.1Η έννοια της επικοινωνίαςσελ. 7-8
 - 1.2Η έννοια της συνεργασίας σελ. 8-9
 2. Τρόποι επικοινωνίας και συνεργασίας
 - 2.1ευκαιρίες συνάντησης γονέων με τον εκπαιδευτικό στην πράξη
... σελ. 11-13
 3. Θεωρητικά μοντέλα επικοινωνίας
 - 3.1Σταδιακό μοντέλοσελ. 13-14
 - 3.2Οργανισμικό μοντέλο..... σελ. 14
 - 3.3Βίο οικοσυστημικό μοντέλο..... σελ. 15
 - 3.4Μοντέλο επικαλυπτόμενων σφαιρών επιρροής ή σφαιρικό....
σελ. 15-16
 - 3.5Μοντέλο σχέσεων των Ryan & Adams..... σελ. 16-17
 4. Γονεϊκή εμπλοκή
 - 4.1.Η έννοια της γονεϊκής εμπλοκής..... σελ. 17
 - 4.2Τύποι/ μορφές γονεϊκής εμπλοκής..... σελ. 18-2
 - 4.2.1Η γονεϊκή εμπλοκή στο νηπιαγωγείο..... σελ. 21-22
 - 4.3Η σχέση μεταξύ γονιών- εκπαιδευτικού σελ. 22-23
 - 4.3.1.... Παράγοντες που επηρεάζουν τη γονεϊκή εμπλοκήσελ. 24
 - 4.4Συνέπειες γονεϊκής εμπλοκής..... σελ. 25

Β' ΜΕΡΟΣ

1. Μεθοδολογία έρευνας σελ. 27-28

2. Ανάλυση –Αποτελέσματα
 - 2.1. Τι σημαίνουν για τους νηπιαγωγούς οι όροι επικοινωνία και συνεργασίασελ 29-31
 - 2.2.Τρόποι με τους οποίους νηπιαγωγοί επικοινωνούν με τους γονείςσελ. 31-35
 - 2.3. Ποιο μοντέλο επικοινωνίας θεωρούν οι νηπιαγωγοί ως το πληρέστεροσελ. 35-37
 - 2.4. Τι λένε οι νηπιαγωγοί για τους γονείςσελ. 37-40
 - 2.5.Απόψεις νηπιαγωγών περί γονεϊκής εμπλοκής και των συνεπειών τηςσελ. 40-43
 - 2.6.Προσδοκίες νηπιαγωγώνσελ.43-45

3. Συμπεράσματα..... σελ. 45-46

4. Βιβλιογραφίασελ. 47-48

ΠΑΡΑΤΗΜΑ 1) Ερωτήσεις συνέντευξης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2) Έντυπο συγκατάθεσης

ΠΑΡΑΤΗΜΑ 3) Απομαγνητοφωνήσεις

Α' ΜΕΡΟΣ

Περίληψη

Η παρούσα μελέτη διερευνά τη σχέση η οποία αναπτύσσεται μεταξύ των γονιών και του/της νηπιαγωγού όσο αφορά την επικοινωνία και τη συνεργασία ανάμεσα στους δυο. Η προσέγγιση του θέματος γίνεται από την πλευρά των νηπιαγωγών. Διερευνώνται αρχικά οι εννοιολογικές τοποθετήσεις των εκπαιδευτικών σχετικά με τους όρους επικοινωνία και συνεργασία. Έπειτα εξετάζονται οι τρόποι και τα μέσα επικοινωνίας τα οποία χρησιμοποιεί το κάθε άτομο του δείγματος προκειμένου να έρθει σε επαφή και να αλληλεπιδράσει με τους γονείς, καθώς επίσης και το μέγιστης σημασίας ζήτημα της γονεϊκής εμπλοκής και των συνεπειών της στα πλαίσια της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Τέλος, οι συνεντευξιαζόμενοι απάντησαν στο τι προσδοκούν από τους γονείς προκειμένου να δημιουργηθεί θετικό κλίμα μεταξύ τους με απώτερο στόχο μια αρμονική και αποτελεσματική συνεργασία προς όφελος του παιδιού. Για τις ανάγκες της έρευνας έλαβαν μέρος δέκα επτά (17) νηπιαγωγοί οι οποίοι υπηρετούν σε κοινή έδρα εργασίας. Από την ανάλυση των αποτελεσμάτων προέκυψε ότι οι έννοιες επικοινωνία και συνεργασία φαίνεται να έχουν ταυτόσημη ή παραπλήσια σημασία. Όσο αφορά τους τρόπους επικοινωνίας ο πιο συχνός προκύπτει πως είναι η επαφή γονιών- νηπιαγωγού μέσω των συλλογικών συναντήσεων κατά τις οποίες συζητούνται διάφορα θέματα που αφορούν κυρίως το παιδί. Στη συνέχεια, η γονεϊκή εμπλοκή νοείται ως η συμμετοχή των γονιών στην εκπαιδευτική διαδικασία και έχει θετικές και αρνητικές εκδοχές. Επίσης ανάλογα προκύπτουν και συνέπειες κατά περίπτωση. Οι συνέπειες συνήθως αφορούν το παιδί αλλά μπορεί να αφορούν και τους γονείς ή τον ίδιο τον εκπαιδευτικό. Καταλήγοντας, οι νηπιαγωγοί αυτό που επιθυμούν είναι μια καλή συνεργασία με τους γονείς προς όφελος του παιδιού.

Λέξεις κλειδιά: σχέση σχολείου-οικογένειας, επικοινωνία, συνεργασία, γονεϊκή εμπλοκή, συνέπειες, νηπιαγωγοί, τρόποι

Εισαγωγή

Αναμφισβήτητα, η καλή επικοινωνία είναι βασικό συστατικό επιτυχίας για την οικοδόμηση μιας διαπροσωπικής σχέσης. Όπως σε κάθε είδους σχέση μεταξύ δύο ή περισσότερων είναι απαραίτητος ο επικοινωνιακός διάλογος, έτσι το ίδιο ισχύει για τη σχέση ανάμεσα στους γονείς των παιδιών και τους εκπαιδευτικούς στη σχολική κοινότητα από τα πρώτα κιόλας χρόνια. Η προσχολική ηλικία είναι μια περίοδος πολύ σημαντική για τη μετέπειτα ανάπτυξη και εξέλιξη του ατόμου σε όλους τους τομείς. Σε αυτή τη φάση, επαφή άμεση και αλληλεπίδραση με το παιδί έχουν οι γονείς από τη μία και οι εκπαιδευτικοί προσχολικής αγωγής, οι νηπιαγωγοί από την άλλη. Κοινός σκοπός και των δυο είναι το καλό του παιδιού, η ολόπλευρη ανάπτυξή του και η καλλιέργειά του προκειμένου να εξελιχθεί σε ένα ολοκληρωμένο άτομο στο μέλλον. Κατά συνέπεια, για να κατακτηθεί ο παραπάνω σκοπός, απαραίτητη προϋπόθεση είναι να υπάρχει καλή επικοινωνία και συνεργασία μεταξύ των εμπλεκόμενων. Η επικοινωνία και η συνεργασία είναι έννοιες τις οποίες χρησιμοποιούμε στην καθημερινότητά μας χωρίς όμως να αναλογιζόμαστε τη σημασία που κρύβουν από πίσω τους. Είναι σαφώς δυο λέξεις με παραπλήσιο νοηματικό περιεχόμενο ίσως και ταυτόσημο. Στην παρούσα εργασία μελετάται το περιεχόμενο αυτών των όρων γενικά και εξειδικεύεται στα πλαίσια της προσχολικής εκπαίδευσης, μεταξύ γονιού και νηπιαγωγού. Στη βιβλιογραφία εντοπίστηκαν αρκετά σημεία τα οποία εξέταζαν το ζήτημα αυτό. Η διαφοροποίηση της έρευνας είναι ότι το θέμα προσεγγίζεται από τη μεριά των νηπιαγωγών. Δηλαδή, με ποιον τρόπο αντιλαμβάνονται οι ίδιοι την επικοινωνία και συνεργασία ανάμεσα σε εκείνους και τους γονείς των μαθητών τους. Επίσης, υπάρχουν διάφοροι τρόποι με τους οποίους ένας νηπιαγωγός μπορεί να έρθει σε επαφή με τους γονείς. Τέτοιοι είναι οι συναντήσεις, ομαδικές ή ατομικές, η γραπτή(σημειώματα) ή προφορική (ολιγόλεπτη επαφή καθημερινά) επικοινωνία. Επιπλέον στο σύνολο της βιβλιογραφίας αναφέρονταν σε αρκετά σημεία μοντέλα επικοινωνίας σχολείου οικογένειας τα οποία στηρίζονται σε κάποια θεωρία. Για αυτό το λόγο συμπεριλήφθηκαν στο πλάνο των ερωτήσεων κάποια από αυτά, τα οποία

επεξηγήθηκαν στους συνεντευξιαζόμενους πριν απαντήσουν τις σχετικές ερωτήσεις μιας και ήταν αναμενόμενο να μην τα γνώριζαν.

Μιλώντας για συνεργασία δε θα μπορούσε να λείπει το ζήτημα της γονεϊκής εμπλοκής. Του τρόπου με τον οποίο συμμετέχουν, δηλαδή, οι γονείς στην εκπαιδευτική διαδικασία. Ένα ακόμη σημαντικό σημείο στην προσχολική αγωγή. Το πόσο και πώς είναι καλό να εμπλέκονται οι γονείς. Σαφώς η εμπλοκή αυτή, ανεξαρτήτου της φύσεώς της, προκαλεί συνέπειες. Οι συνέπειες μπορεί να αφορούν το παιδί, τον/τη νηπιαγωγό ή και τους γονείς. Είναι εμφανές ότι το θέμα της επικοινωνίας, συνεργασίας και γονεϊκής εμπλοκής είναι πολύ σημαντικό από την άποψη του ότι είναι κάτι με το οποίο έρχεται αντιμέτωπος ο παιδαγωγός αλλά και ο γονέας καθημερινά. Το ενδιαφέρον στρέφεται στα παραπάνω μιας και μιλάμε για ανθρώπινη σχέση η οποία στην πραγματικότητα δεν είναι και τόσο εύκολη και πάντα πετυχημένη.

Συνοψίζοντας, φτάνουμε στη διατύπωση του ερευνητικού ερωτήματος το οποίο είναι: « Πώς αναλύουν οι νηπιαγωγοί το θέμα της συνεργασίας με τους γονείς;» . Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στα εξής υποερωτήματα: «Πώς περιγράφουν οι νηπιαγωγοί την συνεργασία με τους γονείς», «Πώς αναλύουν οι νηπιαγωγοί τους τρόπους επικοινωνίας με τους γονείς;», «πώς σχολιάζουν οι νηπιαγωγοί τα μοντέλα επικοινωνίας με την οικογένεια;», «πώς σκιαγραφούν οι εκπαιδευτικοί τη θέση των γονέων απέναντι στο σχολείο;», «Πώς οι νηπιαγωγοί περιγράφουν την εμπλοκή των γονέων στα θέματα του σχολείου;», «Πώς αποδίδουν οι νηπιαγωγοί την αποτελεσματική επικοινωνία με τους γονείς;». Τέλος, όσο αφορά τη μέθοδο η οποία ακολουθήθηκε για τη συλλογή των δεδομένων, χρησιμοποιήθηκε ημιδομημένη συνέντευξη με ερωτήσεις οι οποίες ανταποκρίνονταν στις παραπάνω θεματικές υποενοότητες. Το πλάνο της συνέντευξης βρίσκεται στο Παράρτημα 1.

1. Επικοινωνία και Συνεργασία μεταξύ νηπιαγωγού και γονέων

1.1. Η έννοια της επικοινωνίας

Η επικοινωνία, ανάμεσα στα δομικά στοιχεία τα οποία συνηγορούν υπέρ της ανάπτυξης του παιδιού από την πρώτη κιόλας σχολική ηλικία, φαίνεται να είναι βαρύνουσας σημασίας. Λέγοντας ανάπτυξη αναφερόμαστε τόσο στην μαθησιακή ανάπτυξη όσο αναφορά το γνωστικό επίπεδο του παιδιού, όσο και στην σωματική, ψυχική, κινητική ανάπτυξη και την κοινωνικοποίηση. Τα δομικά στοιχεία που προαναφέρθηκαν δεν είναι άλλα από την οικογένεια, πρωτίστως, και το εκπαιδευτικό σύστημα συμπεριλαμβανομένων του σχολείου και του εκπαιδευτικού προσωπικού. Συνεπώς, θα εστιάσουμε την προσοχή μας στην επικοινωνία και τη συνεργασία των γονέων ή κηδεμόνων ενός παιδιού με τον εκπαιδευτικό.

Η επικοινωνία ως έννοια είναι δύσκολο να περιοριστεί σε λίγες λέξεις ενός ορισμού. Από την αρχαιότητα κιόλας έχουν υπάρξει προσπάθειες για την οριοθέτηση της έννοιας αυτής. Σύμφωνα με τον ορισμό που δίνει το Cambridge Dictionary επικοινωνία (communication) είναι η:

«διαδικασία ανταλλαγής πληροφοριών και συναισθημάτων ώστε η πληροφορία να γίνει κατανοητή».

Παρόλα αυτά, με πιο απλά λόγια επικοινωνία μπορούμε να πούμε ότι είναι η:

«μετάδοση μηνυμάτων (νοηματικών ή συναισθηματικών) από ένα πομπό (προέλευση) σε ένα δέκτη (στόχο), άμεσα ή με τη διαμεσολάβηση ενός μέσου επικοινωνίας».

Ο πομπός στέλνει ένα μήνυμα και ο δέκτης το λαμβάνει και αποκωδικοποιεί την πληροφορία. Η διαδικασία που περιγράφεται μπορεί να είναι μονόδρομη στην περίπτωση που η ενέργεια σταματά στον δέκτη, ή μπορεί να είναι αμφίδρομη εάν μετά την αποκωδικοποίηση του μηνύματος από το δέκτη αναμένεται αντίδραση, αλληλεπίδραση με τα άλλα στοιχεία της διαδικασίας. (Πασιαρδής, 2004)

Στην περίπτωση που αναφερόμαστε στο σχολείο και την οικογένεια, η διαδικασία της επικοινωνίας από τη μία περιλαμβάνει το σχολείο και από την άλλη πλευρά βρίσκεται η οικογένεια. Ο ένας δίνει πληροφορίες στον άλλο και αντίστροφα. Με άλλα λόγια, για να έχει ουσιαστικό νόημα η επικοινωνία μεταξύ των δύο χρειάζεται τα δεδομένα κάθε φορά να ρέουν και προς τις δυο κατευθύνσεις. Επομένως, η επικοινωνία θα πρέπει να είναι μια διαδικασία αμφίδρομη. Η επικοινωνία μπορεί να υπάρξει σε διάφορες μορφές. Αυτό εξαρτάται από τον τρόπο που μεταφέρεται η πληροφορία. Έτσι, η επικοινωνία μπορεί να πάρει τις εξής μορφές:

- α) προφορική επικοινωνία, δηλαδή άμεση επαφή, πρόσωπο με πρόσωπο,
- β) γραπτή επικοινωνία, δηλαδή μέσω γραπτών ανακοινώσεων, σημειωμάτων.
- γ) λεκτική, που συμπεριλαμβάνει τις δυο προηγούμενες,
- δ) μη λεκτική, δηλαδή γλώσσα του σώματος.

(Κιρκιγιάννη, 2012)

Τέλος, αξίζει να σημειωθεί το γεγονός ότι ο λόγος μπορεί να είναι συναισθηματικά φορτισμένος. Με άλλα λόγια, πίσω από κάθε λέξη, κίνηση ή συμπεριφορά μπορεί να κρύβεται ένα συναίσθημα άλλοτε χαράς, λύπης και άλλοτε φόβου, άγχους. Σε αυτό το σημείο χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή μιας και η συναισθηματική μας κατάσταση μπορεί να οδηγήσει την επικοινωνία σε λανθασμένη πορεία και να αποτύχει στην περίπτωση που λόγω φόβου περιοριζόμαστε σε τυπικά πλαίσια επικοινωνίας. (Μακρή, 2010)

1.2. Η έννοια της συνεργασίας

Όσο αφορά την έννοια της συνεργασίας, φαίνεται πως είναι μια διαδικασία αλληλένδετη με αυτή της επικοινωνίας. Ας ξεκινήσουμε ορίζοντας την έννοια αυτή. Στο Cambridge Dictionary ως συνεργασία (collaboration) ορίζεται:

« Η κατάσταση κατά την οποία άτομα δουλεύουν μαζί προκειμένου να δημιουργήσουν ή να πετύχουν κάτι.»

Για να θεωρηθεί η επικοινωνία μεταξύ δυο επιτυχής, θα πρέπει να προηγηθεί καλή συνεργασία. Το ζήτημα της συνεργασίας ανάμεσα στους γονείς και τον εκπαιδευτικό, στην περίπτωση που μελετάμε νηπιαγωγό, φαίνεται να τραβά το ενδιαφέρον αρκετών. Από έρευνες προκύπτει η μεγάλη σημασία της αποτελεσματικής και επικερδούς συνεργασίας σχολείου οικογένειας σε διάφορες πτυχές της ανάπτυξης του παιδιού όπως το νοητικό, γλωσσικό, κοινωνικό τομέα. (Σακελλαρίου, 2009) Επιπρόσθετα, η ανάγκη καλής συνεργασίας ανάμεσα στο/στη νηπιαγωγό και τους γονείς διαφαίνεται στο Νέο Πρόγραμμα Σπουδών 2011. Σύμφωνα με αυτό, τα παιδιά έχουν ευκαιρίες μάθησης τόσο μέσα στα πλαίσια της οικογένειας, όσο και στο περιβάλλον του σχολείου όπου και περνάνε αρκετές ώρες της ημέρας αλληλεπιδρώντας με άλλα παιδιά και το εκπαιδευτικό προσωπικό του σχολείου. Με άλλα λόγια, δέχονται πληροφορίες από διάφορα περιβάλλοντα. Στο σημείο αυτό αναδεικνύεται η σημασία της συνεργασίας αυτών των περιβαλλόντων. Δηλαδή το ένα να δουλεύει συμπληρωματικά στο άλλο. Έτσι, να υπάρχει μια συνέχεια και μια ομοιογένεια σε αυτά που λαμβάνει το παιδί ώστε να μην επέρχεται σύγχυση. Κοινός στόχος, και από πλευράς οικογένειας και από πλευράς του σχολείου είναι το καλό του παιδιού.

Βασικό στοιχείο, όπως αυτό φαίνεται στον Οδηγό Νηπιαγωγού, για την οικοδόμηση μιας αποδοτικής τέτοιου είδους σχέσης είναι η ανάπτυξη σεβασμού των αμοτέρων καθώς και εμπιστοσύνης. Κάτι τέτοιο είναι δυνατό αν υπάρχει ενημέρωση από το/ τη νηπιαγωγό προς τους γονείς του κάθε παιδιού για τους στόχους του σχολείου και τις δράσεις που πραγματοποιούνται ή πρόκειται να πραγματοποιηθούν, για τη βοήθεια που θα επιθυμούσαν να λάβουν από εκείνους. Εξίσου σημαντικό είναι ο εκπαιδευτικός να συμβάλλει ώστε οι γονείς να είναι άνετοι να εκφράσουν τις ιδέες τους, τις προσδοκίες τους από το νηπιαγωγό και οτιδήποτε άλλο ζήτημα τους απασχολεί σχετικά με το παιδί τους και τη σχολική του πορεία. Συνεπώς, είναι απαραίτητη η συνεργατική πράξη ανάμεσα στους γονείς και τους εκπαιδευτικούς, βασιζόμενη στον σεβασμό και την αμοιβαιότητα. (Κιρκιγιάννη, 2012)

2. Τρόποι επικοινωνίας και συνεργασίας.

Προκειμένου να έρθει σε επαφή και να επικοινωνήσει το σχολείο, ο/η εκπαιδευτικός με την άλλη πλευρά, την οικογένεια, υπάρχουν κάποιοι ορισμένοι τρόποι, στρατηγικές.

Στον Οδηγό της Νηπιαγωγού χαρακτηρίζονται ως Πρακτικές Επικοινωνίας και είναι :

- Προγραμματισμένες συναντήσεις
- Ολιγόλεπτες επικοινωνίες
- Συναντήσεις για επίλυση θεμάτων
- Τηλεφωνική επικοινωνία
- Ημερολόγιο
- Πίνακας ανακοινώσεων
- Συναντήσεις με ειδικούς επιστήμονες

Κάνοντας μια βιβλιογραφική ανασκόπηση, εντοπίζονται ποικίλοι τρόποι μέσω των οποίων μπορούν να επικοινωνήσουν και να συνεργαστούν οι γονείς με τους νηπιαγωγούς. (Γεωργίου, 2000) Πιο συγκεκριμένα, ο Γεωργίου αναφέρει πώς ο Tomlinson επισημαίνει τους παρακάτω:

- Επικοινωνία μέσω επιστολών, σημειωμάτων, αναφορών
- Συμμετοχή των γονιών σε δραστηριότητες
- Συμμετοχή των γονιών στο σύλλογο παθητικά
- Επίσημη εμπλοκή γονέων σε θέματα διοικητικά μέσω του συλλόγου γονέων
(Γεωργίου, 2000)

Συνεχίζοντας, η Epstein προτείνει μια κατηγοριοποίηση η οποία περιλαμβάνει έξι (6) τρόπους επικοινωνίας. Αυτοί είναι:

- Βοήθεια από μεριάς σχολείου ώστε να δημιουργηθεί στο σπίτι ένα υποστηρικτικό πλαίσιο μάθησης
- Το σχολείο διοργανώνει εκδηλώσεις για επικοινωνία με τους γονείς
- Το σχολείο ενθαρρύνει την εθελοντική βοήθεια
- Συμμετοχή των γονέων στη διοίκηση

- Συνεργασία σχολείου-οικογένειας-κοινότητας.
(Κιρκιγιάννη, 2012)

Είναι φανερό από αυτές τις έξι προτάσεις το γεγονός ότι η Epstein θεωρεί το σχολείο ως κύριο υπεύθυνο για την προώθηση της καλής και αποτελεσματικής συνεργασίας με τους γονείς. Σκοπός των προαναφερθέντων δράσεων είναι να έρθει η οικογένεια και το εκπαιδευτικό σύστημα πιο κοντά.

Σε κάθε περίπτωση, η επικοινωνία και η συνεργασία ανάμεσα στο σχολείο και την οικογένεια είναι πολύ σημαντική. Είναι απαραίτητο να υπάρχει ανατροφοδότηση και από τις δυο μεριές. Οι γονείς καλό θα είναι να ενημερώνουν και να πληροφορούν το/τη νηπιαγωγό για θέματα που αφορούν το παιδί τους ή για τυχόν ιδιαιτερότητες ή ακόμα και προβλήματα που μπορεί να έχει. Με αυτό τον τρόπο η νηπιαγωγός θα μπορέσει γνωρίσει πιο εύκολα το κάθε παιδί και θα το χειριστεί ανάλογα μιας και το καθένα είναι διαφορετικό σαν άτομο, προέρχεται από διαφορετικό περιβάλλον και κουβαλάει διαφορετικά βιώματα και υπόβαθρο. Ταυτόχρονα, και ο/η νηπιαγωγός θα πρέπει να ενημερώνει τους γονιούς για την πρόοδο και την εξέλιξη των παιδιών, για τυχόν ζητήματα τα οποία μπορεί να προκύψουν ή για κάτι που μπορεί να αντιληφθούν ως εμπόδιο στην ανάπτυξη του παιδιού.

2.1. Ευκαιρίες συνάντησης γονέων με τον εκπαιδευτικό στην πράξη

1) Γενικές συνελεύσεις

Γενική συνέλευση θα λέγαμε ότι είναι μια προγραμματισμένη συγκέντρωση γονέων και εκπαιδευτικών. Ο τόπος διεξαγωγής της είναι η σχολική αίθουσα όπου δημιουργείται και εξελίσσεται η σχέση μεταξύ των παρευρισκομένων. Μια τέτοιου είδους συγκέντρωση αποσκοπεί στην πληροφόρηση των γονέων για τους στόχους του σχολείου, τα προγράμματα και τη μέθοδο του/της εκπαιδευτικού. Οι γενικές συνελεύσεις φαίνεται πως δεν προτιμούνται από πολλούς εκπαιδευτικούς. Ο λόγος

είναι ότι οι γονείς νιώθουν πιο άνετα να εκφραστούν στα πλαίσια μιας ιδιωτικής κουβέντας. (Γώγου, 2010)

2) Κατ' ιδίαν συναντήσεις

Οι κατ' ιδίαν συνάντηση περιλαμβάνει μόνο τον εκπαιδευτικό και το γονέα. Από μαρτυρίες εκπαιδευτικών (Γώγου, 2010) προκύπτει ότι οι γονείς τις προτιμούν γιατί μπορεί να «ντρέπονται» ή να «θίγονται» σε περίπτωση που το παιδί τους αντιμετωπίζει κάποιο πρόβλημα.

3) Διάφορες εκδηλώσεις, γιορτές

Πρόκειται για εκδηλώσεις που πραγματοποιούνται στο σχολείο και επί το πλείστον διοργανώνονται από τους εκπαιδευτικούς και οι γονείς είναι προσκεκλημένοι. Τέτοιες εκδηλώσεις μπορεί να είναι εορτασμοί εθνικών επετείων, εορτασμός Χριστουγέννων, θεατρικές παραστάσεις ή ακόμη και εκδρομές. Παρόλο που μια τέτοια εκδήλωση φαίνεται ως καλή ευκαιρία για επικοινωνία σε θετικό πλαίσιο με τους γονείς, πολλοί εκπαιδευτικοί αναφέρουν προβλήματα και συγκρούσεις μεταξύ γονέων και εκπαιδευτικού αλλά και μεταξύ των γονέων. Χάρη λόγου, μπορεί ένας γονιός να διαφωνεί με το περιεχόμενο της γιορτής ή με το ρόλο του παιδιού του σε αυτή. (Γώγου, 2010)

4) Σχολικό συμβούλιο

Σύμφωνα με το άρθρο 51 του νόμου 1566/85 παρ.3 «Έργο του σχολικού συμβουλίου είναι η εξασφάλιση της ομαλής λειτουργίας του σχολείου με κάθε πρόσφορο τρόπο, η καθιέρωση τρόπων αμοιβαίας επικοινωνίας διδασκόντων και οικογενειών των μαθητών καθώς και η υγιεινή των μαθητών και του σχολικού περιβάλλοντος.» Είναι φανερό ότι ένας από τους στόχους του Σ.Σ. είναι η αμοιβαιότητα στην επικοινωνία μεταξύ σχολείου και οικογένειας. Σε αυτή την οργανωτική δομή συμμετέχουν ο σύλλογος διδασκόντων και εκπρόσωποι των γονέων σε συναντήσεις που γίνονται εντός του σχολικού χώρου αλλά εκτός σχολικού ωραρίου. (Γώγου, 2010)

Συνοψίζοντας, συντρέχουν ποικίλοι λόγοι οι οποίοι καθιστούν αναγκαία την επικοινωνία, αρχικά, και τη συνεργασία, στη συνέχεια, μεταξύ του εκπαιδευτικού και του γονέα. Χρειάζονται προσπάθειες και από τις δυο μεριές ώστε να πετύχει αυτή η σχέση και να υπάρξουν οφέλη για όλους τους εμπλεκόμενους, παιδιά, γονείς και εκπαιδευτικούς. (Μυλωνάκου-Κέκε, 2006) Ακολουθώντας τους τρόπους επικοινωνίας και συνεργασίας που προτείνονται στο κεφάλαιο αυτό οικογένεια- γονείς και σχολείο- νηπιαγωγός θα βρεθούν πιο κοντά και φυσικά κάτι τέτοιο θα λειτουργήσει θετικά στην εξέλιξη του παιδιού σε όλους τους τομείς.

3. Θεωρητικά μοντέλα επικοινωνίας.

Κατά καιρούς έχουν προταθεί διάφορα μοντέλα θεωρητικά τα οποία περιγράφουν τη συνεργασία και τις σχέσεις που αναπτύσσονται ανάμεσα στην οικογένεια και το σχολείο. (Γεωργίου, 2000) Στη συνέχεια, θα παρουσιαστούν ορισμένα από αυτά και το τι πρεσβεύει το καθένα από αυτά.

3.1. Σταδιακό μοντέλο

Το πρώτο μοντέλο στο οποίο θα γίνει αναφορά, είναι το σταδιακό μοντέλο επικοινωνίας. Το συγκεκριμένο μοντέλο έχει επιρροές και θεωρητικά στοιχεία από τις θεωρίες του Piaget περί της γνωστικής ανάπτυξης του ανθρώπου καθώς και του Erikson. Βασικό σημείο του σταδιακού μοντέλου είναι το γεγονός ότι στηρίζεται στα στάδια ανάπτυξης του παιδιού και υποστηρίζει ότι η ευθύνη για την ανάπτυξη του ατόμου την έχει αρχικά η οικογένεια, έπειτα το σχολείο, όταν εισέρχεται σε αυτό, και με το τέλος του σχολείου υπεύθυνο είναι το άτομο από μόνο του να ενδιαφερθεί για την πρόοδο του. Το σημείο που μειονεκτεί το σταδιακό μοντέλο είναι το ότι δε φαίνεται να δίνει βαρύτητα στην αλληλεπίδραση μεταξύ των επιπέδων σχολείου και οικογενείας. Δηλαδή, φαίνεται να μην υπάρχει συνθήκη η οποία να συνδέει το σκεπτικό και τις πράξεις του/της νηπιαγωγού με τα

αντίστοιχα των γονέων. (Γεωργίου,2000) Παρακάτω απεικονίζεται σχηματικά αυτό το οποίο περιγράφει το σταδιακό μοντέλο:

3.2. Οργανισμικό μοντέλο

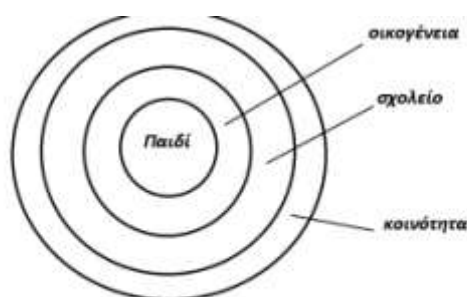
Το συγκεκριμένο μοντέλο συνεργασίας έχει επιρροές από θεωρητικούς όπως ο Weber και ο Parsons. Οι κοινωνιολόγοι αυτοί υποστήριζαν πως η καλύτερη λειτουργία των εκάστοτε ομάδων επιτυγχάνεται όταν η κάθε μία από τις ομάδες δουλεύει ξεχωριστά, μόνη της. Το μοντέλο αυτό, αν και κυριάρχησε στην διοίκηση επιχειρήσεων, ωστόσο είχε αντίκτυπο και στο σχολείο θεωρούμενο ως αυτόνομη ομάδα. Η αναγωγή της παραδοχής αυτής στα πλαίσια του σχολείου δημιούργησε κάποια θέματα. Το πιο βασικό ήταν η απροθυμία για συνεργασία. (Γεωργίου, 2000)

Συνεπώς, τόσο το σταδιακό μοντέλο επικοινωνίας, όσο και το οργανισμικό δεν φαίνεται να είναι ικανά να περιγράψουν με πληρότητα τη σχέση που συνδέει το σχολείο με το περιβάλλον της οικογένειας, μιας και αγνοούν ένα βασικό συστατικό το οποίο οδηγεί στην επιτυχία της σχέσης αυτής, την καλή συνεργασία και αλληλεπίδραση.

3.3. Βίο οικοσυστημικό μοντέλο

Το βίο οικοσυστημικό μοντέλο διατυπώθηκε από τον U. Bronfenbrenner και αποτελεί μια σύγχρονη θεώρηση της επικοινωνίας και συνεργασίας της οικογένειας με τον εκπαιδευτικό συμπεριλαμβανομένης της κοινότητας.

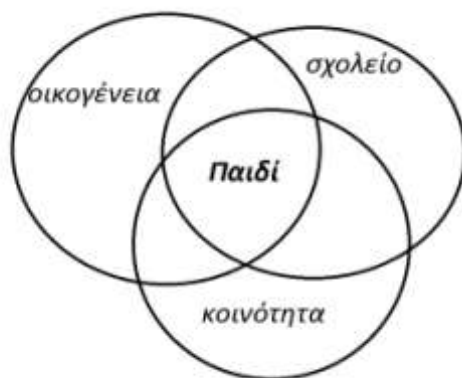
Υποστηρίζεται ότι η ανάπτυξη προκύπτει από την αλληλεπίδραση με τα στοιχεία του περιβάλλοντος. Η Σακελλαρίου (2009) μας λέει ότι η ανθρώπινη ανάπτυξη νοείται ως «μια διαρκής αλλαγή στον τρόπο με τον οποίο ένα άτομο αντιλαμβάνεται και διαχειρίζεται το περιβάλλον του» σύμφωνα με τον Bronfenbrenner. Μεγάλο ρόλο στις σημαντικές φάσεις της ανάπτυξης φαίνεται να παίζουν οι γονείς, οι φίλοι, το σχολείο και η κοινότητα. Ο ρόλος των γονέων σε αυτή τη φάση, στο βίο οικοσυστημικό μοντέλο επικοινωνίας, άπτεται στο να επηρεάζουν τον τρόπο με τον οποίο αλληλεπιδρούν το παιδί τους με το χώρο που το περιβάλλει, τον περίγυρό του. Οι προσπάθειες για επικοινωνία και συνεργασία θα πρέπει να είναι αμοιβαίες, δηλαδή να επιχειρούν και να επιδιώκουν την επικοινωνία και οι γονείς αλλά και οι εκπαιδευτικοί, οι νηπιαγωγοί πιο ειδικά για την περίπτωση μας. Το κεντρικό σημείο του βίο οικοσυστημικού μοντέλου βρίσκεται στη σημασία που έχει το περιβάλλον στην ανάπτυξη και εξέλιξη του παιδιού η οποία συμβαίνει μέσω των αλληλεπιδράσεων που λαμβάνουν χώρα μεταξύ των στοιχείων του εκάστοτε οικοσυστήματος. (Σακελλαρίου, 2009) Στη συνέχεια μπορούμε να δούμε, με απλό τρόπο, αναπαράσταση όσων υποστηρίζει η βίο οικοσυστημική προσέγγιση του Bronfenbrenner.

3.4. Μοντέλο των επικαλυπτόμενων σφαιρών επιρροής ή σφαιρικό

Το σφαιρικό μοντέλο ή αλλιώς των επικαλυπτόμενων σφαιρών επιρροής βασίζεται στη θεωρία της Jay Epstein. Το συγκεκριμένο μοντέλο αποτελεί υποκατηγορία του οικοσυστημικού μοντέλου που αναλύθηκε προηγουμένως. Η Epstein, στη θεωρία της, αναφέρει ότι υπάρχουν παράγοντες που επηρεάζουν την επικοινωνία και τη συνεργασία νηπιαγωγού με τους γονείς

και αυτοί είναι τρεις: η οικογένεια, το σχολείο και η κοινότητα. (Σακελλαρίου, 2009) Υπάρχει αδιάλειπτη αλληλεπίδραση μεταξύ τους. Στο σφαιρικό μοντέλο προτείνονται έξι κατηγορίες όσο αφορά τη συνεργασία των παραγόντων που αλληλεπιδρούν. Αυτές είναι: 1) υποχρεώσεις γονέων, 2) υποχρεώσεις σχολείου, 3) συμμετοχή γονιών στο σχολείο, 4) συμμετοχή γονιών στις δραστηριότητες στο σπίτι, 5) συμμετοχή των γονιών στη λήψη αποφάσεων, και 6) συνεργασία με την κοινότητα. Επιπρόσθετα, τονίζεται ότι το μεγαλύτερο μέρος ευθύνης για συνεργασία το έχουν οι εκπαιδευτικοί. Αυτό σημαίνει ότι είναι θέμα του εκπαιδευτικού, κατά κύριο λόγο, να προσεγγίσει τους γονείς για να επικοινωνήσουν και να συνεργαστούν σε θέματα που τους αφορούν, να δημιουργήσει θετικό κλίμα. Η Epstein υποστηρίζει ακόμη ότι ο τρόπος με τον οποίο φέρεσαι στα παιδιά θα είναι μοιραία ανάλογος με το πώς θα αντιμετωπίσεις και την οικογένεια του καθενός. Το παιδί βρίσκεται στο κέντρο και δέχεται επιρροές τόσο από την οικογένειά του, το σχολείο όσο και από την κοινότητα. Τέλος, τονίζεται ότι από τη στιγμή που υπάρχει πραγματική, ουσιαστική συνεργασία μεταξύ των εμπλεκόμενων το παιδί επωφελείται στο έπακρο. (Σακελλαρίου, 2009) Μια απεικόνιση του μοντέλου των επικαλυπτόμενων σφαιρών επιρροής φαίνεται παρακάτω:

3.5. Μοντέλο σχέσεων σχολείου οικογένειας των Ryan & Adams(1995)

Οι Ryan & Adams περιγράφουν συστήματα σχέσεων που σχετίζονται με την προσωπικότητα κάθε μέλους μιας οικογένειας, τα οποία επιδρούν στη συμπεριφορά του παιδιού και την επικοινωνία μεταξύ συστημάτων. Το

μοντέλο αυτό περιέχει επτά (7) επίπεδα που υπάγονται σε τέσσερις (4) ευρύτερες κατηγορίες. (Μυλωνάκου-Κέκε, 2006) Τα επίπεδα είναι:

- Επίπεδο 0: επιδόσεις και συμπεριφορά παιδιού
- Επίπεδο 1: στοιχεία προσωπικότητας
- Επίπεδο 2: εμπλοκή γονέων
- Επίπεδο 3: αλληλεπιδράσεις και δράσεις εκτός σχολείου
- Επίπεδο 4: ποιότητα σχέσεων
- Επίπεδο 5: προσδοκίες γονέων
- Επίπεδο 6: στοιχεία περιβάλλοντος

Όσο πιο κοντά στο επίπεδο 0 τόσο περισσότερο επηρεάζει τη συμπεριφορά του παιδιού. Όσο πιο κοντά έρχονται τα επίπεδα μεταξύ τους τόσο μεγαλύτερες είναι οι επιπτώσεις από την αλληλεπίδραση αυτών.

4. Γονεϊκή Εμπλοκή

4.1. Η έννοια της γονεϊκής εμπλοκής

Σύμφωνα με τους Adams, Forsyth, & Mitchell 2009 Schecter & Sherri στο Πεντέρη, Πετρογιάννη 2013, ο όρος γονεϊκή εμπλοκή είναι συνυφασμένος με την εξέταση της σχέσης μεταξύ του σχολείου και της οικογένειας και την περιγραφή του τρόπου με τον οποίο οι γονείς συμμετέχουν στη μάθηση των παιδιών τους. Παρ' όλα αυτά, στην ουσία ο όρος γονεϊκή εμπλοκή δεν είναι και τόσο συγκεκριμένος. Με άλλα λόγια κρύβει ποικίλες ερμηνείες. (Γεωργίου,2000) Έτσι γονεϊκή εμπλοκή μπορεί να θεωρείται μια απλή τυπική επίσκεψη του γονιού στο χώρο του σχολείου, ή η συχνή επαφή και η συνεργασία με τον/την εκπαιδευτικό, ή ακόμη πραγματική, ουσιαστική, και ενεργητική συμμετοχή στη λήψη αποφάσεων διοικητικής φύσης. Πολλοί είναι οι ερευνητές οι οποίοι κάνουν λόγο στη γονεϊκή εμπλοκή αλλά ο καθένας αναφέρεται σε κάτι διαφορετικό. Συνεπώς φαίνεται ότι ο όρος αυτός έχει διάφορες πτυχές και επίπεδα. (Γεωργίου, 2000)

Επιπλέον, στη βιβλιογραφία προτείνονται ορισμένες εναλλακτικές οριοθετήσεις για την γονεϊκή εμπλοκή. Παραδείγματος χάρη, γονική συμμετοχή, σχέσεις/δεσμοί/σύνδεση σχολείου οικογένειας, εκπαιδευτική συμμαχία (educational partnership), συμμαχία σχολείου οικογένειας. Από τους παραπάνω όρους φαίνεται ότι περισσότερο ικανοποιεί ο όρος συμμαχία μιας και περιγράφει μια σχέση συνεργατική που προϋποθέτει αμοιβαιότητα και αλληλοϋποστήριξη. (Πεντέρη, Πετρογιάννης, 2013)

Συνοψίζοντας όσα προαναφέρθηκαν, προκειμένου να διατυπωθεί όσο το δυνατόν πληρέστερα ο όρος γονεϊκή εμπλοκή θα μπορούσαμε να πούμε ότι: Γονεϊκή εμπλοκή είναι η συμμετοχή των γονέων στην εκπαιδευτική διαδικασία η οποία εξαρτάται από τις προσωπικές στάσεις και χαρακτηριστικά του κάθε γονέα. Αφορά τις προσωπικές πεποιθήσεις του εκάστοτε γονέα σχετικά με την εκπαίδευση και τις προσδοκίες που έχει για το παιδί του. (Κιρκιγιάννη, 2012)

4.2. Τύποι/ Μορφές γονεϊκής εμπλοκής

Η συμμετοχή των γονέων στην εκπαιδευτική διαδικασία και γενικότερα στην οικοδόμηση της μάθησης του παιδιού τους, διακρίνεται σε διάφορους τύπους. Από τον κάθε τύπο προκύπτουν και διαφορετικά αποτελέσματα τα οποία εξαρτώνται από κάποιες μεταβλητές όπως η ένταση, η συχνότητα και το πώς εκλαμβάνει το παιδί τη συμμετοχή αυτή. (Γεωργίου, 2000)

Η Epstein προτείνει έξι (6) τύπους γονεϊκής εμπλοκής, τρόπους με τους οποίους οι γονείς μπορούν να συμμετάσχουν στα θέματα του σχολείου.

- i. Βοήθεια του σχολείου στο σπίτι. Οι γονείς μπορούν να πληροφορούνται και να ενημερώνονται, μέσα από δράσεις που διοργανώνει το σχολείο, για το πώς είναι καλό να διαχειρίζονται τα παιδιά τους ανάλογα με την αναπτυξιακή φάση στην οποία βρίσκονται. Τέτοιες δράσεις μπορεί να είναι προβολές σχετικών βίντεο, εργαστήρια, συζητήσεις ώστε να καλλιεργηθούν αμοιβαία αισθήματα, επιμόρφωση των γονέων σε θέματα σημαντικά που αφορούν τα παιδιά όπως η υγεία και η διατροφή.

- ii. Επικοινωνία οικογένειας- σχολείου. Συναντήσεις γονέων εκπαιδευτικών για να ενημερωθούν οι πρώτοι για την σχολική επίδοση, για να διατυπωθούν τυχόν σχόλια, επικοινωνία μέσω σημειωμάτων και τηλεφωνικά ώστε να πληροφορηθούν οι γονείς για τις δραστηριότητες του σχολείου.
- iii. Εθελοντική βοήθεια γονέων. Οι γονείς προσφέρουν βοήθεια μέσω προγραμμάτων εθελοντικών προς το σχολείο, τους εκπαιδευτικούς, τους μαθητές αλλά και τους άλλους γονείς. Κάθε χρόνο επιλέγονται οι γονείς οι οποίοι είναι πρόθυμοι να εργαστούν εθελοντικά.
- iv. Βοήθεια των παιδιών στο σπίτι. Από μεριά των εκπαιδευτικών ενημέρωση των γονέων για τον τρόπο που θα πρέπει να επιβλέπουν και να βοηθούν στην κατάκτηση δεξιοτήτων και τη βελτίωσή τους.
- v. Συμμετοχή γονέων στη διοίκηση του σχολείου. Παρότρυνση των γονέων ώστε να συμμετάσχουν σε σχολικά και περιφερειακά συμβούλια, ενημέρωση για εκλογή αντιπροσώπων των γονέων τόσο σε σχολική όσο και τοπικό επίπεδο.
- vi. Συνεργασία σχολείου-οικογένειας. Ενημέρωση των μαθητών και των γονέων τους για διάφορες δράσεις της κοινότητας και των υπηρεσιών οι οποίες μπορούν να υποστηρίξουν την οικογένεια.

Επιπροσθέτως, κινήσεις και πρωτοβουλίες οι οποίες αφορούν τους παραπάνω τύπους γονεϊκής εμπλοκής που πρότεινε η Epstein, από μεριάς του σχολείου αναφέρονται στη συνέχεια. Αρχικά, η συμπεριφορά του εκπαιδευτικού προσωπικού και η υποδοχή τόσο των γονέων όσο και των παιδιών παίζουν σημαντικό ρόλο. Δημιουργία ενός χώρου αποκλειστικά για τους γονείς όπου θα μπορούν να αλληλεπιδράσουν και να ανταλλάξουν απόψεις και ιδέες για θέματα που τους αφορούν. Επίσης, το σχολείο μπορεί να προσφέρει προγράμματα επιμόρφωσης γονέων καθώς ψυχαγωγικά προγράμματα για όλους τους εμπλεκόμενους, παιδιά, γονείς, εκπαιδευτικούς. Προώθηση και δημιουργία κέντρων δανεισμού βιβλίων και παιχνιδιών, δημιουργία εφημερίδας από τους γονείς, συνεργασία οικογενειών με άλλες ομάδες. Τέλος, θα μπορούσε να υπάρχει πρόγραμμα συνεκπαίδευσης

γονιών, παιδιών, εκπαιδευτικών και αντιπροσώπων της κοινότητας.

(Κιρκιγιάννη, 2012)

Ο Γεωργίου έπειτα από κάποιες έρευνες καταλήγει, μέσα από τα ευρήματα, σε ορισμένους τύπους γονεϊκής εμπλοκής οι οποίοι είναι και οι πιο συνηθισμένοι. Παρακάτω θα γνωρίσουμε αυτούς τους τύπους:

- i. Εποπτεία σχολικής συμπεριφοράς. Ο γονιός προσπαθεί στο σπίτι να επηρεάσει τη συμπεριφορά του παιδιού θέτοντας ως προτεραιότητα τις εργασίες του σχολείου.
- ii. Έλεγχος εξωσχολικής συμπεριφοράς. Ο γονιός ελέγχει κάποια θέματα όπως η διατροφή, η εμφάνιση, καθώς και οι φίλοι τα οποία θεωρεί ότι επιδρούν στη σχολική συμπεριφορά του παιδιού τους.
- iii. Βοήθεια στην κατ' οίκον εργασία. Αυτή την πτυχή θεωρούν οι περισσότεροι ως γονεϊκή εμπλοκή. Ο γονιός ελέγχει τις εργασίες, λύνει τυχόν απορίες που μπορεί να προκύψουν αλλά πολλές φορές από αυτή τη θέση ο γονιός μπορεί να αναλάβει καθήκον δασκάλου.
- iv. Ανάπτυξη ενδιαφερόντων. Ο γονιός στέλνει το παιδί σε δημιουργικές δραστηριότητες όπως μουσική και θέατρο προκειμένου να αναπτυχθεί ευρύτερα και να καλλιεργηθούν τυχόν ταλέντα. Ανάλογα με τις προσωπικές προτιμήσεις του κάθε γονιού διαμορφώνεται ανάλογα και το πρόγραμμα που θα ακολουθήσει και το παιδί.
- v. Επαφή με το σχολείο. Ο γονιός πηγαίνει στο σχολείο προκειμένου να ενημερωθεί για την εξέλιξη του παιδιού και την επίδοσή του ή στα πλαίσια μια εκδήλωσης, γιορτής ή μπορεί να συμμετέχει στο σύλλογο.

Όσο αφορά το ρόλο και τους σκοπούς του συλλόγου γονέων, αυτά έχουν αλλάξει σε σχέση με τα περασμένα χρόνια. Παλαιότερα ο σκοπός των συλλόγων γονέων ήταν απλά να συγκεντρώνουν τα απαραίτητα χρήματα για την ικανοποίηση βασικών λειτουργιών του σχολείου όπως κτηριακά ζητήματα και θέρμανση. Σήμερα πλέον, ο ρόλος του συλλόγου γονέων έχει πάρει άλλη διάσταση και έχουν διευρυνθεί οι δράσεις του. Στις μέρες μας οι σύλλογοι ενδιαφέρονται

για την αναμόρφωση των σπουδών, τη σύνδεση του σχολείου με την κοινότητα, τη δημοκρατική λειτουργία των σχολείων καθώς επίσης μεριμνούν για την προστασία των παιδιών από κινδύνους της κοινωνίας και γενικότερα επιθυμούν λύση στο οποιοδήποτε πρόβλημα εκπαιδευτικής φύσης που πιθανόν να προκύψει. (Παπάζογλου, 1984)

Η γονεϊκή εμπλοκή, συμμετοχή, δηλαδή, των γονιών στα πλαίσια του σχολείου μπορεί να διαφέρει μεταξύ των διαφορετικών περιπτώσεων γονέων σε ορισμένα σημεία. Κάποιος μπορεί να συμμετέχει πολύ. Κάποιος μπορεί να συμμετέχει λίγο. Κάποιος μπορεί να μην κάνει τίποτα και να μη συμμετέχει καθόλου. Η εμπλοκή, επίσης, μπορεί να χαρακτηριστεί ενεργητική ή παθητική. Παράδειγμα ενεργητικής συμμετοχής είναι όταν προκύψει κάποιο θέμα με το παιδί να πάει στο σχολείο να επικοινωνήσει με το δάσκαλο να συνεργαστούν για ένα κοινό σκοπό και να βρεθεί λύση στο πρόβλημα. Από την άλλη παθητική εμπλοκή μπορεί να είναι, λόγου χάρη, η παρακολούθηση μιας εκδήλωσης του σχολείου στην οποία είναι καλεσμένος ο γονιός και απλά παρευρίσκεται. Ο τρόπος με τον οποίο ο κάθε γονέας επιλέγει να εμπλακεί στην εκπαιδευτική διαδικασία και να επέμβει στη μάθηση του παιδιού του, κατ' επέκταση, αντικατοπτρίζει και τη σχέση που έχει με τη σχολική κοινότητα και τον εκπαιδευτικό ειδικότερα. Έτσι, μπορούμε να πούμε ότι οι διάφοροι τύποι γονεϊκής εμπλοκής διαχωρίζονται σε άμεσους και έμμεσους.

4.2.1. Γονεϊκή εμπλοκή στο νηπιαγωγείο

Στην περίπτωση που εστιάζουμε πιο συγκεκριμένα στην προσχολική αγωγή, υπάρχουν αρκετοί τρόποι με τους οποίους οι γονείς δύναται να συμμετέχουν στην παιδαγωγική διαδικασία. Οι γονείς μπορούν να εμπλακούν σχεδιάζοντας διάφορες δραστηριότητες μαζί με τα παιδιά και τους νηπιαγωγούς. Σημαντικό είναι οι γονείς να νιώθουν ευπρόσδεκτοι στο χώρο του νηπιαγωγείου και οργανώνονται δραστηριότητες κοινής εκπαίδευσης προσφέροντας κοινές εμπειρίες στα παιδιά, στους γονείς και τους νηπιαγωγούς. Οι γονείς να συμμετέχουν σε εθελοντικές δράσεις

όπως επίσης και στην πραγματοποίηση διάφορων project. Επιπλέον, καλό θα είναι οι γονείς μέσω της συμμετοχής τους να υποστηρίζουν με άμεσο τρόπο τους νηπιαγωγούς και το έργο τους και να συνεργάζονται με αυτούς. Οι γονείς μπορούν να εμπλακούν στην προετοιμασία μιας εκδήλωσης με τη βοήθεια πάντα των παιδιών. Στην περίπτωση που κάποιοι γονείς προέρχονται από διαφορετικό πολιτισμό, αυτοί οι γονείς μπορούν κάποια στιγμή να πάνε στο νηπιαγωγείο στα πλαίσια μιας δραστηριότητας και να παρουσιάσουν τον πολιτισμό τους, το ήθη και έθιμά τους. Προκειμένου να εμπλακούν οι γονείς στα θέματα του σχολείου μπορούν να πραγματοποιούν συναντήσεις με το σύλλογο γονέων, να συνεργάζονται με τους νηπιαγωγούς και τα παιδιά σε δημιουργικές δραστηριότητες και να πραγματοποιούν δράσεις στο σπίτι σχετικές με το νηπιαγωγείο. Τέλος, ένας ακόμη τρόπος γονεϊκής εμπλοκής είναι και η συμμετοχή των γονέων σε προγράμματα συνεκπαίδευσης με τα παιδιά. Είναι γεγονός ότι οι περισσότεροι γονείς δεν εμπλέκονται σε σχολικά και εκπαιδευτικά θέματα με άμεσο τρόπο. Οι νηπιαγωγοί είναι αυτοί που θα πρέπει να πάρουν την πρωτοβουλία και να τους κάνουν να νιώσουν ευπρόσδεκτοι στο χώρο του νηπιαγωγείου καθώς επίσης και να ξεκαθαρίσουν στους γονείς το σημαντικότερο ρόλο που έχει η ουσιαστική και άμεση συμμετοχή τους μέσα στο νηπιαγωγείο για την επιτυχία και την ανάπτυξη των παιδιών τους. (Σακελλαρίου, 2009) Η γονεϊκή εμπλοκή θα πρέπει να έχει ως στόχο τη συμμετοχή των γονέων στη λήψη σοβαρών αποφάσεων και να μην περιορίζεται απλά στην ικανοποίηση των προσωπικών τους προσδοκιών όσο αφορά το παιδί. (Μπούτσκου, 2008)

4.3. Η σχέση μεταξύ γονιών- εκπαιδευτικού

Η καλή συνεργασία ανάμεσα στους γονείς και τον εκπαιδευτικό, από τα πρώτα κιόλας σχολικά χρόνια, μπορεί να συμβάλλει θετικά στην μετέπειτα εξέλιξη του παιδιού και την ολοκλήρωση της προσωπικότητάς του. Κοινό σημείο αναφοράς και ενδιαφέροντος μεταξύ τους δεν είναι άλλο από το παιδί. Παρ' όλα αυτά, όμως, η σχέση των γονιών με τον/την εκπαιδευτικό στην ουσία, φαίνεται να μην είναι η καλύτερη στις περισσότερες

περιπτώσεις. (Ακριτίδης, 2010) Προκειμένου να διατηρηθεί ένα θετικό κλίμα μεταξύ των εμπλεκόμενων, καλό θα ήταν να τηρούνται κάποιες προϋποθέσεις. Αρχικά, κάθε πλευρά να σέβεται τα όρια της άλλης και να μην εισέρχεται σε θέματα δικαιοδοσίας που δε την αφορούν. Έπειτα, πρέπει να είναι ξεκάθαρος ο ρόλος της οικογένειας από τη μία και του εκπαιδευτικού από την άλλη όσο αναφορά την ανάπτυξη του παιδιού στους διάφορους τομείς. (Ακριτίδης, 2010)

Σχετικά με τους ρόλους που πρέπει να έχει η κάθε πλευρά, από τη βιβλιογραφία διαφαίνονται τρεις περιπτώσεις:

- 1) Είναι απαραίτητος ο διαχωρισμός ρόλων και αρμοδιοτήτων που έχουν για το παιδί οι γονείς και ο δάσκαλος. Ο καθένας είναι υπεύθυνος για διαφορετικά θέματα ξεκάθαρα.
- 2) Σε αυτή την περίπτωση υποστηρίζεται η αλληλεπίδραση και η αλληλοβοήθεια γονιού-εκπαιδευτικού, αναδεικνύοντας με αυτό τον τρόπο τη σημαντική θέση των γονιών.
- 3) Τέλος, κάποιιοι άλλοι θεωρούν ότι οι γονείς είναι ο βασικότερος παράγοντας και πρέπει να συμμετέχουν περισσότερο στα εκπαιδευτικά θέματα.

(Ματσαγγούρας, Πούλου, 2009)

Τονίζεται ότι αυτή η απόκλιση σχετικά με τους ρόλους μεταξύ γονέων και δασκάλου οφείλεται σε προσωπικά χαρακτηριστικά, αξίες, πεπαιθώσεις και υπόβαθρο, (Ματσαγγούρας, Πούλου, 2009) στην προσωπική θεωρία του καθενός εκπαιδευτικού. (Αυγητίδου, Γουργιώτου, 2016) Δηλαδή, η αντίληψη για τη θέση και το ρόλο της οικογένειας που έχει ένας εκπαιδευτικός προέρχεται από τις δικές του οικογενειακές εμπειρίες. Συνεπώς χρειάζεται ο κάθε εκπαιδευτικός να κάνει μια ενδοσκόπηση στα πιστεύω του όσο αφορά τις αντιλήψεις του για την οικογένεια και το ρόλο της, λόγω του ότι είναι πολύ πιθανόν αυτό το υπόβαθρο να επηρεάσει τη σχέση που θα αναπτυχθεί με τον κάθε γονέα.

4.3.1. Παράγοντες και εμπόδια που επηρεάζουν τη γονεϊκή εμπλοκή

Οι παράγοντες που φαίνεται να επηρεάζουν την συμμετοχή των γονέων στα θέματα του σχολείου ποικίλουν. Μπορεί να αφορούν τους γονείς, το ίδιο το παιδί ή το σχολείο. (Γκλιάου- Χριστοδούλου, 2005) Στην πρώτη κατηγορία των παραγόντων που αφορούν τους γονείς συγκαταλέγεται το φύλο του γονέα και το κοινωνικό οικονομικό τους επίπεδο. Παρατηρείται ότι οι μητέρες εμπλέκονται περισσότερο στη σχολική διαδικασία, όπως επίσης και το χαμηλό οικονομικό επίπεδο της οικογένειας λειτουργεί ανασταλτικά εμποδίζοντας την γονεϊκή εμπλοκή. Στη συνέχεια, παράγοντες που αφορούν το παιδί είναι η ηλικία και η εξέλιξή του. Φαίνεται πως στα πρώτα μαθητικά χρόνια του παιδιού η συμμετοχή των γονέων είναι μεγαλύτερη. Επιπλέον, η γονεϊκή εμπλοκή καθορίζεται και από το αν το παιδί προοδεύει επιτυχώς ή το αντίθετο. Παράγοντας που αφορά το σχολείο και επηρεάζει τη γονεϊκή εμπλοκή είναι το γεγονός ότι μερικές φορές οι εκπαιδευτικοί αντιδρούν όταν μπλέκονται οι γονείς στα θέματά τους. Από τη μεριά τους μπορεί να αντιδράσουν και οι γονείς ακόμη και να είναι αδιάφοροι. Αυτή η στάση μπορεί να οφείλεται στο μειωμένο διαθέσιμο χρόνο, στην απουσία γνώσεων για το τι πρέπει να κάνουν ή σε προηγούμενες αρνητικές εμπειρίες εμπλοκής. (Γκλιάου- Χριστοδούλου, 2005) Παρ' αυτά, το σημαντικότερο εμπόδιο στην ενεργό συμμετοχή των γονέων στην εκπαιδευτική διαδικασία είναι το ότι το σχολείο σα σύστημα είναι «εσωστρεφές» και δε δέχεται εύκολα την εισβολή άλλων ατόμων από το έξω περιβάλλον παρουσιάζοντας αντίσταση. (Γεωργίου, 2000) Αυτό το σημείο επιβεβαιώνεται επίσης και από αρκετές έρευνες μέσα από τις οποίες διαφαίνεται η άποψη των εκπαιδευτικών περί της γονεϊκής εμπλοκής. Τα περισσότερα άτομα από το χώρο της εκπαίδευσης συμφωνούν στο ότι δεν θέλουν ανεξέλεγκτη γονεϊκή εμπλοκή, χωρίς όρια, αλλά προτιμούν να έχουν τους γονείς σε μια απόσταση μέσα σε ένα πλαίσιο που αυτοί καθορίζουν μιας και είναι «οι ειδικοί στα εκπαιδευτικά θέματα». (Ακριτίδης, 2010)

4.4. Συνέπειες γονεϊκής εμπλοκής

Παρ' όλα τα εμπόδια τα οποία προκύπτουν ανάμεσα στους γονείς και τον εκπαιδευτικό, στην προσπάθειά των γονιών να έρθουν πιο κοντά στα σχολικά θέματα, το αποτέλεσμα που προκύπτει αποζημιώνει στο τέλος όλους τους εμπλεκόμενους. Έτσι, θα μπορούσε να πει κανείς ότι η αρμονική αλληλεπίδραση της οικογένειας με τους γονείς, πέραν του ευχάριστου κλίματος που δημιουργεί, ενισχύει τόσο τους γονείς, τα παιδιά όσο και τους εκπαιδευτικούς με ποικίλους τρόπους. (Μυλωνάκου-Κέκε, 2006)

Ας ξεκινήσουμε από τα οφέλη που αφορούν τα παιδιά. Η ενεργητική γονεϊκή εμπλοκή φαίνεται από έρευνες να ασκεί σημαντική επίδραση στην επίδοση των παιδιών και στη σχολική επίδοσή τους (Χωματίδου, 2014), αυξάνοντας το ενδιαφέρον τους για το σχολείο. (Μυλωνάκου-Κέκε, 2006) Επιπλέον, η θετική συμπεριφορά των γονέων και οι πράξεις τους όσο αφορά το σχολείο φαίνεται να γίνονται αντιληπτά από τα παιδιά ως συναισθηματική υποστήριξη και ενθάρρυνση, γεγονός που οδηγεί τα παιδιά στη σχολική πρόοδο. (Γεωργίου, 2000) Η ενεργητική εμπλοκή των γονέων συμβάλλει και στην περεταίρω συναισθηματική και κοινωνική ανάπτυξή τους καθώς βοηθάει τα παιδιά να διαμορφώσουν θετική άποψη για το χώρο του σχολείου. (Μυλωνάκου-Κέκε, 2006) Όταν τα παιδιά αντιλαμβάνονται ότι οι γονείς τους διατηρούν καλές σχέσεις με τον περίγυρό τους όπως για παράδειγμα το σχολείο και συγχρόνως η σχολική εμπειρία είναι θετική τότε θέλουν να πετύχουν τόσο στο σχολείο όσο και στη μετέπειτα ζωή τους. Τα παιδιά νιώθουν ικανά, χρήσιμα και αποκτούν αυτοπεποίθηση. (Comer, 2001)

Στη συνέχεια θα γίνει λόγος για τα πλεονεκτήματα που έχουν οι γονείς από τη συμμετοχή τους στο σχολείο. Ίσως το πιο σημαντικό είναι το γεγονός ότι περνούν ποιοτικό χρόνο με τα παιδιά τους, κατανοούν τις ανάγκες τους και βελτιώνεται η σχέση μεταξύ τους. (Χωματίδου, 2014)(Μυλωνάκου-Κέκε, 2006) Με την ενασχόλησή τους με την εκπαιδευτική διαδικασία οι γονείς γνωρίζουν επιπλέον καλύτερα τη δουλειά του εκάστοτε εκπαιδευτικού και εκτιμούν το έργο του. (Χωματίδου, 2014) Κάτι εξίσου σημαντικό το οποίο μπορεί να επιφέρει θετικά αποτελέσματα στα πλαίσια συνεργασίας σχολείου οικογένειας είναι η ταυτόχρονη εκπαίδευση παιδιού-γονιού σε κοινό τόπο και χρόνο. Αυτή

η κατάσταση μπορεί να επιδράσει και να βελτιώσει τη σχέση παιδιού γονιού και κατ' επέκταση τη συνεργασία με το σχολείο. (Μυλωνάκου-Κέκε, 2006)

Αναφορικά με τους εκπαιδευτικούς προκύπτει ότι και εκείνοι ωφελούνται από τη συμμετοχή και τη συνεργασία των γονέων. Νιώθουν πιο σίγουροι και σωστοί επαγγελματίες, αναπτρώνεται το ηθικό τους και αυτό λειτουργεί σαν αυτοεπιβεβαίωση. (Χωματίδου, 2014)

Β' ΜΕΡΟΣ

1. Μεθοδολογία Έρευνας

Για τη διεξαγωγή της παρούσας έρευνας χρησιμοποιήθηκε ευέλικτο σχέδιο. Σκοπός του ευέλικτου σχεδίου έρευνας είναι η διερεύνηση και η περιγραφή μιας κατάστασης. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, σκοπός της έρευνας είναι η διερεύνηση και η περιγραφή της σχέσης που αναπτύσσεται ανάμεσα στους γονείς και τον εκπαιδευτικό στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση και πιο ειδικά στην προσχολική αγωγή, συλλέγοντας μαρτυρίες νηπιαγωγών.

Το εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε για τη συλλογή των δεδομένων ήταν η ημιδομημένη συνέντευξη. Η επιλογή του συγκεκριμένου τρόπου συλλογής δεδομένων οφείλεται στο γεγονός ότι η ημιδομημένη συνέντευξη προσφέρει μια ευελιξία στις ερωτήσεις και στην σειρά που αυτές μπορεί να τεθούν. Επιπλέον σημαντικός λόγος προτίμησης του συγκεκριμένου εργαλείου είναι η χρονική διάρκεια και η προσοχή που μπορεί να δοθεί στο εκάστοτε θέμα ανάλογα με τη βαρύτητά του.

Το δείγμα της παρούσας έρευνας είναι εκπαιδευτικοί πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και πιο συγκεκριμένα νηπιαγωγοί οι οποίοι υπηρετούν σε νηπιαγωγεία και παιδικούς σταθμούς στην περιοχή του νομού Φωκίδας. Το πλήθος του δείγματος είναι δέκα επτά (17) νηπιαγωγοί εκ των οποίων οι δέκα έξι (16) είναι γυναίκες και ένας (1) άνδρας. Επιπλέον, να αναφερθεί το γεγονός ότι τρία (3) άτομα του δείγματος της έρευνας είναι απόφοιτοι σχολών διετούς φοίτησης, ενώ οι υπόλοιποι δέκα τέσσερις (14) έχουν αποφοιτήσει από πανεπιστημιακά ιδρύματα τεσσάρων ετών φοίτησης. Προκειμένου η αναλυτική περιγραφή του δείγματος να είναι κατανοητή, οι νηπιαγωγοί αναφέρονται πιο κάτω, με (N) και τον αριθμό που τους αντιστοιχεί σύμφωνα με τη σειρά που πραγματοποιήθηκαν οι συνεντεύξεις.

Η N1 είναι νηπιαγωγός, προ ενός έτους συνταξιοδοτημένη. Η εργασιακή της εμπειρία ανέρχεται στα τριάντα (30) έτη σε δημόσια νηπιαγωγεία. Η N2 είναι νηπιαγωγός εν ενεργεία σε παιδικό σταθμό συνολικά εννέα (9) χρόνια. Η N3

εργάζεται στον ίδιο δημόσιο παιδικό σταθμό όπως η N2 και η εμπειρία της στην προσχολική αγωγή είναι είκοσι (20) χρόνια. Η N4, συνάδελφος με τη N2 και N3 δραστηριοποιείται ως νηπιαγωγός επί τριάντα τέσσερα (34) χρόνια σε δημόσιους φορείς εκπαίδευσης. Η N5 εργάζεται σε δημόσιο νηπιαγωγείο τα τελευταία δέκα(10) χρόνια. Η N6 είναι συνάδελφος της N5 με εμπειρία είκοσι πέντε (25) ετών. Η N7 είναι νηπιαγωγός με είκοσι επτά (27) χρόνια εμπειρίας. Η N8 εργάζεται σε δημόσια νηπιαγωγεία επί τριάντα δύο (32) χρόνια. Στη συνέχεια, η N9 είναι νηπιαγωγός με δέκα οχτώ(18) χρόνια πείρας ενώ η N10, συνάδελφος της N9, μετρά δέκα επτά (17) χρόνια εργασίας. Η N11 δουλεύει σε παιδικό σταθμό του δήμου για είκοσι εννιά (29) χρόνια. Η N12 είναι η νεαρότερη νηπιαγωγός του δείγματος με εργασιακή εμπειρία τεσσάρων (4) χρόνων ως αν αναπληρώτρια. Η N13 δουλεύει σε νηπιαγωγείο για οκτώ (8) χρόνια. Η N14, συνάδελφος με τη N13 τη συγκεκριμένη περίοδο, εργάζεται εδώ και είκοσι (20) χρόνια συνολικά. Οι N15, N16 εργάζονται μαζί σε νηπιαγωγείο δημόσιο με εμπειρία τριάντα πέντε (35) και είκοσι επτά (27) χρόνια αντίστοιχα η κάθε μία. Τέλος, ο μοναδικός άνδρας νηπιαγωγός του δείγματος, ο N17 εργάζεται στην προσχολική αγωγή εδώ και είκοσι πέντε (25) έτη.

Η χρονική διάρκεια της κάθε συνέντευξης ,σε λεπτά και δευτερόλεπτα, αναφέρεται στη συνέχεια.

N1: 00:31:02	N9: 00:11:37
N2: 00:10:40	N10: 00:10:59
N3: 00:12:44	N11: 00:10:17
N4: 00:16:02	N12: 00:07:36
N5: 00:08:46	N13: 00:09:22
N6: 00:08:16	N14: 00:09:01
N7: 00:08:39	N15: 00:09:32
N8: 00:10:56	N16: 00:08:34
	N17: 00:10:23

2. Ανάλυση-Αποτελέσματα

2.1. Τι σημαίνουν για τους νηπιαγωγούς οι όροι επικοινωνία και συνεργασία.

Μέσα από την ανάλυση των συνεντεύξεων που έδωσαν οι νηπιαγωγοί του δείγματος, σχετικά με την επικοινωνία και τη συνεργασία τους με τα μέλη της οικογένειας των παιδιών της τάξης τους, φαίνεται πως υπάρχουν αρκετά κοινά σημεία μεταξύ τους. Ας ξεκινήσουμε, λοιπόν, με το πώς ορίζουν οι νηπιαγωγοί την έννοια της επικοινωνίας. Ένα σχετικά υψηλό ποσοστό των ερωτηθέντων ανέφερε πως επικοινωνία είναι ένα μέσο επαφής και ένας τρόπος ανταλλαγής απόψεων. (N2:σ.8-9) Επικοινωνία είναι η καθημερινή και ουσιαστική επαφή του/της νηπιαγωγού με τον γονέα με απώτερο σκοπό την επίλυση προβλημάτων (N17: σ.16-17 *«Η η καλή, η συχνή και η ουσιαστική επαφή που έχουν οι νηπιαγωγοί με τους γονείς με σκοπό να λυθούν τα όποια προβλήματα προκύπτουνε πάνω στα παιδιά».*) Σε αυτό το σημείο, η N6 προσθέτει ότι η επικοινωνία είναι βασική προϋπόθεση για καλή συνεργασία. (N6: σ. 5-6) Ο N17 αναφέρει χαρακτηριστικά ότι η επικοινωνία ξεκινά από ένα ευχάριστο καλωσόρισμα προς τους κηδεμόνες του κάθε παιδιού. (N17: σ. 7-8) Επιπροσθέτως, η επικοινωνία αποδίδεται νοηματικά ως η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ δύο μερών, στην περίπτωση που μελετάμε της οικογένειας και του σχολείου με κέντρο το παιδί (N10: σ. 6-9), καθώς και ως μια δοτική σχέση ανάμεσα στο σχολείο, το παιδί και την οικογένεια. (N9: σ.6-7 *«Ε θεωρώ ότι όταν λέμε επικοινωνία εννοούμε μια αμοιβαία συνεργασία και μια δοτική σχέση επαφή ανάμεσα στο παιδί, την οικογένεια και το νηπιαγωγείο.»*). Παρά το γεγονός ότι οι παραπάνω προτάσεις σχετικά με πως αντιλαμβάνονται οι νηπιαγωγοί την επικοινωνία μπορούν να θεωρηθούν παραπλήσιες και αλληλένδετες, μια νηπιαγωγός διατύπωσε με ένα αρκετά ενδιαφέροντα τρόπο τη σημασία της επικοινωνίας. Πιο συγκεκριμένα, η N16 λέει ότι η λέξη επικοινωνία προέρχεται από το επί και κοινωνώ, *«κοινωνώ με κάποιους ανθρώπους δηλαδή προσπαθώ να τους καταλάβω και να με καταλάβουν και να βγάλουμε ένα όμορφο αποτέλεσμα.»* (N16: σ. 6-8)

Στη συνέχεια, οι συνεντευξιαζόμενοι νηπιαγωγοί ερωτήθηκαν για τη συνεργασία και τι σημαίνει σαν όρος. Δόθηκαν ποικίλες απαντήσεις. Κάποιες

από τις απαντήσεις οι οποίες πέρασαν από τη διαδικασία της ανάλυσης, ανέφεραν τη συνεργασία ως όρο συναφή με την επικοινωνία. (N2: σ. 18 «*Με τους γονείς.. εε επικοινωνία και συνεργασία θεωρώ ότι είναι συναφή*», N6: σ. 8-11, N1: σ. 11 «*Εγώ θεωρώ ότι είναι το ίδιο. Η συνεργασία η πιο ας πούμε άμεση συνεργασία*», N15: σ. 8), ενώ για τον N17 η επικοινωνία και η συνεργασία είναι το ίδιο, συμπίπτουν νοηματικά και πρακτικά. (N17: σ. 30-31) Για κάποιους άλλους νηπιαγωγούς προκύπτει ότι η συνεργασία είναι το να εργάζονται κάποιοι, σε αυτή την περίπτωση οι γονείς με τον εκπαιδευτικό, για ένα κοινό σκοπό. (N4: σ. 4-7, N10: σ. 11-12), η εύρεση μιας κοινής τομής για τη λύση ενός θέματος που πιθανόν να παρουσιαστεί (N5: σ.7-9) με προϋπόθεση την επικοινωνία. (N4: σ. 4-7 «*Η συνεργασία προϋποθέτει την επικοινωνία και η συνεργασία προϋπ έχει και ένα στόχο. Συνεργαζόμαστε πάνω σε ένα κοινό σκοπό σε ένα κοινό στόχο. Άρα πρέπει να προϋπάρχει η επικοινωνία η καλή ε σχέση εε με τους γονείς για να συνεργαστούμε πάντων σε ένα κοινό σκοπό.*») Ως συνεργασία νοείται η οικονομική και ηθική βοήθεια των γονιών (N8: σ. 11-14) και η αμφίπλευρη συζήτηση του γονέα με τον/την νηπιαγωγό απαλλαγμένη από φόβο ή ντροπή. (N14: σ. 14-16 «*Να μπορώ χωρίς φόβο να συζητήσω οποιοδήποτε θέμα θέλω για το παιδί με το γονιό και αυτός να μπορεί με ευκολία να συζητήσει με μένα οτιδήποτε αφορά το παιδί χωρίς ντροπή και χωρίς φόβο*»). Όπως και προηγουμένως η N16 δίνει τον ορισμό της συνεργασίας κάνοντας ανάλυση της λέξης στις ρίζες από τις οποίες προέρχεται. Έτσι μας λέει χαρακτηριστικά ότι η λέξη συνεργασία προέρχεται από το συνεργώ δηλαδή «*συν= μαζί, όλοι μαζί για ένα κοινό σκοπό καλό ή κακό*» (N16: σ. 10-11)

Κλείνοντας την ανάλυση των δεδομένων της πρώτης ενότητας της συνέντευξης, όλοι οι συνεντευξιαζόμενοι συμφωνήσαν στο γεγονός ότι η επικοινωνία και η συνεργασία θα πρέπει να είναι διαδικασίες αμφίδρομες. Με άλλα λόγια, για να υπάρξει επιθυμητό αποτέλεσμα θα πρέπει να ρέουν οι πληροφορίες από και προς τις δυο κατευθύνσεις, τόσο από τη μεριά των εκπαιδευτικών, νηπιαγωγών όσο και από τη πλευρά της οικογένειας. Παρ' όλα αυτά, όμως όπως πληροφορούμαστε από τρεις νηπιαγωγούς κάτι τέτοιο δεν ισχύει πάντα με συνέπεια να δημιουργούνται προβλήματα στη σχέση που αναπτύσσεται μεταξύ των παιδαγωγών και των γονέων. (N4: σ. 16-21 «*Όχι*

υπάρχουν πάρα πολλές περιπτώσεις που δε στις οποίες δεν υπάρχει αμφίδρομη επικοινωνία και συνεργασία. Προσπαθούμε όμως και βέβαια δεν ξέρω αν σε ενδιαφέρει το αποτέλεσμα ότι παρ παρόλο που μπορεί να μην υπάρχει αμφίδρομη σχέση εε αλλά και πάλι υπάρχει ένα βλέπουμε ένα θετικό αποτέλεσμα στο παιδί. Που πιστεύουμε αν υπήρχε αμφίδρομη σχέση θα ήτανε ακόμη περισσότερο», N6 και N16: ειπώθηκε προφορικά)

2.2. Τρόποι με τους οποίους νηπιαγωγοί επικοινωνούν με τους γονείς

Παρακάτω παρατίθενται τα αποτελέσματα όσο αφορά τους τρόπους επικοινωνίας και τα μέσα που χρησιμοποιούν οι νηπιαγωγοί από την πλευρά τους προκειμένου να έρθουν σε επαφή με τους γονείς των μαθητών τους. Σε γενικές γραμμές παρατηρείται το γεγονός ότι οι περισσότεροι νηπιαγωγοί έχουν ορισμένες κοινές τακτικές για την επικοινωνία τους με τους γονείς των παιδιών.

Ξεκινώντας, λοιπόν, οι νηπιαγωγοί όταν έχουν κάτι να πουν μπορούν να το κάνουν με δυο τρόπους ανάλογα με το τι επιθυμούν να περάσουν μέσα από αυτή την επικοινωνία. Έτσι, μπορεί να απευθύνονται είτε σε όλους τους γονείς συλλογικά είτε μεμονωμένα σε κάποιον γονιό ανάλογα με την περίπτωση όπως προαναφέρθηκε. Ο τρόπος που αναφέρεται συχνότερα από τους εκπαιδευτικούς προσχολικής αγωγής προκειμένου να επικοινωνήσουν με τους γονείς είναι η άμεση καθημερινή επαφή. (N3: σ. 35, 37-39, N9: σ. 31 «Καθημερινά επικοινωνούμε προφορικά με τους γονείς», N17: σ. 33-34, N12: σ. 25 «Τρόποι, είναι κυρίως η καθημερινή επαφή»). Η καθημερινή επαφή κατά την οποία μπορείς να πεις δυο λόγια. Αυτό μπορεί να συμβεί είτε κατά την άφιξη των παιδιών στο σχολείο είτε κατά την αποχώρηση. (N15: σ. 17 «Εμείς καθημερινά με την προσέλευση ή με την αποχώρηση των παιδιών», N16: σ. 20, N11: σ. 27-28 «Βασικά βλέπουμε τους γονείς καθημερινά και στη πόρτα που θα πούμε δυο κουβέντες στο όρθιο στυλ», N4: σ. 26). Επιπλέον, σύμφωνα με τους νηπιαγωγούς τους δείγματος πάντα, οργανώνονται

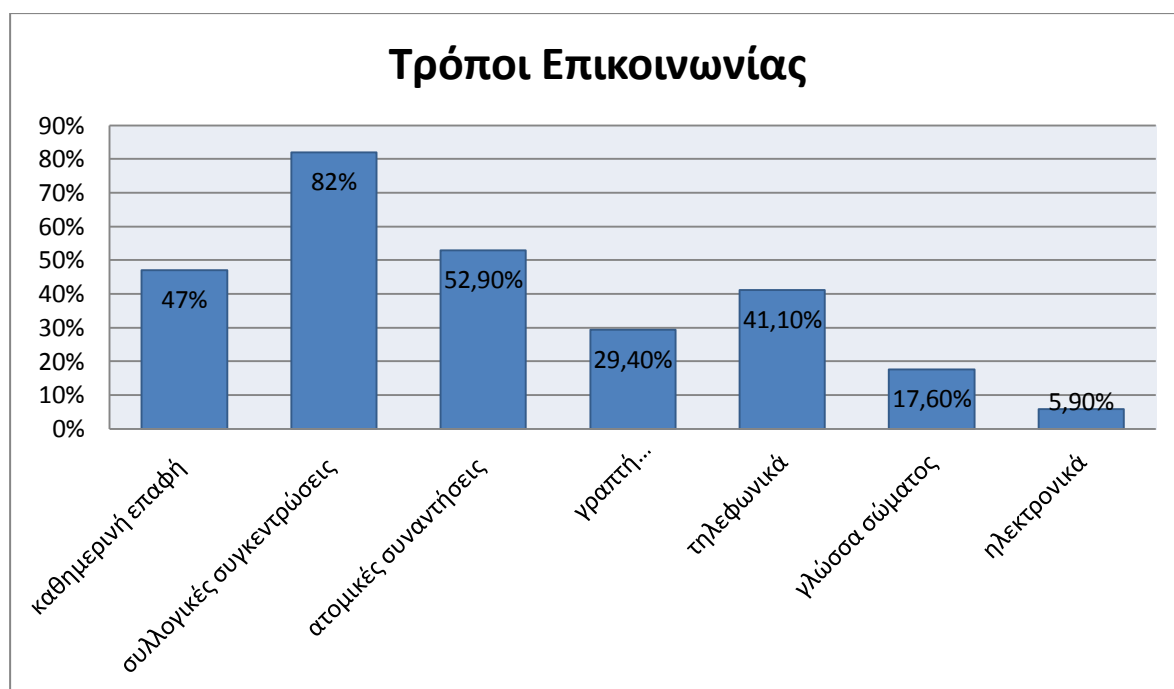
συλλογικές συγκεντρώσεις μια φορά το μήνα συνήθως (N17: σ. 35, N8: σ. 26-28 «*Συγκεκριμένοι τρόποι, είναι οι συναντήσεις γονέων και εκπαιδευτικών έχουμε ορίσει μία συνάντηση κάθε μήνα την πρώτη εβδομάδα ας πούμε του του κάθε μήνα που έρχονται οι γονείς όταν τελειώνουν τα παιδιά και συζητάμε τα προβλήματά*», N10: σ. 21-23, N1: σ. 20-22 «*Καθ' όλη τη διάρκεια εε της χρονιάς γίνονται τέτοιες συναντήσεις εε όπου οι νηπιαγωγοί αναφέρονται στην εξέλιξη γενικά των παιδιών*»). Στις ομαδικές συγκεντρώσεις όταν αυτές γίνονται συζητούνται διάφορα θέματα κοινού ενδιαφέροντος γονιών και εκπαιδευτικών, τίθενται ερωτήσεις, παράπονα και γενικότερα γίνεται μια ανοιχτή κουβέντα κατά την οποία ο κάθε εμπλεκόμενος μπορεί να εκφράσει οτιδήποτε επιθυμεί (N3: σ. 56-58 «*μια συγκέντρωση με τους γονείς που θα κάνεις συνολικά κάποιες ερωτήσεις και θα μπορούν να σου εκθέσουν και αυτοί τα παράπονα τους τις διαφωνίες τους τις απορίες τους τα πάντα, σε μια ανοιχτή συζήτηση*»). Δυο από τους παιδαγωγούς οι οποίοι ανέφεραν στην απάντησή τους τις συγκεντρώσεις γονέων εκπαιδευτικών, υπογραμμίζουν το γεγονός ότι στην πραγματικότητα οι γονείς δεν συμμετέχουν σε αυτές τις συγκεντρώσεις. (N5: σ. 22-24 «*θεωρώ ότι στις ομαδικές συγκεντρώσεις πρέπει να συμμετέχουν όλοι γιατί αλλιώς ε δεν υπάρχει συνεργασία δηλαδή αν παρατηρείται πολλές φορές οι γονείς δεν έρχονται στις ομαδικές συναντήσεις που κάνουμε*», N16: εκτός ηχογράφησης). Η N5 προσθέτει σε αυτή τη δήλωση πως υπάρχει περίπτωση οι γονείς να έρθουν σε συνάντηση με τον εκπαιδευτικό όταν μονάχα τους ζητηθεί, μόνο εάν τους καλέσει η/ο νηπιαγωγός σε κατ' ιδίαν κουβέντα καθώς επίσης αναφέρει ότι είναι ελάχιστοι οι γονείς οι οποίοι θα ρωτήσουν για την πρόοδο του παιδιού τους (N5: σ. 23-25). Κάτι παρόμοιο σχετικά με τη συμμετοχή ή όχι των γονιών στις ομαδικές συγκεντρώσεις δεν ειπώθηκε από κάποιον άλλο νηπιαγωγό. Στη συνέχεια, μερικοί εκπαιδευτικοί καλούν ή δέχονται τους γονείς ατομικά σε ιδιωτική κουβέντα σε περιπτώσεις που έχει προκύψει κάποιο θέμα που αφορά το κοινό σημείο επαφής και ενδιαφέροντος των δυο που είναι το παιδί (N2: σ. 32 «*Κατ' ιδίαν διάλογος. Άμεση επαφή.*», N11: σ. 28-30, N17: σ. 36-38 «*η κατ' εξαίρεση συναντήσεις όταν υπάρχει κάποιο θέμα ο νηπιαγωγός καλεί το γονιό με τη πρώτη με την πρώτη ευκαιρία και συζητάει μαζί του για διάφορα ζητήματα*»). Μάλιστα, ορίζεται από κάποια νηπιαγωγεία συγκεκριμένη μέρα και ώρα στην οποία μπορεί να πάει οπωσδήποτε γονιός προκειμένου να

συζητήσουν οποιοδήποτε θέμα τον απασχολεί και τον ανησυχεί σε σχέση με το παιδί του και την εξέλιξή του σε όλα τα επίπεδα (N1: σ. 22-24 «*ορίζεται και μέρα συνάντησης με τους γονείς, αυτό ε ας πούμε το το κανονίζουν οι νηπιαγωγοί το πότε μπορούν ας πούμε να πηγαίνουν οι γονείς να ρωτούν για τα παιδιά τους*», N10: σ. 24-25 «*ορίζουμε κάποια μέρα και κάποια ώρα ε συγκεκριμένα για να έρχονται γονείς να συζητάμε για οτιδήποτε αφορά πρωτίστως το παιδί και σε θέματα του παιδιού σε σχέση με την ομάδα*», N4: σ. 29-31). Ακόμη, υπάρχει και η γραπτή επικοινωνία μέσω σημειωμάτων (N17: σ. 42 «*Όταν χρειαζόμαστε κάτι από τους γονείς επικοινωνούμε με σημειώματα*», N9: σ. 32, N14: σ. 33-34 «*με κάτι γραπτό μπορώ μια γραπτή επικοινωνία να το γράψω*», N5: σ. 16), τα οποία είτε δίνονται στα παιδιά να τα δώσουν στους γονείς, είτε αναρτώνται στον πίνακα ανακοινώσεων του νηπιαγωγείου για να τα δούνε οι γονείς. Η πιο πρωτότυπη απάντηση ανήκει στην νηπιαγωγό N14 η οποία αναφέρει ως το πιο σημαντικό τρόπο επικοινωνίας το χαμόγελο και τη συμπεριφορά ως άνθρωπος που θα έχει ο παιδαγωγός ώστε να προσεγγίσει το γονιό (N14: σ. 25-30 «*Θα σου πω κάτι δεν ξέρω αν είναι σωστό ή αν είναι πρωτότυπο το ο πρώτος σωστός τρόπος είναι το χαμόγελό μου, η συμπεριφορά μου σαν άνθρωπος. Αυτός είναι ο πρώτος τρόπος προσέγγισης με τους γονείς. Να δείξω δηλαδή όχι να δείξω και να το νιώθω αυτό η την εικόνα μου. Αν είμαι μια στεναχωρημένη και κατσουφιασμένη δασκάλα νομίζω θα τους απομακρύνω. Αν είμαι ένας θετικός άνθρωπος με το χαμόγελο και την αισιοδοξία μου θα τους προσεγγίσω*») Ως τρόπο επικοινωνίας, αλλά μικρότερης σημασίας αναφέρουν πως μπορεί να λειτουργήσει και η γλώσσα του σώματος οι νηπιαγωγοί N1 και N9 (N1: σ. 44-45, 50-52 «*κοιτάς το γονιό στο πρόσωπο εε και από τη γλώσσα του σώματος έτσι μπορείς να μάθεις πάρα πολλά πράγματα, Και η γλώσσα του σώματος είναι ένας τρόπος επικοινωνίας.*», N9: σ. 34-35 «*χρησιμοποιούμε και τη μη λεκτική επικοινωνία που έχει να κάνει με τη γλώσσα του σώματος*»). Τέλος, οι περισσότεροι από τους συνεντευξιαζόμενους χρησιμοποιούν το τηλέφωνο σα μέσο αν χρειαστεί να πουν κάτι στους γονείς (N4: σ. 27 «*επίσης μπορούμε να μιλήσουμε από το τηλέφωνο*», N8: σ. 29 «*Τηλεφωνική επικοινωνία με τους γονείς*», N13: σ. 41, N17: σ. 42, N11: σ. 26 «*Επικοινωνούμε και τηλεφωνικώς όταν θέλει να ρωτήσει κάτι ή δε μπορεί να 'ρθει*».) ενώ μόνο η N1 λέει πως σε

εξαιρετικές περιπτώσεις μπορεί αν έρθει σε επαφή με κάποιο γονιό μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου αν και το θεωρεί κάπως απρόσωπο. (N1: σ. 26-28 «μπορεί να γίνεται και τηλεφωνική επικοινωνία έτσι της νηπιαγωγού με το γονέα ή μέσω η-μέιλ αν κάποιοι γονείς έχουν η-μέιλ γιατί τώρα υπάρχει και ηλεκτρονική ας πούμε επικοινωνία», 40-43 «με τον υπολογιστή είμαι λίγο τον θεωρώ λίγο απρόσωπο αυτό γιατί εμ νομίζω θεωρώ δηλαδή ότι είναι καλύτερη η πρόσωπο με πρόσωπο συνεργασία»)

Για να συνοψίσουμε τα αποτελέσματα της συγκεκριμένης ενότητας παρακάτω φαίνονται αυτά τα οποία προέκυψαν από την ανάλυση των δεδομένων σε ποσοστιαία μορφή καθώς αναπαρίστανται και σε σχετικό γράφημα.

- Καθημερινή επαφή: 8/17 → 47%
- Συλλογικές συγκεντρώσεις: 14/17 → 82%
- Ατομικές συναντήσεις: 9/17 → 52,9%
- Γραπτή επικοινωνία: 5/17 → 29,4%
- Γλώσσα σώματος: 3/17 → 17,6%
- Τηλεφωνικά: 7/17: → 41,1%
- Ηλεκτρονικά: 1/17 → 5,9%

Τρόποι με τους οποίους έρχονται σε επαφή οι νηπιαγωγοί με τους γονείς

Όπως φαίνεται και στο γράφημα οι περισσότεροι νηπιαγωγοί προκειμένου να επικοινωνήσουν με τους γονείς των μαθητών τους και να συζητήσουν πάνω σε διάφορα θέματα που αφορούν το παιδί και κυρίως την εξέλιξή του, οργανώνουν συλλογικές, ομαδικές συγκεντρώσεις. Στη συνέχεια έρχονται οι ατομικές συναντήσεις, οι οποίες σύμφωνα με τα δεδομένα πρόκειται για ιδιωτικές συναντήσεις γονιού με τον/την νηπιαγωγό σε ώρα και μέρα που είναι ορισμένη από το νηπιαγωγείο συνήθως. Σχεδόν οι μισοί νηπιαγωγοί επικοινωνούν με τους γονείς καθημερινά κατά την άφιξη ή την αποχώρηση των παιδιών όπου μπορεί να ειπωθούν κάποια θέματα σε μια γρήγορη κουβέντα. Έπειτα, κάποιοι από τους παιδαγωγούς οι οποίοι ρωτήθηκαν έρχονται σε επαφή με τους γονείς μέσω τηλεφώνου όταν αυτό χρειαστεί σε ποσοστό 41,1% ενώ το 29,4% χρησιμοποιεί και γραπτά σημειώματα σε κάποιες περιπτώσεις. Τέλος, πιο σπάνιες περιπτώσεις επικοινωνίας φαίνεται να είναι η αποκωδικοποίηση της γλώσσας του σώματος και η ηλεκτρονική επικοινωνία μέσω email.

2.3. Ποιο μοντέλο επικοινωνίας θεωρούν οι νηπιαγωγοί ως το πληρέστερο

Κάνοντας ανασκόπηση της διαθέσιμης βιβλιογραφίας όσο αφορά την επικοινωνία και τη συνεργασία που υπάρχει ανάμεσα στους γονείς και τους εκπαιδευτικούς, παρατηρήθηκε σε αρκετά σημεία η επίκληση σε θεωρητικά μοντέλα τα οποία περιγράφουν την επικοινωνία για την οποία συζητάμε και που βασίζονται σε θεωρητικές θέσεις κάποιων ερευνητών ή θεωρητικών. Σε καμία περίπτωση δεν ήταν αναμενόμενο να γνωρίζουν οι νηπιαγωγοί που συμμετείχαν στην έρευνα κάποιο από αυτά. Για αυτό τον λόγο τους παρουσιάστηκαν τρία θεωρητικά μοντέλα και εκείνοι κλήθηκαν να επιλέξουν ποιο εκ των οποίων θεωρούν πιο ολοκληρωμένο και ανταποκρινόμενο στην πραγματικότητα. Τα μοντέλα ήταν το βίο οικοσυστημικό, το σταδιακό και το επικαλυπτόμενων σφαιρών επιρροής. Να σημειωθεί ότι το πρώτο και το τρίτο έχουν κάποια όμοια στοιχεία ενώ το δεύτερο είναι εντελώς αντίθετο με τα υπόλοιπα. Αναλύοντας τα δεδομένα που προέκυψαν από τις απομαγνητοφωνήσεις των συνεντεύξεων, διαφαίνεται πως οι νηπιαγωγοί μοιράζονται ανάμεσα στο βίο οικοσυστημικό και το επικαλυπτόμενων

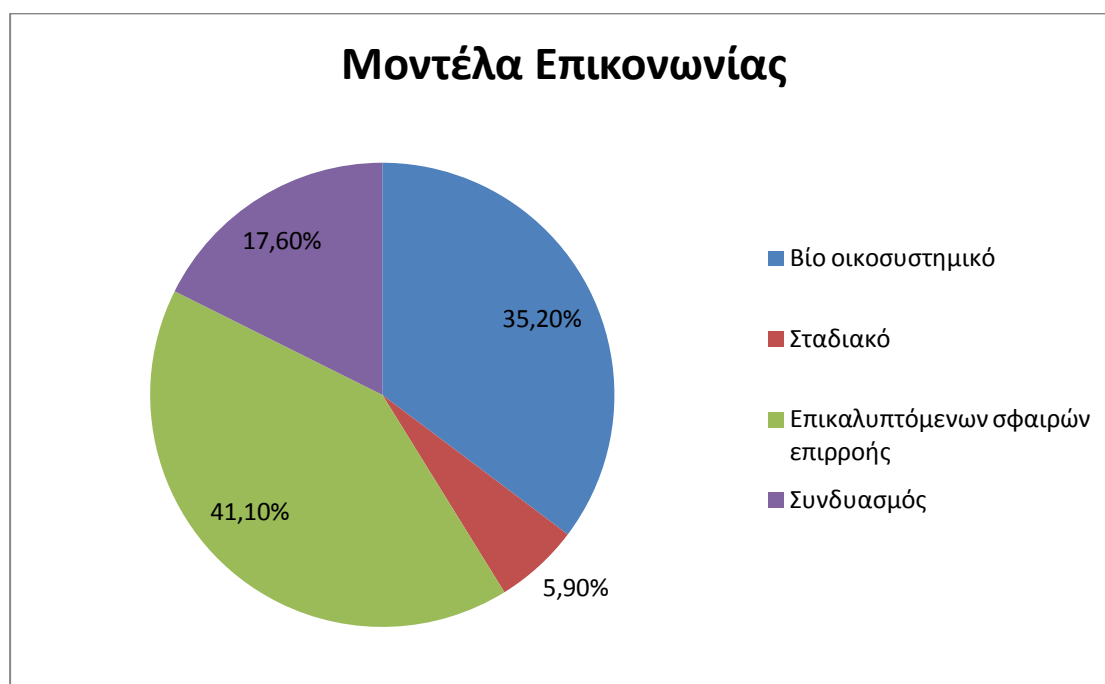
σφαιρών επιρροής. Ένα ελάχιστο ποσοστό επιλέγει το σταδιακό μοντέλο καθώς τρεις νηπιαγωγοί δηλώνουν πως ισχύει ένας συνδυασμός των παραπάνω. Στη συνέχεια αναπαρίστανται σε γράφημα οι επιλογές των νηπιαγωγών σχετικά με το θεωρητικό μοντέλο το οποίο οι ίδιοι θεωρούν ως πληρέστερο και το οποίο ισχύει στην πράξη.

Βίο οικοσυστημικό: 6/17

Σταδιακό: 1/17

Επικαλυπτόμενων σφαιρών επιρροής: 7/17

Συνδυασμός: 3/17

Τα μοντέλα που θεωρούν οι νηπιαγωγοί ότι ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα

Όπως προκύπτει και από το γράφημα οι απαντήσεις των νηπιαγωγών κυμαίνονται μεταξύ των Βίο οικοσυστημικό και Επικαλυπτόμενων σφαιρών επιρροής τα οποία και συγγενεύουν όπως προαναφέρθηκε. Στη συνέχεια έχουμε το συνδυασμός και των τριών ανάλογα με την περίπτωση και τέλος το σταδιακό με μόνο μια προτίμηση. Έτσι μπορούμε να συμπεράνουμε πως όλοι σχεδόν οι νηπιαγωγοί θεωρούν μέγιστης σημασίας την συνεργασία και επικοινωνία σχολείου και οικογένειας.

2.4. Τι λένε οι νηπιαγωγοί για τους γονείς

Η πλειοψηφία των ερωτηθέντων νηπιαγωγών δηλώνει ότι οι γονείς σε γενικές γραμμές είναι πρόθυμοι, θετικοί και δεκτικοί στο κάλεσμά τους. (N1: σ. 211-213 «Υπάρχουν όμως και γονείς οι οποίοι είναι πρόθυμοι να γίνει ας πούμε κάτι στο σχολείο και οι ίδιοι οι ίδιοι φέρνουν ιδέες και προτάσεις στο σχολείο», N7: σ. 66-68: « Εε εγω έχω και ειδικά φέτος έχω πολύ μεγάλη βοήθεια από τους γονείς και όλες μου οι δραστηριότητες που είναι ανοιχτές προς την κοινωνία μπορώ να πω δε θα γίνονταν αν δεν είχα τη βοήθειά τους», N8: σ. 78-94, N9: σ. 83-85 « Ε υπάρχουν οι άλλοι οι γονείς μια άλλη μερίδα γονέων οι οποίοι θεωρούν τη συνεργασία απαραίτητη και είναι πρόθυμοι να εμπλακούν σε όποιες δράσεις του σχολείου και αν γίνονται», N11: σ. 64, N14: σ. 51,64 «στα είκοσι παιδιά νομίζω ότι οι δεκαπέντε γονείς είναι θετικοί, ανταποκρίνονται, βοηθάνε τα παιδιά»). Γονείς πολύ συνεργάσιμοι οι οποίοι ενδιαφέρονται για το παιδί τους(N2: σ. 70-71 «κατά κύριο λόγο έχω αντιμετωπίσει γονείς πολύ θετικούς , συνεργάσιμους ανθρώπους που ενδιαφέρονται για την εξέλιξη του παιδιού τους», N4: σ. 103-107). Η N12 αναφέρει το γεγονός ότι οι περισσότεροι γονείς έχουν θέληση και ανταποκρίνονται δείχνοντας μεγάλο ενδιαφέρον προς το σχολείο (N12: σ. 53-55 «Είναι αυτοί που εκδηλώνουν μεγάλο ενδιαφέρον και για τα παιδιά και για το σχολείο και για το χώρο και για όλα, είναι οι άλλοι που έχουν ενδιαφέρον αλλά το δείχνουν κιόλας με πράξεις»). Η θετική αυτή στάση και συμπεριφορά των γονέων οφείλεται στο γεγονός ότι πρωτίστως επιθυμούν το καλό του παιδιού τους (N7: σ. 82-86 «μια μεγάλη κατηγορία οι γονείς αφού θέλουν το

καλό του παιδιού τους αναγκαστικά όπως πιστεύω συμπεριφέρονται και στην οικογένειά τους μέσα με το καλύτερο δυνατό τρόπο να μεγαλώσουν τα παιδιά τους και να μάθουν και να κοινωνικοποιηθούν για τον ίδιο λόγο βοηθούν και στο σχολείο και είναι το μεγαλύτερο ποσοστό»).

Παρ' όλα αυτά, από την ανάλυση των συνεντεύξεων προκύπτουν κι άλλες «κατηγορίες» γονιών. Σύμφωνα με τα δεδομένα, πάντα, αρκετοί εκπαιδευτικοί προσχολικής αγωγής τονίζουν ότι ορισμένοι γονείς είναι αδιάφοροι προς τους ίδιους και το σχολείο (N16: σ. 35 *«αυτούς που είναι αδιάφοροι»*) απρόσωποι (N13: σ. 76 *«και είναι και ο απρόσωπος ο γονής»*) ή αμέτοχοι οι οποίοι απλά παρατηρούν χωρίς όμως να δρουν (N5: σ. 68 *«υπάρχουν και γονείς οι οποίοι είναι αμέτοχοι απλά είναι παρατηρητές»*, N12: σ. 48). Η N16 με το χαρακτηρισμό αδιάφοροι για κάποιους γονείς εννοεί εκείνους οι οποίοι θεωρούν την προσχολική αγωγή και το νηπιαγωγείο με καμία σημασία, άχρηστη (N16: σ. 35-36 *«θεωρούν ας πούμε ότι η προσχολική ηλικία δεν, δεν προσφέρει τίποτα στο παιδί εφόσον δεν υπάρχουνε γνώσεις όπως τις ξέραμε παλιά να μάθει γράμματα το παιδί»*). Στη συνέχεια διακρίνεται ακόμη μια ομάδα γονιών, οι αντιδραστικοί (N8: σ. 95 *«Εντάξει ήταν και γονείς που αντιδρούσαν σε κάποια θέματα»*). Οι γονείς με τη συγκεκριμένη συμπεριφορά μπορεί απλά να μη δέχονται αυτά που λέει το σχολείο και ο/η νηπιαγωγός (N2:σ. 72-73) και να εθελουφλούν κάνοντας τελικά κακό στο ίδιο τους το παιδί (N3: σ. 143-146 *« υπάρχουν οι γονείς που δε θέλουν αν ακούσουν τίποτα και εθελουφλούν όταν έχουν πρόβλημα τα παιδιά τους και αυτή είναι η χειρότερη μορφή γιατί δε μπορείς να συνεργαστείς και να βοηθήσεις το παιδί αν έχει πραγματικά ένα πρόβλημα να εξελιχθεί κάνουν κακό στο ίδιο τους το παιδί»*), μέχρι να γίνουν και επιθετικοί απέναντι στον/στην νηπιαγωγό. Η N4 αναφέρει πως κάποιοι αρχικά φαίνεται να είναι δύσπιστοι και στην περίπτωση που υπάρχει και κάποιο άλλο θέμα το οποίο χρήζει ειδικής αντιμετώπισης , φοβούνται να το ακούσουν και γίνονται επιθετικοί (N4: σ. 92-94 *«πολλές φορές δε δέχονται. Εε έχω δει έχουμε συνεργαστεί και με γονείς οι οποίοι στην αρχή ήτανε επιθετικοί έως επιθετικοί δηλαδή όχι εε λεκτικά δηλαδή ήτανε εε δε ξέρω ίσως φοβούνται να ακούσουνε θα το 'λεγα αρνητικοί μάλλον»*).

Από την άλλη, η N8 και η N10 υπογραμμίζουν ότι όλα τα αρνητικά ζητήματα μπορούν να πάρουν θετική τροπή αρκεί να υπάρχει επιμονή και υπομονή

(N8: σ. 83-84 «*Εντάξει υπήρχαν και προβληματικές καταστάσεις, με την υπομονή μου με την επιμονή μου αυτά τα κατάφερα*»). Θεωρείται, δηλαδή, ότι όλα είναι θέμα διαχείρισης. Με τις κατάλληλες, με τις σωστές κινήσεις τους κερδίζεις όλους στο τέλος. Η N13 ακόμη αναφέρει πως ορισμένοι γονείς χρειάζονται χρόνο για να κατανοήσουν ή να προσαρμοστούν στα δεδομένα του νηπιαγωγείου (N13: σ. 65-70). Συνεχίζοντας, η N16 και η N6 παρατηρούν, διαπιστώνουν ότι στις μέρες μας οι γονείς δεν ενδιαφέρονται όπως παλιά (N6: σ. 57-58), υπάρχει συμμετοχή στις συλλογικές συγκεντρώσεις ενώ στις ατομικές συναντήσεις αποφεύγεται εκ μέρους των γονιών η κουβέντα για θέματα συμπεριφοράς (N16: σ. 28-31 «*είναι δεκτικοί στις συγκεντρώσεις τις συλλογικές, στις ατομικές δείχνουν ενδιαφέρον, δεν θέδεν πολύ μπαίνουν σε πράγματα που αφορούν τη συμπεριφορά του παιδιού τους το αποφεύγουν κυρίως εντάξει συστηματικά θα 'λεγα και γι' αυτό η επικοινωνία μας είναι λίγο λειψή*»).

Ο νηπιαγωγός N17 λέει χαρακτηριστικά ότι δεν είναι δυνατό να βάλεις τους ανθρώπους σε κατηγορίες. Κάτι τέτοιο δεν έχει κανένα απολύτως νόημα να γίνεται μιας και όλοι είμαστε διαφορετικοί σαν άτομα με προσωπικά θετικά και αρνητικά σημεία (N17: σ. 77-78 «: *Ε εντάξει συνήθως οι άνθρωποι δεν μπαίνουν σε κατηγορίες εύκολα και δεν έχει και κανένα νόημα να βάλεις τους ανθρώπους σε κατηγορίες*»). Έτσι συμφωνεί με τη N10 στο γεγονός ότι όλα είναι θέμα διαχείρισης. Ό,τι δίνεις, παίρνεις. Ακόμη και τους αρνητικούς ανθρώπους, στην περίπτωση που μελετάμε γονείς, με σύμμαχο την υπομονή, την επιμονή και την καλή, θετική διάθεση τους κερδίζεις και σε εμπιστεύονται πιο εύκολα. Μπορεί να υπάρξουν και γονείς μη συνεργάσιμοι ή επιφυλακτικοί που όμως στο τέλος πείθονται, με τον καιρό ο/η νηπιαγωγός τους κατακτά. Όλα είναι στο χέρι του/ της νηπιαγωγού (N17: σ. 56-73). Επιπρόσθετα σε κουβέντα που δεν ηχογραφήθηκε ο N17 θεωρεί το χιούμορ σημαντικό σύμμαχο του νηπιαγωγού.

Συνοψίζοντας, λίγοι είναι οι νηπιαγωγοί που δεν αντιμετωπίζουν κανένα απολύτως ζήτημα με τους γονείς των παιδιών. Σύμφωνα με όσα δήλωσαν υπάρχουν πολλοί γονείς οι οποίοι είναι πρόθυμοι και δεκτικοί σε αυτά που τους λένε οι εκπαιδευτικοί. Από την άλλη μεριά, κάποιοι γονείς φαίνεται να είναι αδιάφοροι προς το νηπιαγωγείο και τις ανάγκες του παιδιού τους ή

αντιδραστικοί σε θέματα ειδικής αγωγής στα οποία αρχικά δεν το δέχονται. Τέλος, αναφέρεται το ότι δεν υπάρχουν καλοί και κακοί γονείς, θετικοί και αρνητικοί. Είναι θέμα διαχείρισης του κάθε ατόμου από την/ τον νηπιαγωγό. Με καλή διάθεση, χιούμορ και υπομονή μπορεί να καταφέρει ο νηπιαγωγός να κερδίσει τον κάθε γονιό όποια και να είναι η συμπεριφορά του.

2.5. Απόψεις νηπιαγωγών περί γονεϊκής εμπλοκής και των συνεπειών της

Στο ερώτημα σχετικά με το τι είναι γονεϊκή εμπλοκή και ποιες οι συνέπειες που προκύπτουν, μικρό ποσοστό των συνεντευξιαζόμενων απάντησε δίνοντας κάποια εξήγηση στον όρο. Οι πλειοψηφία ως φάνηκε ταυτίζει τη γονεϊκή εμπλοκή με τη συνεργασία, την επαφή και τη συμμετοχή των γονέων στην εκπαιδευτική διαδικασία. Γενική διαπίστωση η οποία αναδύεται από την ανάλυση των δεδομένων είναι το γεγονός ότι οι νηπιαγωγοί υποστηρίζουν πως υπάρχει θετική και αρνητική εμπλοκή με ανάλογες συνέπειες κατά περίπτωση.

Ξεκινώντας, η N13 ορίζει ως γονεϊκή εμπλοκή τον τρόπο με τον οποίο ο γονέας βοηθάει, συμβάλλει στο έργο του εκπαιδευτικού με απώτερο σκοπό την εύρυθμη λειτουργία του σχολείου (N13: σ. 79-80 « *Γονεϊκή εμπλοκή... πώς θα βοηθήσει εμένα, στο έργο το δικό μου, πώς ο γονιός θα βοηθήσει προκειμένου εε να κάνουμε καλύτερη τη λειτουργία του σχολείου και έμψυχα και άψυχα*»). Η N5 και η N10 θεωρούν ως γονεϊκή εμπλοκή τη συμμετοχή των γονιών σε θέματα του σχολείου, όταν αυτή ζητείται από τον/την νηπιαγωγό (N5: σ. 83 «*Εμπλέκονται όταν τους το ζητάμε, δηλαδή όταν θέλουμε τη βοήθεια*», N10: σ. 92-93). Μια άλλη άποψη για το ποια είναι η εννοιολογική φύση της γονεϊκής εμπλοκής ανήκει στη N12 η οποία αναφέρει πως είναι όταν ο γονιός εισέρχεται στο πρόγραμμα μέσω αυτών που περνάει στο παιδί όσο αφορά ιδέες, αντιλήψεις, αξίες (N12: σ. 61-63 «*Είναι όταν ο γονιός με κάποιο τρόπο εισέρχεται στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα όχι τόσο με την παρουσία του όσο με αυτά που έχει δώσει στο παιδί το παιδί τα μεταφέρει στο σχολείο και πώς βοηθάει όχι βοηθάει επηρεάζει το το όλο μάθημα*»).

Όπως προαναφέρθηκε, η γονεϊκή εμπλοκή, η συμμετοχή δηλαδή των γονέων σε θέματα σχολικά, μπορεί να είναι θετική ή και αρνητική. Δείγμα θετικής εμπλοκής είναι η βοήθεια σε σχολικές γιορτές (N15: σ. 83-86, N17: σ. 86 «είναι η συνεργασία των γονέων και η βοήθειά τους στις γιορτές») δράσεις, διάφορες εκδηλώσεις και εργαστήρια (N2: σ. 95-98, N4: σ. 129 « θετική πλευρά της εμπλοκής ότι οι γονείς συνεργάζονται πολύ και μας βοηθάνε σε εκδηλώσεις σε διάφορες δραστηριότητες», N9: σ. 101-112, N16: σ. 61-62). Με αυτό τον τρόπο χαιρόνται και οι γονείς πολλές φορές περισσότερο από τα παιδιά. Ακόμη, θετικά λειτουργεί και το να επισκεφτεί το νηπιαγωγείο κάποιος γονιός ή κηδεμόνας για παράδειγμα ένας παππούς προκειμένου να μιλήσει για κάτι που γνωρίζει ή να διαβάσει απλά ένα βιβλίο (N16: σ. 58-60, N17: σ. 87-89 «σε ένα θέμα που διδάσκουμε εδώ και μπορεί κάποιος γονιός με ένα παρ παρόμοιο με ένα παραπλήσιο ή σχετικό επάγγελμα σχετικά με το θέμα μας να ρθεί στο σχολείο, να παρουσιάσει σαν πιο ειδικός κα κάποια πλευρά του θέματος»). Βέβαια, η N16 δηλώνει πως στην καθημερινή πραγματικότητα δεν γίνονται τέτοιες κινήσεις εκ μέρους των γονέων, καθώς υποστηρίζει και το γεγονός ότι το σχολείο και ο εκπαιδευτικός ευθύνεται για τη συμμετοχή των γονέων και το βαθμό που αυτή είναι επιτρεπτή (N16: σ. 62 «να κάνουμε κάποια πράγματα μαζί με τα παιδιά. Που δε γίνονται βέβαια»). Προϋπόθεση, λοιπόν, για την επιθυμητή και θετική γονεϊκή εμπλοκή, σύμφωνα με τους νηπιαγωγούς, είναι να γίνεται εντός ορίων τα οποία έχει θέσει η νηπιαγωγός και σε συνεργασία μαζί του/της (N1: σ. 243-247, N11: σ. 74-75 «ότι η συμμετοχή των γονέων στα θέματα του σχολείου πρέπει να 'ναι μέχρι ένα ορισμένο όριο. Εκεί που επιτρέπω εγώ», N10: σ. 101-103 «πάλι πρέπει να υπάρχουνε και λίγο τα όρια γιατί πολλές φορές οι γονείς μετά ξεχνάνε ποίος είναι ο ρόλος του εκπαιδευτικού και ποιος είναι ο ρόλος του γονέα με αποτέλεσμα να εμπλέκονται παραπάνω στην εκπ στο εκπαιδευτικό έργο και να παρεμβαίνουν»). Άλλες εκδοχές της γονεϊκής συμμετοχής είναι η εμπλοκή μέσω του συλλόγου γονέων και η οικονομική βοήθεια εφ' όσον υπάρχει καλή συνεργασία πρώτα (N8: σ. 105-107, N17: σ. 90-95). Τέλος, σύμφωνα με όσα διατύπωσε η N3 κομμάτι της γονεϊκής εμπλοκής είναι οι αξίες και η υπευθυνότητα που θα πρέπει να περάσει στο παιδί του ο κάθε γονιός. Να καταλάβει δηλαδή το παιδί πως εκείνο είναι κύριος και υπεύθυνος του εαυτού του ώστε να μη ζητάει ευθύνες από άλλους στο μέλλον (N3: σ.177-178), ενώ

η N15 θεωρεί πως τις περισσότερες φορές η εμπλοκή των γονέων στη σχολική ζωή του παιδιού έχει να κάνει με κάποιο θέμα ειδικής αγωγής (N15: σ. 79-80 «*Τις περισσότερες φορές μπορεί όμως να υπάρχει κάτι για να βγει να δημιουργηθεί*»).

Παρ' όλες τις θετικές πτυχές της, η συμμετοχή των γονέων στην εκπαιδευτική διαδικασία μπορεί αποδειχθεί αρνητική και μη επιθυμητή τελικά. Κάποιες φορές αυτό οφείλεται στο λανθασμένο τρόπο με τον οποίο γίνεται με αποτέλεσμα τα παιδιά να μπερδεύονται και να αμφισβητούν τι είναι σωστό και δίκαιο, αυτό που δίνει το σχολείο ή μήπως αυτό που λένε οι γονείς (N3: σ. 185-187 «*Μπορεί κάποιες φορές να κάνουν τα παιδιά να νιώθουν ασάθεια να μην είναι σίγουρα για για το τι είναι τελικά πιο δίκαιο και πιο σωστό από αυτό που διδάσκονται . όταν υπάρχει μεγάλη απόσταση όμως εκπαιδευτικού και γονιού*», N4: σ. 113-119). Ακόμη, αρνητική είναι όταν εμπλέκονται σε θέματα τα οποία δε γνωρίζουν ή δεν τους αφορούν δημιουργώντας έτσι προβλήματα στον/στην νηπιαγωγό (N14: σ. 79-81 «*Υπάρχουν όμως και θέματα που δεν αφορά τους γονείς και δε συμφωνώ σε αυτό. Είτε στον τρόπο ξέρω γω της δουλειάς ή πράγματα που δε ξέρουν και μπορεί να εικάζουν. Εκεί να το θεωρώ πιο αρνητικό. Δε νομίζω ότι πρέπει να συμβαίνει*»). Η N2 λέει πως μερικές φορές οι γονείς ωθούν τα παιδιά σε επιθετικές και μη αποδεκτές συμπεριφορές γεγονός που λειτουργεί αρνητικά (N2: σ. 98-105).

Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι μια νηπιαγωγός δηλώνει πως η γονεϊκή εμπλοκή μπορεί να έχει μονάχα αρνητικό χαρακτήρα, ότι βλάπτει και δεν πρέπει να υφίσταται καθόλου, επειδή επηρεάζεται το παιδί αρνητικά και χαλάει η συνεργασία (N6: σ. 68-69 «*Δε μου ακούγεται καλά μέσα στο σχολείο γιατί θεωρώ ότι δεν πρέπει να εμπλέκεται ο γονιός μέσα στο σχολείο γιατί περισσότερο κακό κάνει παρά βοηθάει*»). Η N3 και η N4 εξηγούν πιο συγκεκριμένα πως όταν ο γονιός κατακρίνει αυτά που δίνει το σχολείο, το παιδί διχάζεται για το σωστό. Αντιθέτως, όταν η γονεϊκή συμμετοχή γίνεται σωστά το παιδί εξελίσσεται και «*απογειώνεται σε άλλα επίπεδα*» (N3: σ. 190-191). Εφ' όσον γίνονται προσπάθειες για το καλό του παιδιού τα αναμενόμενα αποτελέσματα θα είναι θετικά σύμφωνα με τη N14 (N14: σ. 85-87). Τα αποτελέσματα αυτά αφορούν τόσο το σχολείο όσο το παιδί και το γονιό. Έτσι, από τη συμμετοχή του γονιού στο σχολείο κερδίζει από τη μία το παιδί που

χαίρεται και νιώθει ότι ο γονιός το σέβεται και το υπολογίζει και από την άλλη ο/η νηπιαγωγός λαμβάνει την αναγνώριση του έργου και της δουλειάς του (N1: σ. 271-273). Οι εκπαιδευτικοί μαθαίνουν νέα πράγματα, όταν ο γονιός βρίσκεται στο χώρο του νηπιαγωγείου τα παιδιά προσελκύνονται πιο εύκολα και το σχολείο έρχεται πιο κοντά με την κοινωνία (N5: σ. 93-96 *«Και σαν εκπαιδευτικοί και σαν σχολείο . δηλαδή και το σχολείο ανοίγει απέναντι απέναντι στη κοινότητα ας το πούμε έτσι στην κοινωνία αλλά και ‘μεις παίρνουμε γνώσεις που ενδεχομένως δεν ξέραμε»*). Επιπροσθέτως, μέσω της αλληλεπιδράσεως των γονέων με τη νηπιαγωγό καλλιεργείται η αμοιβαία εμπιστοσύνη (N15: σ. 90-93). Για τη N16 οι συνέπειες που προκύπτουν από την γονεϊκή εμπλοκή εξαρτώνται από τον ίδιο τον εκπαιδευτικό, από το πόσο ανοιχτός και δεκτικός είναι. Κάτι τέτοιο, όπως λέει, σπανίζει στις μέρες μας, μιας και το σχολείο είναι μια ομάδα πολύ κλειστή ακόμη (N16: σ. 65-69 *«Νομίζω ότι πάλι στο χέρι νομίζω των παιδαγωγών είναι το πώς θα διαχειριστούν όλη αυτή την κατάσταση πόσο, πόσο θα είναι ανοιχτοί στο έξω περιβάλλον γιατί το σχολείο είναι πολύ κλειστό με τα συνήθη δεδομένα δεν έχουμε ανοιχτεί ακόμη ελπίζουμε να ανοιχτούμε αλλά σου λέω πρέπει να είναι συνεργατικό το κλίμα ώστε να ανοιχτεί προς τα έξω»*). Τέλος, κατά την N12 μόνο, συνέπειες από τη γονική συμμετοχή δεν υπάρχουν στο παιδί αφού βρίσκεται σε μια πολύ ευαίσθητη και εύπλαστη ηλικία κατά την οποία λαμβάνει ερεθίσματα και από το σχολείο και από το οικογενειακό περιβάλλον (N12: σ. 77-80).

2.6. Προσδοκίες νηπιαγωγών

Κατά γενική ομολογία, αυτό το οποίο επιθυμούν οι νηπιαγωγοί είναι μια καλή επικοινωνία και συνεργασία με τους γονείς. Ο στόχος είναι κοινός και είναι το καλό του παιδιού. Για το λόγο αυτό οι γονείς από τη μία και οι εκπαιδευτικοί από την άλλη θα πρέπει να είναι στήριγμα ο ένας για τον άλλο και να αλληλοβοηθούνται (N5: σ. 100-102 *«Ιδανική επικοινωνία και συνεργασία... καταρχήν πρέπει ο ένας να είναι στήριγμα στον άλλον γιατί μιλάμε για παιδιά οπότε πρέπει να ακολουθούμε μια κοινή γραμμή»*). Χρειάζονται γονείς δραστήριοι, πρόθυμοι, με όρεξη να βοηθήσουν τα παιδιά (N8: σ. 126-127).

Και για να βοηθηθούν τα παιδιά πραγματικά θα πρέπει οι γονείς να λένε στους νηπιαγωγούς οτιδήποτε αφορά το παιδί είτε αυτό είναι πρόβλημα είτε κάποια ιδιαιτερότητα (N2: σ. 128-131 *«να πουν ότι ξέρετε αντιμετωπίζω αυτό το πρόβλημα χωρίς βέβαια υπάρχει εχεμύθεια και εμπιστοσύνη ανάμεσά μας εννοείται εε βοηθήστε με πως μπορώ να το λύσω πως μπορώ να είναι πως μπορώ το παιδί μου να δεχτεί το πρόβλημα ή ακόμα να τους παραπέμψουμε σε ειδικούς»*, N11: σ. 123-125). Η N6 θα ήθελε οι γονείς να είναι δίπλα της και να συνεργάζονται και όχι απέναντί της σαν αντίπαλοι επειδή κάτι τέτοιο έχει αρνητικές επιπτώσεις (N6: σ. 96-99). Προκειμένου να ξεπεραστούν οι δυσκολίες θα πρέπει να υπάρχει αλληλοσεβασμός μεταξύ γονέων και νηπιαγωγού (N10: σ. 111-116). Επίσης, καλό θα είναι οι γονείς να ακούνε τι έχει να τους πει η νηπιαγωγός, να είναι επικοινωνιακοί και θετικοί (N14: σ. 100-102 *«Να 'ναι ένας γονιός με ανοιχτά αυτιά που να μπορεί να ακούει και τα καλά και τα άσχημα. Στα καλά να γίνονται καλύτερα και στα άσχημα καλύτερα. Κατάλαβες τι εννοώ. Ένας επί επικοινωνιακός και θετικός γονιός»*), όπως και να ανταποκρίνονται άμεσα ώστε να έρθει πιο γρήγορα η λύση στο εκάστοτε πρόβλημα (N7: σ. 111, N9: σ. 122-127). Υπάρχει και μια μερίδα από τους νηπιαγωγούς του δείγματος της παρούσας έρευνας οι οποίοι υποστηρίζουν ότι από τους γονείς δεν θα πρέπει να περιμένουμε τίποτα αλλά ο κάθε νηπιαγωγός από τον εαυτό του. Να γίνονται προσπάθειες για προσωπική βελτίωση και δημιουργία θετικού κλίματος από τους ίδιους οι οποίοι για να το καταφέρουν αυτό δηλώνουν ότι χρειάζεται να είναι οπλισμένοι με υπομονή και επιμονή (N15: σ. 110-111, N17: σ. 105-108 *«Εγώ δε περιμένω τίποτα από τους γονείς. Αντίθετα περιμένω πολλά από τον εαυτό μου. Και προσπαθώ να βελτιώνομαι η δυνατόν για να μπορώ να αντιμετωπίζω τις προκλήσεις και με τα παιδιά και με τους γονείς αν εάν και εφόσον υπάρχουν»*, 110-112). Έτσι το σχολείο θα πρέπει να ανοιχτεί και ο εκπαιδευτικός να δώσει το έναυσμα για εμπιστοσύνη και αγάπη (N16: σ. 87-90). Με άλλα λόγια ο νηπιαγωγός έχει εξ ολοκλήρου την ευθύνη για τα συναισθήματα που θα δημιουργηθούν στο γονιό ώστε να τον εμπιστευθεί (N4: σ. 155-158 *«Μεγάλη ευθύνη φέρνει ο παιδαγωγός το πώς τι εικόνα θα βγάλει προς τα έξω πώς θα νιώσει ο γονιός ότι μπορεί να αφήσει μπορεί να εμπιστευτεί και αυτό είναι το άλφα και το ωμέγα νομίζω ότι είναι η εμπιστοσύνη να νιώσει ο γονιός ότι αφήνει το παιδί του σε καλά χέρια το λέω πιο απλά»*). Κλείνοντας, σύμφωνα με τη N3 το πιο

σημαντικό, επιθυμητό κατόρθωμα, η πιο μεγάλη προσδοκία είναι ένα παιδί ευτυχισμένο, ένα παιδί χαρούμενο το οποίο θέλει να πηγαίνει στο νηπιαγωγείο κάθε μέρα επειδή περνάει καλά (N3: σ. 201-205 «*να όταν το αποτέλεσμα είναι το ότι βλέπεις ένα ευτυχισμένο παιδί το να θέλει να έρχεται στο σχολείο και να περνάει καλά δεν υπάρχει κάτι καλύτερο. Όταν νιώθεις ότι το παιδί θέλει να ρθει στο σχολείο σου ζητάει να ρθεί*»)

3. Συμπεράσματα

Το θέμα της επικοινωνίας και της συνεργασίας ανάμεσα στους γονείς και στον εκπαιδευτικό είναι βαρύνουσας σημασίας, ειδικότερα κατά την περίοδο της προσχολικής ηλικίας όταν το παιδί διανύει μια κρίσιμη φάση της ζωής του όσο αφορά την ανάπτυξή του σε όλους τους τομείς. Σίγουρα είναι ένα ζήτημα της καθημερινότητας το οποίο αφορά άμεσα τόσο την οικογένεια όσο και τους νηπιαγωγούς. Από τη μια οι γονείς και κηδεμόνες του παιδιού και από την άλλη ο/η νηπιαγωγός, μεριμνούν για το καλό του παιδιού. Ο στόχος είναι κοινός και εκ των πραγμάτων δεν έχουν κάτι να χωρίσουν. Αρκετοί νηπιαγωγοί δηλώνουν πως δεν αντιμετωπίζουν προβλήματα σοβαρά με τους γονείς σχετικά με το θέμα της μεταξύ τους συνεργασίας. Οι γονείς στην πλειοψηφία τους είναι πρόθυμοι, θετικοί και με όρεξη για βοήθεια και συμμετοχή. Παρ' όλα αυτά, όμως, υπάρχουν και γονείς αντιδραστικοί ή μη δεκτικοί. Στην περίπτωση αυτή υποστηρίζεται πως είναι καθήκον του/ της νηπιαγωγού να προσεγγίσει με θετική διάθεση και χιούμορ τον αρνητικό γονέα προκειμένου να του εμπνεύσει εμπιστοσύνη. Και φυσικά να τον πάρει με το μέρος του. Σκοπός είναι, γονείς και νηπιαγωγοί να είναι μια δύναμη και όχι δυο αντίπαλα στρατόπεδα. Βοηθητικά και απαραίτητα όπλα κάθε νηπιαγωγού και κάθε εκπαιδευτικού γενικότερα είναι η περίσσια υπομονή και επιμονή. Έτσι ο εκάστοτε εκπαιδευτικός θα μπορέσει να αντιμετωπίσει τους γονείς αποτελεσματικότερα. Οι τρόποι με τους οποίους έρχονται σε επαφή οι νηπιαγωγοί με την οικογένεια είναι κάποιοι ορισμένοι. Ο αμεσότερος είναι η διαπροσωπική επαφή, δηλαδή η πρόσωπο με πρόσωπο επικοινωνία. Έπειτα υπάρχει η τηλεφωνική επικοινωνία κατά την οποία μπορεί να συζητήσουν κάτι έκτακτο. Διοργανώνονται κάθε μήνα συγκεντρώσεις κατά τις οποίες

κουβεντιάζουν θέματα που αφορούν τους παρευρισκόμενους αλλά ορίζεται και μια μέρα και ώρα που μπορούν οι γονείς να απευθυνθούν στο σχολείο για κάτι που τους απασχολεί σε ιδιωτική συζήτηση με τον/ την νηπιαγωγό. Όπως και να έχει υπάρχουν δίαυλοι επικοινωνίας μέσω των οποίων δύναται η συνεργασία με τους γονείς. Το μόνο που χρειάζεται είναι καλή διάθεση και καλή προαίρεση.

Άλλο ένα κομβικό σημείο στη συνεργασία των γονιών με τους εκπαιδευτικούς είναι η γονεϊκή εμπλοκή. Τι είναι η γονεϊκή εμπλοκή; Η γονεϊκή εμπλοκή ουσιαστικά αφορά τη συμμετοχή των γονέων στην εκπαιδευτική διαδικασία και τα θέματα του σχολείου. Διακρίνονται ποικίλες όψεις, μορφές με τις οποίες μπορεί να τη συναντήσουμε. Λόγου χάρη, γονεϊκή εμπλοκή μπορεί να είναι το να φέρουν κάτι οι γονείς στο σχολείο ή να πάει κάποιος γονιός στο νηπιαγωγείο και να μιλήσει στα παιδιά ως ειδικός πάνω σε ένα θέμα ή απλά να διαβάσει ένα παραμύθι περνώντας έτσι δημιουργικό χρόνο με τα παιδιά. Όπως επίσης γονεϊκή εμπλοκή είναι και ο τρόπος που επηρεάζει ο γονέας το παιδί απέναντι στον εκπαιδευτικό και αυτά που τους μαθαίνει. Δηλαδή, το αν ενθαρρύνει ή κατακρίνει τη δουλειά του νηπιαγωγού. Συνεπώς, πολλές φορές έχει θετική ή αρνητική χροιά και κατ' επέκταση ανάλογες επιπτώσεις. Αυτό που επιθυμούν οι νηπιαγωγοί είναι μια αρμονική και καρποφόρα σχέση με τους γονείς. Προκειμένου να το πετύχουν τονίζουν ότι πρέπει να αναζητήσουν τρόπους βελτίωσης των ίδιων και όχι των γονιών. Από εκείνους δεν περιμένουν απολύτως τίποτα. Έτσι είναι φανερό πως είναι στο χέρι των νηπιαγωγών να ανατρέψουν τα αρνητικά συμβάντα μέσω της κατάλληλης διαχείρισης των γονέων μιας και μιλάμε για διαφορετικά άτομα με διαφορετικές συμπεριφορές. Τα παραπάνω αποτελέσματα προκύπτουν από μια σχετικά μικρή ομάδα νηπιαγωγών με κοινή έδρα κατοικίας. Συνεπώς πρόταση για περαιτέρω μελέτη θα ήταν μια διερεύνηση της σχέσης σχολείου οικογένειας σε ευρύτερη κλίμακα όσο αφορά το μέγεθος του δείγματος αλλά και την περιοχή εργασίας τους. Επιπροσθέτως, θα ήταν ενδιαφέρουσα και μια προσέγγιση του θέματος της γονεϊκής εμπλοκής από την πλευρά των γονέων, ή μια συγκριτική μελέτη περί του θέματος της επικοινωνίας και συνεργασίας στο νηπιαγωγείο στην οποία θα συμμετέχουν τόσο νηπιαγωγοί όσο και γονείς.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βιβλία:

Ακριτίδης, Ν., Σχέσεις σχολείου και γονέων στο «Όταν οι γονείς θέλουν μπορούν». Εκδ.: Σύλλογος Γονέων & Κηδεμόνων του «Ασύλου του παιδιού» επιμέλεια Όλγα Μακρή, Αργύρης Ήγρης. Θεσσαλονίκη 2010 σσ. 65-75

Αυγητίδου, Σ. , Γουργιώτου, Ε. (2016) Ο εκπαιδευτικός ως στοχαζόμενος επαγγελματίας. Αθήνα. Gutenberg σσ. 63-67

Γεωργίου, Σ. (2000). Σχέση σχολείου – οικογένειας και ανάπτυξη του παιδιού. Αθήνα. Ελληνικά Γράμματα.

Γώγου, Λ. (2010). Κοινωνικές αλληλεπιδράσεις, κοινωνικές αναπαραστάσεις. Τι λένε οι δάσκαλοι για τους γονείς. Μια ποιοτική προσέγγιση στην κοινωνιολογία της εκπαίδευσης. Αθήνα. Πορεία. σσ. 107-110

Δαφέρμου κ.ά., Οδηγός Νηπιαγωγού. Εκπαιδευτικοί σχεδιασμοί. Δημιουργικά περιβάλλοντα μάθησης, Οργανισμός Εκδόσεων Διδακτικών Βιβλίων, Αθήνα.

Μακρή, Ο. Η επικοινωνία με τα παιδιά μας: Πως μπορεί να γίνει πιο ευχάριστη και αποτελεσματική. στο «Όταν οι γονείς θέλουν μπορούν». Εκδ.: Σύλλογος Γονέων & Κηδεμόνων του «Ασύλου του παιδιού» επιμέλεια Όλγα Μακρή, Αργύρης Ήγρης. Θεσσαλονίκη 2010. σσ. 32-34

Μυλωνάκου- Κέκε. (2006). Σύγχρονες θεωρητικές προσεγγίσεις στην επικοινωνία σχολείου- οικογένειας- κοινότητας. Ατραπός. σσ. 30-60

Παπάζογλου, Μ. (1984). Σχέσεις σχολείου- οικογένειας. Τα δικαιώματα εκπαιδευτικών, γονέων, μαθητών. Αθήνα. Επικαιρότητα. σσ. 47

Πασιαρδής, Π. (2004). Εκπαιδευτική ηγεσία. Από την περίοδο της ευμενούς αδιαφορίας στη σύγχρονη εποχή. Αθήνα. Μεταίχμιο. σσ. 84

Πρόγραμμα Σπουδών Νηπιαγωγείου (2011), Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.

Σακελλαρίου, Μ. (2009). Συνεργασία οικογένειας και νηπιαγωγείου.

Μπούτσκου, Ε. Κατασκευάζοντας τους «γονείς»: Ψίθυροι των δασκάλων ειδικής αγωγής στο Περάστε για ένα καφέ: Σχέση οικογένειας και σχολείου στην κόψη της διαφορετικότητας. Αθήνα. Ταξιδευτής. σσ. 212

Άρθρα:

Γκλιάου- Χριστοδούλου, Ν. (2005) «Η ανάγκη επιμόρφωσης εκπαιδευτικών στην κατεύθυνση ανάπτυξης αποτελεσματικής συνεργασίας σχολείου-οικογένειας», Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων, 10, σσ. 74-83
<http://www.pi-schools.gr/publications/epitheorisi/teyxos10>

Κιρκιγιάννη, Φ. (2012) «Επικοινωνία σχολείου και οικογένειας», Τα εκπαιδευτικά, 103-104, σσ. 95-119 <http://docplayer.gr/16308081-Epikoinonia-sholeioug-kai-oikogeneias.html>

Ματσαγγούρας, Η., Πούλου, Μ. (2009) «Σχέσεις σχολείου και οικογένειας», Μέντορας, 11, σσ. 27-41. http://lib1epalgiann.blogspot.gr/2011/02/blog-post_16.html

Πεντέρη, Ε., Πετρογιάννης, Κ. (2013) «Σύνδεση σχολείου οικογένειας και το ζήτημα της μεταξύ τους συνεργασίας: κριτική παρουσίαση βασικών θεωρητικών μοντέλων», Έρευνα στη εκπαίδευση, 1, σσ. 2-26
<http://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/index/search/search>

Χωματίδου, Γ. (2014) « Η σημασία της γονεϊκής εμπλοκής», δημοσιεύτηκε 3/2/2014 <http://www.your-psychology.gr/index.php/articles/cooperation-school-family/114-2013-08-02-21-51-43>

Comer, J. (2001) «Schools that develop children» The American Prospect, pp. 171-176
<http://occonline.occ.cccd.edu/online/cpettus/schoolsthatdevelop.pdf>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

- 1) Ερωτήσεις συνέντευξης
- 2) Έντυπο συγκατάθεσης
- 3) Απομαγνητοφωνήσεις

**ΘΕΜΑ: Επικοινωνία και συνεργασία νηπιαγωγείου οικογένειας:
προσέγγιση από τη μεριά των νηπιαγωγών.**

1. Πώς περιγράφουν οι νηπιαγωγοί τη συνεργασία με τους γονείς;
 - Τι ορίζετε ως επικοινωνία;
 - Τι ορίζετε ως συνεργασία;
 - Πως χαρακτηρίζετε τις έννοιες αυτές; (μονόδρομη, αμφίδρομη). Αναλύστε.

2. Πώς αναλύουν οι νηπιαγωγοί τους τρόπους επικοινωνίας με τους γονείς;
 - Υπάρχουν συγκεκριμένοι τρόποι επικοινωνίας, στρατηγικές;
 - Αν ναι, θα ήθελα να τους παραθέσετε και να τις αναλύσετε εν ολίγοις.
 - Ποια είναι η άποψή σας για αυτές τις στρατηγικές;
 - Ποια είναι η δική σας τακτική;

3. Ποιες είναι οι απόψεις των νηπιαγωγών για τα μοντέλα που περιγράφουν τη σχέση των γονέων με το σχολείο;
 - Γνωρίζετε κάποιο μοντέλο επικοινωνίας;
 - Αν όχι, μελετήστε τα παρακάτω και πείτε ποιο θεωρείτε ιδανικότερο τεκμηριώνοντας.

4. Πώς σκιαγραφούν οι νηπιαγωγοί τη θέση των γονέων απέναντι στο σχολείο;
 - Μπορείτε να περιγράψετε την πλευρά των γονέων;
 - Τι έχετε αντιμετωπίσει;
 - Θα διακρίνατε τους γονείς σε κατηγορίες;

5. Πως περιγράφουν οι νηπιαγωγοί την εμπλοκή των γονέων στα θέματα του σχολείου;
 - Πως αντιλαμβάνεστε τον όρο γονεϊκή εμπλοκή;
 - Μπορείτε να αναλύσετε τον τρόπο που οι γονείς εμπλέκονται στην εκπαιδευτική διαδικασία;
 - Ποιες είναι οι συνέπειες της συμμετοχής των γονέων;

6. Πώς αποδίδουν οι νηπιαγωγοί την επιτυχή επικοινωνία με τους γονείς;
 - Πώς είναι για εσάς η αποτελεσματική επικοινωνία και συνεργασία με την οικογένεια;
 - Θέλετε να προσθέσετε κάτι που δεν ειπώθηκε;

ΒΙΟ-ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΙΚΟ (Bronfenbrenner)	ΣΤΑΔΙΑΚΟ (Piaget,Erikson)	ΕΠΙΚΑΛΥΠΤΟΜΕΝΩΝ ΣΦΑΙΡΩΝ ΕΠΙΡΡΟΗΣ (Epstein)
Σχολείο-οικογένεια→ίδιο σύστημα	Στηρίζεται στα στάδια ανάπτυξης του παιδιού	Σχολείο-οικογένεια-κοινότητα: επηρεάζονται μεταξύ τους
Αλληλεπίδραση αυτονόητη	Την ευθύνη για ανάπτυξη έχουν με τη σειρά: οικογένεια→σχολείο→άτομο	Μεγάλο μέρος ευθύνης για συνεργασία: το σχολείο και οι εκπαιδευτικοί
Τα επίπεδα του περιβάλλοντος επηρεάζονται μεταξύ τους.	Δεν επιτρέπει την αλληλεπίδραση.	Το παιδί βρίσκεται στο κέντρο των σφαιρών επιρροής→ πρωταγωνιστής
Ρόλος γονέων→ να επηρεάσουν τον τρόπο που τα παιδιά αλληλεπιδρούν με το περιβάλλον.	Η ευθύνη περνάει από το ένα επίπεδο στο άλλο όταν το παιδί μπαίνει στο σχολείο.	Όταν σχολείο και οικογένεια είναι πραγματικοί συνεργάτες→μέγιστη επικάλυψη (ιδίως στην προσχολική ηλικία)
Προσπάθειες συνεργασίας→ αμοιβαίες, όχι ιεραρχικές		

ΕΝΤΥΠΟ ΣΥΓΚΑΤΑΘΕΣΗΣ

Αγαπητοί νηπιαγωγοί,

Θα ήθελα να ζητήσω την συμμετοχή σας στην έρευνα που διεξάγω στα πλαίσια της πτυχιακής μου εργασίας με θέμα: *«Επικοινωνία και συνεργασία νηπιαγωγείου οικογένειας: προσέγγιση από τη μεριά των νηπιαγωγών»*, με επόπτρια την καθηγήτρια του Παιδαγωγικού Τμήματος Προσχολικής Εκπαίδευσης Πανεπιστημίου Θεσσαλίας κα. Μιχαλοπούλου Κατερίνα.

Θα ήθελα να ζητήσω την άδεια σας να ηχογραφήσω την συνέντευξη που θα παραχωρήσετε. Η ηχογράφηση θα απομαγνητοφωνηθεί και θα χρησιμοποιηθεί ως δεδομένο για ερευνητικό σκοπό ενώ ταυτόχρονα θα διαφυλαχθεί η ανωνυμία σας.

Σας ευχαριστώ εκ των προτέρων για την συνεργασία σας.

Η ερευνήτρια

Τσέλλου Δήμητρα

Ο/Η νηπιαγωγός

1 Δ: Ωραία ας ξεκινήσουμε με το τι ορίζουμε ως επικοινωνία. Τι ορίζετε εσείς ως
2 επικοινωνία.

3 N1: Εε επικοινωνία του γονιού με το νηπιαγωγείο εε θεωρώ ότι είναι η πρώτη
4 επαφή του γονιού με το σχολείο απ' τη μέρα εγγραφής του παιδιού σε αυτό. Εε οι
5 πρώτες πληροφορίες που θα δώσει ο γονιός στην στον στην νηπιαγωγό μμ είναι και
6 η πρώτη επικοινωνία στην ουσία ας πούμε της νηπιαγωγού με το παιδί. Οι
7 πληροφορίες αυτές εε είναι αναγκαίες είναι απαραίτητες εε και θα πρέπει ο γονιός
8 να λέει οτιδήποτε αφορά το παιδί για να 'χει έτσι μια σφ μια ο μια εικόνα μια
9 συνολική εικόνα για το παιδί.

10 Δ: Χμ, ωραία. Ε τώρα η έννοια συνεργασία; Είναι διαχωρίζεται από την επικοινωνία;

11 N1: Εγώ θεωρώ ότι είναι το ίδιο. Η συνεργασία η πιο ας πούμε άμεση συνεργασία
12 ξεκινά και με την αρχή της σχολικής χρονιάς. Ε με την αρχή της σχολικής χρονιάς
13 πάντα γίνεται πρώτη συνάντηση με όλους τους γονείς όπου η νηπιαγωγός
14 αναφέρεται στο παιδαγωγικό ρόλο του νηπιαγωγείου σε όλους τους τομείς εε μιλά
15 για το πώς λειτουργεί το νηπιαγωγείο για ε πώς είναι ο χώρος πώς είναι
16 διαμορφωμένος γιατί είναι διαμορφωμένος ε σε γωνιές από το υλικό που είναι
17 εμπλουτισμένες όλος ο χώρος απ' τις νηπιαγωγούς το κυριότερο έτσι το οποίο είναι
18 στελεχωμένο ένα νηπιαγωγείο, για το πώς λειτουργεί σε βάρδιες το αν υπάρχει
19 ολοήμερα ποιος είναι ας πούμε ο ρόλος του ολοήμερου νηπιαγωγείου. Οπότε από
20 κει ξεκινά και η πρώτη συνεργασία με τους γονείς. Καθ' όλη τη διάρκεια εε της
21 χρονιάς γίνονται τέτοιες συναντήσεις εε όπου οι νηπιαγωγοί αναφέρονται στην
22 εξέλιξη γενικά των παιδιών εμ ορίζεται και μέρα συνάντησης με τους γονείς, αυτό ε
23 ας πούμε το το κανονίζουν οι νηπιαγωγοί το πότε μπορούν ας πούμε να πηγαίνουν
24 οι γονείς να ρωτούν για τα παιδιά τους και αυτό βασικά γίνεται σε ατομικό επίπεδο.

25 Δ: Α σε καθένα...

26 N1: Ναι σε ατομικό επίπεδο, βέβαια μπορεί να γίνεται και τηλεφωνική επικοινωνία
27 έτσι της νηπιαγωγού με το γονέα ή μέσω η-μέιλ αν κάποιοι γονείς έχουν η-μέιλ γιατί
28 τώρα υπάρχει και ηλεκτρονική ας πούμε επικοινωνία αλλά εγώ θεωρώ ότι η
29 καλύτερη συνεργασία είναι να γίνεται στο χώρο του νηπιαγωγείου να μιλά η
30 νηπιαγωγός με το γονιό εε και από τις δυο τις πλευρές να αναφέρετε η εξέλιξη του
31 παιδιού τι βλέπει η νηπιαγωγός τι βλέπει ο γονιός ε στο σπίτι και φυσικά
32 τηλεφωνική επικοινωνία γιατί πολλές φορές ο γονιός αδυνατεί να πηγαίνει στο
33 νηπιαγωγείο την ημέρα που έχει οριστεί έτσι για να γίνει συνάντηση.

34 Δ: Άρα μιλάμε για αμφίδρομη διαδικασία;

35 N1: ναι

36 Δ: Και από τις δυο πλευρές.

37 N1: Και από τις δύο τις πλευρές. Ας πούμε μονόπλευρη είναι αδύνατο να υπάρχει
38 πρέπει να υπάρχει και από τις δυο τις πλευρές εε συνεργασία.

39 Δ: Ε είπατε κάποιους τρόπους επικοινωνίας εε τηλεφωνικά άμεσα στο νηπιαγωγείο,
40 με η-μέιλ

41 N1: [ναι στο νηπιαγωγείο με η-μέιλ] εντάξει εγώ με τον υπολογιστή είμαι λίγο τον
42 θεωρώ λίγο πρόσωπο αυτό γιατί εμ νομίζω θεωρώ δηλαδή ότι είναι καλύτερη η
43 πρόσωπο με πρόσωπο συνεργασία. Γιατί κοιτάς τον εκπαιδευτικό στο πρόσωπο
44 κοιτάς το γονιό στο πρόσωπο εε και από τη γλώσσα του σώματος έτσι μπορείς να
45 μάθεις πάρα πολλά πράγματα. Γιατί πολλές φορές η νηπιαγωγός μπορεί να έχει
46 εστιάζει σε κάτι να το πει στο γονιό και απ' το γονιό απ' τη γλώσσα του σώματός
47 του μπορεί ας πούμε να συμπεράνει πολλά. Και για τη συμπεριφορά του παιδιού αν
48 ας πούμε παρατηρεί μια α συμπεριφορά στο παιδί και ο γονιός ας πούμε να.. ας
49 πούμε να λέει ναι και στο σπίτι είναι έτσι ε ναι και ας πούμε κάνω αυτά που λέτε
50 όμως με τη γλώσσα του σώματός του η νηπιαγωγός μπορεί να καταλάβει αν ο
51 γονιός πραγματικά στο σπίτι βοηθάει το παιδί ας πούμε ή όχι. Και η γλώσσα του
52 σώματος είναι ένας τρόπος επικοινωνίας.

53 Δ: Ωραία. Ε τώρα αυτή είναι μια καθαρά τυπική ερώτηση αν γνωρίζετε κάποιο
54 μοντέλο επικοινωνίας. Μάλλον όχι είναι λίγο δύσκολο

55 N1: Μοντέλο εννοείς βάση θεωριών;

56 Δ: Μοντέλο βάση θεωριών ναι

57 N1: Για πες μου λίγο γιατί εγώ..

58 Δ: Θα σας δείξω τρία συγκεκριμένα επειδή υπήρχε πολύ στη βιβλιογραφία

59 N1:Ναι γιατί είναι τώρα πολύ καινούργιο που έχουνε

60 Δ: Ε ναι... βασικά υπάρχει το βιο οικοσυστημικό, το σταδιακό και των
61 επικαλυπτόμενων σφαιρών.

62 N1: Ναι

63 Δ: Εδώ μπορείτε να δείτε λίγο. Στο πρώτο...

64 N1: λοιπόν κοίτα να δεις

65 Δ: Στο πρώτο εε είναι ένα σύστημα όλα και το σχολείο και η οικογένεια βρίσκεται
66 στο ίδιο σύστημα. Είναι ένα σύστημα...

67 N1:[Εγώ θεωρώ ότι

68 Δ: Με διάφορα επίπεδα

69 N1: Εγώ θεωρώ ότι το σχολείο στο πα ας πούμε και πριν εε επισημοποιεί τις ήδη
70 υπάρχουσες γνώσεις του παιδιού και χτίζει πάνω στα βιώματά του δηλαδή το
71 καταλαβαίνεις έτσι;

72 Δ: Ναι ναι.

73 N1: Μετά πιστεύω ότι είναι σταδιακό έτσι τα στάδια ανάπτυξης του Πιαζέ. Έτσι;
74 Νομίζω η θεωρία του Πιαζέ υφίσταται ακόμη δε ξέρω τι σας λένε. Εε;

75 Δ: Ναι ναι. Απλά να τα περιγράψουμε λίγο και μετά να πούμε. Δηλαδή το βιο
76 οικοσυστημικό

77 N1: [εγώ θεωρώ δηλαδή αυτό

78 Δ: όχι είναι κι άλλα έχουμε κι άλλα . εε το βιο οικοσυστημικό για παράδειγμα
79 μιλάμε για σύστημα η οικογένεια και το σχολείο είναι στο ίδιο σύστημα η
80 αλληλεπίδραση μεταξύ τους σχολείο οικογένεια είναι αυτονόητη και επιθυμητή

81 N1: Ναι ναι

82 Δ: Εε επηρεάζεται επηρεάζεται και το σχολείο και η οικογένεια μεταξύ τους δηλαδή
83 οι οι γονείς εμ οι γονείς ο ρόλος των γονέων σε αυτή τη θεωρία

84 N1: [σε αυτή τη θεωρία ναι

85 Δ: είναι να επηρεάσουν τον τρόπο που τα παιδιά εε

86 N1: [αλληλεπιδρούν με το περιβάλλον

87 Δ: αλληλεπιδρούν με το περιβάλλον, αντιλαμβάνονται το περιβάλλον εε και οι
88 προσπάθειες συνεργασίας μεταξύ σχολείου οικογένειας είναι και από τις δυο
89 πλευρές αμοιβαίες και δεν υπάρχει ιεραρχία στους ρόλους ότι δεν ξέρω γω οι
90 γονείς ή οι εκπαιδευτικοί

91 N1: [θα παίζουν τον πρώτο ρόλο και τα λοιπά

92 Δ: αυτό ακριβώς

93 N1: όχι εντάξει

94 Δ: Εε στο σταδιακό τώρα στηρίζεται στα στάδια

95 N1: [ναι ναι

96 Δ: που έχει διατυπώσει για την ανάπτυξη ο Πιαζέ

97 N1: [ναι σαφώς το λαμβάνουμε υπ' όψη δε μπορεί ας πούμε ένα παιδάκι τεσσάρων
98 χρονών που θα ρθει στο νηπιαγωγείο που είναι προνήπιο έτσι να το βάλει η
99 νηπιαγωγός κατευθείαν π.χ. σε μια ας πούμε έννοια των μαθηματικών

100 Δ: ναι εντάξει

101 N1: Αυτό είναι αδύνατο

102 Δ: Ναι στηρίζεται λοιπόν στα στάδια ανάπτυξης και αυτό που λέει είναι ότι αρχικά
103 την ευθύνη την έχει το σχολείο εε η οικογένεια [η οικογένεια] μετά το σχολείο [ναι]
104 και μετά το ίδιο το άτομο [το ίδιο το άτομο] δεν υπάρχει αλληλεπίδραση μεταξύ
105 σχολείου οικογένειας

106 N1: Στην ανάπτυξη του παιδιού;

107 Δ: Όχι στην ανάπτυξη την ευθύνη για τη ε την εύθηνη για την ανάπτυξη αρχικά την
108 έχει το σχο μόνο η οικογένεια [την ανάπτυξη εννοούμε την ανάπτυξη τη νοητική] τη
109 μαθησιακή [τη μαθησιακή ναι] την έχει πρώτα το σχο το σχολείο λέω, η οικογένεια
110 μετά την έχει μόνο το σχολείο αποκλειστικά και μετά μόνο το άτομο μόνο του
111 δηλαδή

112 N1: ναι

113 Δ: Αυτό δεν υπάρχει αλληλεπίδραση μεταξύ τους δηλαδή όταν το παιδί η ευθύνη
114 περνάει από το ένα στάδιο στα άλλο όταν το παιδί μπαίνει στο σχολείο όταν το
115 παιδί τελειώνει το σχολείο και μετά

116 N1: Ναι ναι

117 Δ: Εε και μετά το τελευταίο που βασίζεται στη θεωρία της Επιστήν βάζει και την
118 κοινότητα μέσα στις [ναι] τρεις σφαίρες το σχολείο η οικογένεια και η κοινότητα
119 που επηρεάζονται μεταξύ τους εε [το σχολείο έχει] το σχολείο έχει τη μεγαλύτερη
120 ευθύνη για συνεργασία [βρίσκεται λέει στο κέντρο των σφαιρών επιρροής] ναι και
121 επηρεάζεται και είναι ο πρωταγωνιστής [ναι] εε και η μέγιστη επικάλυψη σφαιρών
122 δηλαδή το πόσο κοντά [ναι όταν σχολείο και οικογένεια είναι πραγματικοί
123 συνεργάτες]

124 N1: Ναι και αυτό υφίσταται.

125 Δ: Άρα δε μπορούμε..

126 N1: Δεν μπορείς να πεις δηλαδή να αποκλίσεις κάτι.

127 Δ: Άρα είναι λίγο απ' όλα

128 N1: Ναι είναι λίγο απ' όλα έτσι γιατί όλα παίζουν ρόλο. Και ειδικά ας πούμε τη
129 σημερινή εποχή ειδικά ο ρόλος και της κοινότητας παίζει κι αυτός πολύ μεγάλο

130 ρόλο. Γι' αυτό ας πούμε και τα τελευταία χρόνια γιατί το 'ζησα και γω εε σε διάφορα
131 έτσι προγράμματα που κάναμε είτε ήταν περιβαλλοντικά είτε ήτανε... διάφορα
132 προγράμματα ο ρόλος της κοινότητας παίζει πάρα πολύ μεγάλο ρόλο γιατί το παιδί
133 δε θα μείνει στο σχολείο δε θα μείνει στην οικογένεια στο σχολείο θα βγει και στην
134 κοινωνία μετά έτσι και θα πρέπει να έρθει αντιμέτωπο με πάρα πολλά πράγματα
135 και ειδικά την εποχή που ζούμε που είναι και πάρα πολύ δύσκολη πάρα πολύ
136 δύσκολη εποχή έχει να αντιμετωπίσει πάρα πολλά προβλήματα έτσι και θα πρέπει
137 να δει ότι ναι είμαι στην οικογένεια θα πω εε σαφώς το παιδί μέσα στην οικογένεια
138 θα πρέπει να θωρακιστεί από πολλά θα πάει στο σχολείο σαφώς και κει θα πρέπει
139 το σχολείο να δώσει στο παιδί πάρα πολλά να το θωρακίσει γιατί θα φύγει μετά και
140 από το σχολείο θα βγει έξω στην κοινωνία και θα πρέπει να είναι προετοιμασμένο
141 για πάρα πολλά πράγματα το ένα δηλαδή...

142 Δ: Συμπληρώνει το άλλο ας πούμε

143 N1: Συμπληρώνει το άλλο.

144 Δ: Ωραία. Λοιπόν, τώρα θα ήθελα να μου πείτε λίγο για τους γονείς τι έχετε
145 αντιμετωπίσει; Πώς εε ανταποκρίνονται οι γονείς; Υπάρχουν κατηγορίες γονέων; Ας
146 ξεκινήσουμε με το πώς ανταποκρίνονται.

147 N1: Εε... εγώ όλα αυτά τα χρόνια που δούλεψα σε γενικές γραμμές είχα άψογη
148 συνεργασία με τους γονείς σε γενικές γραμμές. Όμως υπήρχαν και περιπτώσεις
149 πάρα πολύ δύσκολες πάρα πολύ δύσκολες. Εε περιπτώσεις δηλαδή που ερχόμουν
150 στο σπίτι άρρωστη τέτοιες περιπτώσεις. Γιατί όταν έχεις ας πούμε ένα παιδί στο
151 σχολείο με επιθετική συμπεριφορά προσπαθείς να το βοηθήσεις όσο μπορείς. Εε
152 πολλές φορές και ας πούμε και γω σαν νηπιαγωγός έπιανα τον εαυτό μου να έχω
153 συμπεριφορά εε μη σωστή γέμιζα ενοχές ερχόμουν στο σπίτι πολλές φορές έκλαιγα
154 ξέσπαγα στην δικιά μου την οικογένεια στα δικά μου τα παιδιά και έλεγα γιατί γιατί
155 ας πούμε να συμπεριφερθώ και γω έτσι; Γιατί να το πω αυτό; Κι όλα αυτά γιατί γιατί
156 δεν είχα την στήριξη των γονιών. Εε σε κάποιες από αυτές τις περιπτώσεις έφτασε
157 το τέλος της σχολικής χρονιάς έτσι μετά από αλληπάλληλες συναντήσεις με τη
158 σχολική σύμβουλο η οποία δεν είναι ίδια έτσι γιατί αλλάζει ανά κάποιες ας πούμε
159 όταν τελειώνει η θητεία το καταλαβαίνεις αυτό εε ευτυχώς δηλαδή υπάρχει η
160 σχολική σύμβουλος η οποία ήταν πάντα στο πλευρό μας μας συμβούλευε αλλά
161 έφτανε έφτανε το τέλος της σχολικής χρονιάς δηλαδή αφού είχαμε φτύσει αίμα και
162 γω και άλλες συνάδελφοι γιατί ήμασταν με βάρδιες δεν είχα μόνο εγώ κάποιο
163 συγκεκριμένο παιδί το είχε και άλλη συνάδελφος εε με την οποία είχαμε πάντα
164 κοινή πορεία δεν έκανε κάποια ας πούμε κάθε μια ότι ήθελε ντάξει υπήρχε
165 συνεργασία και των νηπιαγωγών και αυτό είναι πολύ βασικό κομμάτι όταν υπάρχει
166 κάποιο παιδί με ε κάποιους πρόβλημα μέσα σε εισαγωγικά πρόβλημα πρέπει να
167 υπάρχει συνεργασία των νηπιαγωγών αν δεν υπάρχει συνεργασία των νηπιαγωγών
168 δεν μπορείς να βοηθήσεις το παιδί. Αυτό είναι πολύ σημαντικό κομμάτι. Εε έφτανε

169 λοιπόν το τέλος της σχολικής χρονιάς έφτασε το τέλος της σχολικής χρονιάς και με
170 πολύ μεγάλη προσπάθεια με πολύ πολύ μεγάλη προσπάθεια το λέω αυτό εε
171 καταφέραμε ας πούμε τους γονείς να συζητήσουν με τη σχολική σύμβουλο μόνοι
172 τους να συζητήσουμε με τη σχολική σύμβουλο νηπ σχολική σύμβουλος νηπιαγωγοί
173 και γονείς και να καταλήξουμε κάπου ότι ας πούμε το παιδί έπρεπε να πάει στο
174 ΚΕΔΔΥ κι από κει και πέρα πήγαν στο ΚΕΔΔΥ έκαναν ότι τους είπαν εμείς
175 συμπληρώσαμε το ανάλογο ερωτηματολόγιο που μας έστειλαν από το ΚΕΔΔΥ και τα
176 λοιπά..

177 Δ: Άρα σε αυτή την περίπτωση δεν θέλαν ίσως να αποδεχτούν το ότι προτείνετε το
178 ΚΕΔΔΥ

179 Ν1: Είχαν και οι ίδιοι και οι ίδιοι οι γονείς τα δικά τους θέματα κουβαλούσαν και οι
180 ίδιοι τα δικά τους βιώματα ας πούμε ειδικά η μαμά είχε περάσει πολλά και η ίδια
181 σαν παιδί από την δικιά της την οικογένεια και δυσκολεύτηκε πάρα πολύ να μας
182 ανοιχτεί να βγάλει δηλαδή τον εσωτερικό της κόσμο. Βέβαια και μεις με συζήτηση
183 και όσο μπορούσαμε να βοηθήσουμε το ότι ανοίχτηκε και έβγαλε από μέσα της
184 κάποια πράγματα αυτό πιστεύω ήταν πολύ καλό για την ίδια. Εε από κει και πέρα το
185 παιδί πήγε στο δημοτικό και εντάξει από κει και πέρα οι εκεί ακολούθησαν ας
186 πούμε το τη δικιά τους τη πορεία. Φυσικά υπήρχε ενημέρωση γιατί μας ρώτησαν
187 και ο διευθυντής και ο δάσκαλος που θα έπαιρνε την πρώτη μας είχε ας πούμε
188 ρωτήσει ήθελε να ενημερωθεί και αυτό βέβαια στο πλαίσιο το έγινε ας πούμε
189 τελείως εε εε ούτε γραπτά [ναι ναι κατάλαβα]σε τελείως φιλικό επίπεδο μια απλή
190 ενημέρωση εεμ για να ξέρει ας πούμε και ο δάσκαλος τι έχει να αντιμετωπίσει
191 χωρίς αυτό να να σημαίνει ότι το παιδί θα στοχο θα στοχοποιηθεί δεν υπήρχε
192 καμία πρόθεση από μας από το νηπιαγωγείο καμία τέτοια πρόθεση .

193 Δ: Ωραία, άρα συμπερασματικά για τους γονείς τι θα μπορούσαμε να πούμε; Για τις
194 κατηγορίες σε εισαγωγικά.

195 Ν1: Κατηγορίες, υπάρχουν γονείς που είναι δεκτικοί στο να συζητήσουν το όποιο
196 πρόβλημα έτσι εμφανίζει κάποιο παιδί και το όποιο πρόβλημα στο οποίο μπορεί να
197 βοηθήσει η νηπιαγωγός εντάξει; Γιατί αν χρειάζεται περαιτέρω ας πούμε βοήθεια
198 το παιδί ε μετά εμπλέκεται η σχολική σύμβουλος εμπλέκεται το ΚΕΔΔΥ και τα λοιπά.
199 Υπάρχουν γονείς που είναι εντελώς αδιάφοροι τίποτα έτσι; Υπάρχουν γονείς οι
200 οποίοι ναι μεν λένε ναι είμαστε δίπλα σας στα λόγια όλα αυτά έτσι είμαστε ναι ότι
201 θέλετε αλλά είναι επιφανειακή ας πούμε αυτή η συνεργασία. Όταν τους καλείς για
202 κάτι περαιτέρω μετά είναι απόντες. Δηλαδή σαν κατηγορίες θα έλεγα ότι υπάρχουν
203 γονείς οι οποίοι ε είναι συνεργάτες είναι δεκτικοί και είναι παρόντες καθ' όλη τη
204 διάρκεια της σχολικής χρονιάς εντάξει είτε αυτό αφορά κάποιο πρόβλημα είτε
205 οποιοδήποτε άλλο έτσι; Μια γιορτή μια δραστηριότητα με τους γονείς να γίνει στο
206 σχολείο οτιδήποτε. Και υπάρχουν και γονείς που είναι εντελώς αδιάφοροι.

207 Δ: Ωραία... λοιπόν

208 N1: Ή υπάρχουν και γονείς οι οποίοι εε... αυτό αφορά μόνο προβληματικές
209 καταστάσεις ή γενικά;

210 Δ: όχι γενικά γενικά

211 N1: Υπάρχουν όμως και γονείς οι οποίοι είναι πρόθυμοι να γίνει ας πούμε κάτι στο
212 σχολείο και οι ίδιοι οι ίδιοι φέρνουν ιδέες και προτάσεις στο σχολείο έτσι που και
213 αυτός είναι ένας πολύ καλός τρόπος συνεργασίας. Δηλαδή μπορεί ένας γονιός εε να
214 θέλει ξέρω γω να έρθει μια μέρα στο σχολείο λέμε να διαβάσει ένα παραμύθι στα
215 παιδιά αυτό ναι μεν μπορεί να το προτείνει και η νηπιαγωγός μπορεί και ο γονιός
216 από μόνος δηλαδή υπάρχουν γονείς οι οποίοι συμμετέχουν κατά αυτό τον τρόπο.
217 Κατάλαβες τι θέλω να σου πω.

218 Δ: Πιάνομαι από αυτό που λέτε συμμετέχουν, και ε θέλω να μου πείτε τι αποδίδετε
219 ποια έννοια αποδίδετε στον όρο γονεϊκή εμπλοκή. Είναι κάτι άλλο από τη
220 συνεργασία;

221 N1: Η συμμετοχή του γονιού έτσι είναι μέχρι ένα σημείο ότι αφορά το
222 παιδαγωγικό κομμάτι έτσι σ' αυτό δεν μπορεί να επέμβει ο γονιός ωραία γιατί η
223 νηπιαγωγός έχει ας πούμε τον οδηγό αυτό της νηπιαγωγού έχει κάποιο μπουσούλα
224 τον οποίο τον ακολουθεί έχει το πρόγραμμά της το οποίο ακολουθεί πιστά αυτό,
225 έχει τις εντολές τις άνωθεν τη σχολική σύμβουλο το διευθυντή πρωτοβάθμιας το
226 υπουργείο εντάξει έχει εντολές από αλλού. Σε αυτό ο γονιός δεν μπορεί να επέμβει.
227 Έτσι δεν μπορεί να πει γιατί κάνεις αυτό στο παιδί μου εντάξει; Η συμμετοχή του
228 γονιού είναι μέχρι ένα όριο. Δηλαδή παράδειγμα θέλει ας πούμε η νηπιαγωγός
229 κάνει ξέρω γω κάποιο πρόγραμμα περιβαλλοντικό που αναφέρετε λέμε ξέρω γω
230 στην υγιεινή διατροφή η νηπιαγωγός θα κάνει όλο το πρόγραμμα θα το οργανώσει
231 εντάξει και οργανώνει ξέρω γω κάποια δραστηριότητα στο χώρο του νηπιαγωγείου
232 και σκέφτεται να ζητήσει και τη συμμετοχή των γονιών. Για παράδειγμα θα θέλαμε
233 βέβαια αυτό γίνεται με είτε με ατομικά με ατομικές ειδοποιήσεις είτε με δια
234 στόματος το πρώι ξέρω γω που θα πάνε οι γονείς τα παιδάκια στο νηπιαγωγείο ή
235 ενημερώνουν τους γονείς για το τη δραστηριότητα που θέλει ας πούμε να κάνει ότι
236 θέλουμε ξέρω γω στο νηπιαγωγείο να να φτιάξουμε ένα υγιεινό δεκατιανό εε ή
237 θέλουμε στον εε ξέρω γω στον αισθητικό τομέα εε με υγιεινές τροφές να φτιάξουμε
238 κούκλες ξέρω γω με τα φρούτα να φτιάξουν κούκλες ή με ψωμί του τόστ και τα
239 λοιπά εντάξει; Θα θέλαμε τη συμμετοχή σας όσοι γονείς μπορείτε να έρθετε στο
240 νηπιαγωγείο έτσι να συμμετέχετε σε αυτή τη δραστηριότητα κατάλαβες; Δηλαδή η
241 συμμετοχή του γονιού είναι ας πούμε σε όλες τις δραστηριότητες στις γιορτές
242 ζητάει όμως η νηπιαγωγός. Δεν θα πει στο γονιό έλα να μου οργανώσεις τη γιορτή,
243 είναι μέχρι ένα ορισμένο σημείο. Γιατί αν ο νηπιαγωγός δώσει πολύ αέρα στο γονιό
244 και τον αφήσει ελεύθερα να επεμβαίνει σε όλα τότε παύει και ο ρόλος του της

245 νηπιαγωγού. Αυτό δε αυτό δεν είναι σωστό δηλαδή ποιος είναι ο ρόλος μετά του
246 του.. είναι άλλος ο ρόλος της νηπιαγωγού και άλλος ο ρόλος του γονιού. Ναι μεν
247 συνεργασία έτσι αλλά κάπου μπαίνουν κάποια όρια.

248 Δ: Επομένως οι γονείς εμπλέκονται στην εκπαιδευτική διαδικασία...

249 Ν1: Πάντα έτσι πάντα με τις υποδείξεις της νηπιαγωγού ή με ας πούμε την
250 καθοδήγηση με τη συνεργασία εντάξει; Δεν μπορούν ας πούμε να έχουν τον πρώτο
251 ρόλο οι γονείς σε όποιες δράσεις δραστηριότητες γίνονται μέσα στο χώρο ή και έξω
252 από το χώρο του νηπιαγωγείου. Θυμάμαι κάναμε ένα πρόγραμμα για την ελιά έτσι
253 και θα θέλαμε να οργανώσουμε αγώνες ολυμπιακούς αγώνες τους είχαμε ονομάσει
254 εε στο χώρο του ξενία. Πήραμε την άδεια λοιπόν δέχτηκαν αρκετοί γονείς ήρθαν
255 έτσι; Πήραν μέρος και οι ίδιοι ξες τρέχαν τα παιδάκια και λοιπά είχαμε φτιάξει
256 κλαδιά από ελιά είχανε βοηθήσει οι γονείς γιατί είχανε φέρει κλωνάρια ελιάς
257 φτιάξαμε με τα παιδιά στο σχολείο και οι γονείς στεφάνια και στους νικητές ξέρω
258 γω βάζαμε τον κότινο που με με τους αρχαίους φάγαν εκεί δεκατιανό τα παιδιά με
259 και οι γονείς είχαμε ελιές υγιεινό δεκατιανό ξέρω γω δηλαδή υπήρχε συνεργασία
260 μαζί και των νηπιαγωγών και των παιδιών και των γονέων.

261 Δ: Εε αυτή η συμμετοχή των γονέων ε έχει κάποιες συνέπειες; Στα παιδιά...

262 Ν1: Και φυσικά σαφώς είχε συνέπειες. Εε πρώτα απ' όλα θα ξεκινήσω από το
263 κομμάτι παιδί. Όταν το παιδί βλέπει ότι ο γονιός έρχεται στο σχολείο και συμμετέχει
264 σε μια δραστηριότητα μαζί με το παιδί του το παιδί χαίρεται χαίρεται πάρα πολύ
265 γιατί βλέπει ότι ο γονιός ήρθε στο σχολείο μου στο χώρο που εγώ είμαι και μαθαίνω
266 να παίζω και μαθαίνω ας πούμε εε να φτιάχνω παζ και μαθαίνω να ζωγραφίζω και
267 μαθαίνω να τραγουδάω ήρθε στο χώρο μου να με δει να γνωρίσει τους φίλους μου
268 να δει πώς παίζω εε χαίρεται γιατί συμμετέχει γιατί αα θα καθίσω με το γονιό μου
269 και θα φτιάξουμε ένα ωραίο παζλ αα θα φτιάξω με το γονιό ένα ωραίο ημερολόγιο
270 για τα Χριστούγεννα αα ήρθε ο μπαμπάς μου ή η μαμά μου και μας είπε ένα ωραίο
271 παραμύθι σήμερα. Αυτό χαί ας πούμε χαροποιεί πάρα πολύ τα παιδιά γιατί νιώθει
272 νιώθει ότι ο γονιός του έτσι το υπολογίζει το σέβεται το εκτιμάει νιώθει ότι όα
273 πούμε ο γονιός αα συνειδητοποιεί ότι έχω μεγαλώσει και έρχομαι στο σχολείο δεν
274 είμαι το μικρό το παιδάκι που 'μια στο σπίτι και με κάνει ότι θέλει ή και μου δίνει
275 εντολές ξέρω γω κάνε κείνο κάνε τ' άλλο ή φύγε τώρα δε θέλω είμαι ζαλισμένος και
276 τα λοιπά. Εε αυτό ας πούμε αρέσει πάρα πολύ στα παιδιά και επειδή εμείς κάναμε
277 πάρα πολλές τέτοιες δραστηριότητες από κάτω στο νηπιαγωγείο μιλάμε στο λέω
278 και συγκινούμαι γιατί εε συνγνώμη αλλά τριάντα χρόνια τριανταένα χρόνια πέρασα
279 πάρα πολλά με τα παιδάκια και όταν έβλεπα ότι εε έρχονταν και γονείς αυτό μου
280 'δινε πάρα πολύ μεγάλη χαρά.

281 Δ: Ωραία. Για να τα μαζέψουμε λίγο τώρα εε με μια δυο προτάσεις να μου πείτε
282 λίγο...

283 N1: [για τις συνέπειες αυτό ήθελα να σου πω είδες που συγκινούμαι ε δεν είναι
284 μόνο για το παιδί χαρά αλλά είναι και για τον εκπαιδευτικό. Βέβαια δεν έρχονται
285 όλοι οι γονείς έτσι κακά τα ψέματα γιατί πολλοί δουλεύουνε δεν μπορούν να
286 παίρνουν άδεια αλλά όσοι μπορούσαν προσπαθούσαν. Πάντα γινόταν ενημέρωση
287 από πριν όποιος ήθελε να 'ρθει και όποιος ας πούμε έπαιρνε την άδεια και ερχόταν.
288 Εε είναι και για την νηπιαγωγό αυτό καλό ας πούμε γιατί σου λέει εντάξει σέβεται
289 και αυτό που κάνω εντάξει; Γιατί δουλεύεις μέσα στο νηπιαγωγείο αλλά θες και συ
290 μια ένα ένα ευχαριστώ..είναι και για τον εκπαιδευτικό

291 Δ: Σα να λέμε αναγνωρίζεται η

292 N1: Δεν αναγνωρίζεται ναι εντάξει όχι ότι ας πούμε η νηπιαγωγός δουλεύει έτσι και
293 όταν ξέρει ότι δουλεύει όταν ξέρει ότι πραγματικά δουλεύει την αναγνώριση την
294 παίρνει πρώτα απ' όλα και η ίδια όταν ξέρει τι κάνει μέσα στο νηπιαγωγείο ντάξει;
295 Ότι ναι εγώ δουλεύω και προσφέρω αυτά στα παιδιά και το βλέπει και στα παιδιά
296 τα ίδια βλέπει την εξέλιξη των παιδιών μέσα στο νηπιαγωγείο εντάξει; Αλλά και το
297 ευχαριστώ και η αναγνώριση από τους γονείς παίζει και αυτό πάρα πολύ μεγάλο
298 ρόλο εντάξει αυτό το καταλαβαίνεις και συ.

299 Δ: Ωραία τώρα συμπερασματικά με δυο προτάσεις τι πώς είναι για σας η
300 αποτελεσματική επικοινωνία συνεργασία με την οικογένεια.

301 N1: αυτό αυτό νομίζω στο είπα ιδανική συνεργασία είναι η αν όχι η καθημερινή
302 αλλά σε τακτά χρονικά διαστήματα εε... τηλεφωνική θα 'ναι αυτή πώς να στο πω...

303 Δ: Με τους τρόπους που είπαμε

304 N1: Αν όχι καθημερινή αλλά σε τακτά χρονικά διαστήματα επικοινωνία με το γονιό.
305 Είτε σε ομαδικό επίπεδο σε μια συνάντηση που ας πούμε οργανώνει που ας
306 οργανώνει η νηπιαγωγός είτε σε ατομικό επίπεδο. Αν όχι σε καθημερινή γιατί το
307 πρωί που τα φέρνει που φέρνει ο γονιός το παιδί στο σχολείο η καλημέρα που θα
308 πεις και στο γονιό είναι και αυτό μια επικοινωνία έτσι; Γιατί και το παιδάκι όταν
309 ακούει και το γονιό να πει καλημέρα το ίδιο μαθαίνει και αυτό εντάξει η
310 νηπιαγωγός το μαθαίνει γιατί είναι και γονείς που αφήνουν τα παιδιά ξέρεις στα
311 αυτοκίνητο στο δρόμο και το το παιδάκι πάει μέσα μόνο του. Εε αα ο η νηπιαγωγός
312 τους ε πως το λένε τους σκιαγραφεί τους γονείς. Λοιπόν θε νομίζω αυτό ότι δηλαδή
313 αν όχι σε καθημερινή γιατί εντάξει δεν είναι και σε καθημερινή εε αλλά σε τακτά
314 χρονικά διαστήματα είτε σε ομ σε ομαδικό αλλά και σε ατομικό επίπεδο ας πούμε
315 σε ατομική και ομαδική ας πούμε ατομική επικοινωνία με τους γονείς. Άλλος
316 τρόπος και πλέον δηλαδή ήμουν πάντα υπέρ του ...

317 Δ: της άμεσης

318 N1: ναι της οπτικής επαφής με το γονιό πάντα υπήρχε και τηλεφωνική επικοινωνία
319 πάντα υπήρχαν γονείς που δε μπορούσαν να 'ρθουν αλλά βρίσκαν τον τρόπο αυτό
320 μου 'χε κάνει εντύπωση πραγματικά γονείς που νοιάζονταν για τα παιδιά τους εε
321 πολλές φορές ας πούμε όταν τύχαινε φορές που ήμουν απογευματινή βάρδια στο
322 ολοήμερο κανόνιζα με τους γονείς μετά από επικοινωνία τελείωνα τη δουλειά μου
323 φεύγαν τα παιδιά παρέμενα πίσω στο νηπιαγωγείο έτσι υπήρχε και καλή
324 συνεργασία με τη συνάδελφο την άλλη που ας πούμε είχαμε το ίδιο τμήμα ερ
325 ερχόταν και αυτή και το κάναμε εν εν τη καλή θελήση. Θα πρέπει δηλαδή να
326 κάνουμε και πράγματα και μεις δηλαδή εντάξει σίγουρα βαδίζεις βάση του νόμου
327 αλλά πολλές φορές κάνεις και πράγματα πέρα από αυτό. Και παραμέναμε δηλαδή
328 πίσω αφού ξέραμε δε μπορούσανε όταν ορίζαμε εμείς την τάδε ας πούμε
329 ημερομηνία. Παραμέναμε πίσω όσοι βέβαια νοιάζονταν στο χώρο του σχολείου και
330 συζητούσαμε κάποια πράγματα. Εκείνοι μας λέγανε για το παιδί τους και μεις
331 λέγαμε τα δικά μας.

332 Δ: Είναι κάτι που θα θέλατε να συμπληρώσετε;

333 N1: Εγώ τι να πω; Άμα μ' αφήσεις να μιλάω

334 Δ: Ωραία ευχαριστώ πολύ.

335 N1: Τίποτα τίποτα .

336 N1:ΠΑΝΑΓΟΥΛΑ Δ:ΔΗΜΗΤΡΑ

- 1 Δ: Καλημέρα Αθηνά.
- 2 N2: Καλημέρα.
- 3 Δ: Ε λοιπόν, αρχικά θα ήθελα να να μου πεις πως αντιλαμβάνεσαι τον όρο
4 επικοινωνία. Τι σημαίνει;
- 5 N2: Σχέση με τους γονείς με τα παιδιά;
- 6 Δ: Εε γενικά.
- 7 N2: Γενικά.
- 8 Δ: Αρχικά πρώτα και μετά με τους γονείς.
- 9 N2: Μέσο επαφής με με τους συνανθρώπους να ανταλλάσσουμε απόψεις
- 10 Δ: Ωραία. Ε η επικοινωνία με τους γονείς;
- 11 N2: Επικοινωνία με τους γονείς ε πιστεύω πως πρέπει να είναι αμφίδρομη. Οι
12 γονείς να λένε τι απασχολεί το παιδί τους ώστε και μεις να τα βοηθάμε αλλά και μεις
13 τα το τι βλέπουμε μέσα στην τάξη να το αναφέρουμε στους γονείς και να μπορούμε
14 να βρίσκουμε τη χρυσή τομή και να βοηθάμε το παιδί ώστε να εξελίσσεται ομαλά.
- 15 Δ: Ωραία. Ο όρος συνεργασία;
- 16 N2: Σε συνεργασία σε σχέση με τους γονείς;
- 17 Δ: [σε σχέση με τους γονείς
- 18 N2: Με τους γονείς.. εε επικοινωνία και συνεργασία θεωρώ ότι είναι συναφή. Ε
19 οπότε καλό είναι όταν ένας γονιός θέλει προβληματίζεται για κάτι να έρχεται να το
20 συζητά με την παιδαγωγό, ε να βρίσκουμε λύσεις για το θέμα που τον απασχολεί,
21 να να προσπαθούμε να βοηθήσουμε από κοινού και οι δυο το παιδί να αναπτυχθεί
22 εε ακόμα και στα πιο απλά πράγματα να φέρει ένα αντικείμενο που ζητάμε από το
23 σπίτι ε για να κάνουμε μια εργασία εε τι άλλο εε αλλά και μεις από τη μεριά μας
24 ο,τι δίνουμε στο παιδί παραδείγματος χάρη όταν κάνουμε εμείς τη δανειστική
25 βιβλιοθήκη θα θέλαμε οι γονείς να είναι συνεπείς σε σε αυτό που εμείς ζητάμε εε
26 να μας επιστρέφουν τα βιβλία στην ώρα τους ώστε και το παιδί να μαθαίνει σε ένα
27 πρόγραμμα.
- 28 Δ: Ωραία. Ε υπάρχουνε συγκεκριμένοι τρόποι επικοινωνίας με τους γονείς;
- 29 N2: Ε συγκεκριμένοι είναι ο διάλογος, κατ' ιδίαν διάλογος.
- 30 Δ: Κατ' ιδίαν διάλογος.

31 N2: Διάλογος ναι. Δεν υπάρχει γραπτή επικοινωνία ή ηλεκτρονική ή κάτι τέτοιο. Όχι.
32 Κατ' ιδίαν διάλογος. Άμεση επαφή.

33 Δ: Ωραία. Μμ.. επομένως η άμεση δεν υπάρχει κάτι άλλο.

34 N2: Όχι.

35 Δ: Χμ, ωραία. Εε τώρα για τα μοντέλα επικοινωνίας να μιλήσουμε λίγο ναι. Δείχνω
36 έχουμε τρία ενδεικτικά το βιο οικοσυστημικό το σταδιακό και το επικαλυπτόμενων
37 σφαιρών. Εε στο πρώτο έχουμε εμ το σχολείο και την οικογένεια που βρίσκονται
38 στο ίδιο σύστημα ε αλληλεπιδρούν η αλληλεπίδραση είναι αυτονόητη και
39 επιθυμητή τα επίπεδα του περιβάλλοντος που είναι όλο αυτό επηρεάζονται μεταξύ
40 τους ο ρόλος των γονέων σε αυτό σε αυτή τη θεωρία είναι ε να επηρεάσουν τον
41 τρόπο που τα παιδιά αντιλαμβάνονται το περιβάλλον ε και υπάρχουν προσπάθειες
42 εε συνεργασίας και επικοινωνίας και από τις δυο μεριές και όχι ιεραρχικές δηλαδή
43 δεν είναι το σχολείο ο κύριος και καλύτερος. Στο σταδιακό που βασίζεται στα

44 A : [στα στάδια του παιδιού

45 Δ: στάδια ανάπτυξης που διατύπωσε ο Πιαζέ εεμ την ευθύνη σε αυτό το τη θεωρία
46 την έχει κάθε στάδιο ανάλογα με το που βρίσκεται δηλαδή στο σχολείο η
47 οικογένεια πριν πάει στο σχολείο το παιδί έχει μόνο η οικογένεια στο σχολείο όταν
48 μπαίνει στο σχολείο υπεύθυνη για την ανάπτυξη είναι η νηπιαγωγός και μόνο το
49 σχολείο και μετά όταν φεύγει από το σχολείο είναι μόνο του δηλαδή

50 N2: [το άτομο το ίδιο

51 Δ: το άτομο το ίδιο δεν υπάρχει αλληλεπίδραση μεταξύ τους εμ η ευθύνη περνάει
52 από το ένα στάδιο στο άλλο. Τώρα στο επόμενο που βασίζεται στη θεωρία της
53 Επστέιν ε μπαίνει και η κοινότητα ε είναι μια από τις σφαίρες που επηρεάζει τέλος
54 πάντων είναι το σχολείο η οικογένεια και η κοινότητα το παιδί βρίσκεται στο κέντρο
55 των σφαιρών είναι πρωταγωνιστής όταν το σχολείο και η οικογένεια και η
56 κοινότητα συνεργάζονται στο μέγιστο βαθμό υπάρχει μεγαλύτερη επικάλυψη
57 δηλαδή έρχονται πολύ κοντά οι σφαίρες και υπάρχει το παιδί επωφελείται
58 περισσότερο. Δε ξέρω αν μπορούμε να πούμε αν είναι κάποια καταλληλότερη δε
59 ξέρω εσύ πως τις βλέπεις

60 N2: εγώ αυτό που έχω δει σε όλα τα χρόνια που εργάζομαι νομίζω ότι η πρώτη
61 θεωρία είναι πιο κοντά εε σε αυτό σε σε σε σχέση με τη συνεργασία και την
62 επικοινωνία που έχουμε με τους γονείς. Εγώ βλέπω ότι το πρω η πρώτη θεωρία ότι
63 και οι δυο αλληλεπιδρούν το ίδιο στο παιδί και το το βοηθούν να εξελιχθεί βέβαια
64 μετά και η κοινωνία άλλα περισσότερο στα πρώτα στάδια της ζωής του είναι η
65 οικογένεια και το σχολείο.

66 Δ: Ωραία πολύ ωραία. Λοιπόν θα ήθελα τώρα να μου περιγράψεις λίγο την άλλη
67 πλευρά τους γονείς.

68 N2: Μμ

69 Δ: Δηλαδή τι έχεις αντιμετωπίσει

70 N2: κατά κύριο λόγο έχω αντιμετωπίσει γονείς πολύ θετικούς , συνεργάσιμους
71 ανθρώπους που ενδιαφέρονται για την εξέλιξη του παιδιού τους. Βέβαια υπάρχουν
72 και εξαιρέσεις. Γονείς που δε δέχονται να ακούσουν τίποτα για το παιδί τους παρά
73 μόνο τα καλά. Και δυστυχώς όταν αναφερόμαστε σε μια ιδιαιτερότητα του παιδιού
74 αν κάτι αντιληφθούμε ή σε μια μαθησιακή δυσκολία τότε ο γονιός αντιδρά σε
75 σημείο που μπορεί να μας κατηγορήσει κιόλας. Είναι ελάχιστες οι περιπτώσεις που
76 οι γονείς θα το δεχτούν και θα ψάξουν να βρουν τι πραγματικά απασχολεί το παιδί
77 ή στη συμπεριφορά του παιδιού ελάχιστοι γονείς δέχονται ότι το παιδί τους
78 μπορεί να είναι επιθετικό ή κλισμένο στον εαυτό του. Αυτά μετά από πολύ
79 συζήτηση ε φτάνουμε σε ένα σημείο να να να το κατανοήσουν οι γονείς. Στην αρχή
80 είναι πολύ αρνητικοί.

81 Δ: Μμ, άρα μπορούμε να διακρίνουμε τους γονείς σε κάποιες κατηγορίες
82 κατηγορίες σε εισαγωγικά.

83 N2: Ναι οι γονείς που δέχονται εε τα μηνύματα από το σχολείο και οι γονείς που δε
84 τα δέχονται.

85 Δ: Ωραία

86 N2: και μάλλον και να πω και οι αδιάφοροι γονείς που μόνο βλέπουν το εμείς
87 επειδή εργαζομαι εδώ σε παιδικό σταθμό, τον παιδικό σταθμό ως χώρο φύλαξης
88 του παιδιού και τίποτα παραπάνω δηλαδή του νοιάζει αν φάγανε αν πήγαν
89 τουαλέτα και αυτό δε τους νοιάζει αν τα παιδιά τους έμαθαν κάτι ε πως είναι η
90 συμπεριφορά τους υπάρχουν και αυτοί οι αδιάφοροι.

91 Δ: Ωραία. Αθηνά τώρα θέλω να μου πεις πως αντιλαμβάνεσαι τον όρο γονεϊκή
92 εμπλοκή σαν έννοια.

93 N2: Σε σχέση με το σχολείο; Πώς εμπλέκεται ο γονιός;

94 Δ: ναι ναι

95 N2: Εμ εμείς θα θέλαμε από τη μεριά μας οι γονείς να εμπλέκονται στο σχολείο σε
96 κάποιες δραστηριότητες δράσεις που κάνουμε σε κάποια εργαστήρια που το 'χουμε
97 δοκιμάσει και είδαμε ότι οι γονείς ήταν πολύ θετικοί και το το χάρηκαν πιο πολύ και
98 από τα παιδιά τους. Ε τώρα μπορώ να πω ότι υπάρχει και αρνητική εμπλοκή που
99 επηρεάζουν τα παιδιά ώστε να βγάζουν και κάποιες άσχημες συμπεριφορές μέσα
100 στο σχολείο τα ίδια.

101 Δ: Ένα παράδειγμα αρνητικής γονεϊκής εμπλοκής .

102 N2: Δηλαδή υπάρχει γονιός που λέει στο παιδί του να είσαι τσαμπουκάς και
103 επιθετικός για να μην είσαι το παιδί που τρώει το ξύλο εε και αυτό εκεί περίπου
104 εκεί.. και έλλειψη σεβασμού πολλές φορές βλέπουμε και παρόλο που είναι μικρά
105 τα παιδιά μας.

106 Δ: Επομένως η γον η συμμετοχή των γονέων και ο τρόπος έχει κάποιες συνέπειες
107 έτσι;

108 N2: Ε βέβαια , βέβαια. Εμείς θα θέλαμε να είναι πάντα θετικές οι συνέπειες να
109 εμπλέκονται στη μάθηση και στ του παιδιού. Αυτό και όχι να και στη συμπεριφορά
110 να βγάλουμε σωστούς ανθρώπους να να αρχίσουμε το το άτομα να ωριμάζει το
111 παιδί να ωριμάζει και να παίρνει κάποιες αρχές. Αυτό μας νοιάζει και να ακολουθεί
112 τους κανόνες που έχει το σχολείο. Πράγμα που πολλοί γονείς δεν τους τηρούν οι
113 ίδιοι τους κανόνες. Παραδείγματος χάρη το πιο απλό το ωράριο που δεν τηρούν
114 εμάς εδώ οι γονείς παρόλο που το λέμε.

115 Δ: Ε τώρα κλείνοντας λίγο να τα μαζέψουμε εε τι θεωρείς αποτελεσματική
116 επικοινωνία και συνεργασία;

117 N2: Η άμεση επαφή η καθημερινή άμεση επαφή και να έρχονται οι γονείς στις
118 συνελεύσεις σε ότι κάνουμε να μαθαίνουν για την πρόοδο του παιδιού τους ακόμα
119 να μας ζητάνε το φάκελο των παιδιών με τις εργασίες και να συζητούν για τα
120 προβλήματα. Δυστυχώς υπάρχουν οικογένειες που έχουν πάρα πολλά προβλήματα
121 δε τα λένε αυτό περνάει στο παιδί και το παιδί τα φέρνει εδώ. Με με αποτ τα
122 φέρνει με την έννοια με τη συμπεριφορά του μπορεί να δούμε ένα παιδί τη μια
123 μέρα κλαίει την άλλη μέρα να είναι επιθετικό χωρίς να ξέρουμε και μεις τι ακριβώς
124 συμβαίνει.

125 Δ: Νομίζω είπες προβλήματα που δεν τα λένε σε ποιον;

126 N2: οι γονείς;

127 Δ: ναι

128 N2: εε ναι σε μας δηλαδή να πουν ότι ξέρετε αντιμετωπίζω αυτό το πρόβλημα
129 χωρίς βέβαια υπάρχει εχεμύθεια και εμπιστοσύνη ανάμεσά μας εννοείται εε
130 βοηθήστε με πως μπορώ να το λύσω πως μπορώ να είναι πως μπορώ το παιδί μου
131 να δεχτεί το πρόβλημα ή ακόμα να τους παραπέμψουμε σε ειδικούς .

132 Δ:Ωραία. Θες να συμπληρώσεις κάτι που θεωρείς σχετικό;

133 N2: Όχι όχι εγώ θεωρώ ότι το παιδί πρέπει να είναι το επίκεντρο το επίκεντρο με την
134 έννοια όχι όλα δικά του αα να μαθαίνει αρχές κανόνες να βάζει ένα πρόγραμμα στη
135 ζωή του και αυτά όλα μέσα από το σχολείο πιστεύω ότι μαθαίνονται ακόμα από και

136 την βρεφική ηλικία που ασχολούμαστε εμείς με αυτά τα παιδάκια αυτό τουλάχιστον
137 μας έχει δείξει η εμπειρία μας ότι το παιδί είναι σφουγγάρι μπορεί να τα μάθει.
138 Αυτά αρκεί πάντα να υπάρχει καλή συνεργασία με τους γονείς και ανάμεσα στους
139 συναδέλφους βέβαια. Να τηρούμε όλοι την ίδια στάση να ακολουθούμε τον
140 κανονισμό που έχει το σχολείο.

141 Δ: Πολύ ωραία Αθηνά ευχαριστώ πάρα πολύ

142 Ν2: Τίποτα πιστεύω να σε βοήθησα.

143 Ν2:ΑΘΗΝΑ Δ:ΔΗΜΗΤΡΑ

- 1 Δ: Λοιπόν κυρία Βαγγελίτσα, γεια σας.
- 2 N3: Καλημέρα σας.
- 3 Δ: Ε, Το θέμα της εργασίας είναι η επικοινωνία και η συνεργασία νηπιαγωγείου με
4 οικογένεια. Εε, αρχικά θέλω να μου πείτε τι ορίζετε ως επικοινωνία με τους γονείς.
- 5 N3: Επικοινωνία. Σημαίνει ότι και οι δυο μαζί και οι γονείς και οι νηπιαγωγοί
6 προσπαθούν να βελτιώσουν τη ψυχοσωματική και εε τι να πω τη σωματική εε να
7 βελτιώσουν αυτές τις εε πλευρές του παιδιού όλες και τη ψυχική του και τη
8 σωματική του μαζί προσπαθούν να κάνουν κάτι από κοινού γιατί πάντα όλα τα
9 πράγματα γίνονται από κοινού. Να μη πω άλλα όμως γιατί φαντάζομαι θα είναι στα
10 παρακάτω.
- 11 Δ: Ωραία ναι ναι. Εε ο όρος συνεργασία;
- 12 N3: Εργαζόμαστε για το ίδιο. Επικοινωνία σημαίνει ότι μιλάμε στο μυαλό μας
13 εντάξει για αυτό το πράγμα και συνεργάζομαι σημαίνει ότι το κάνω πράξη αυτό που
14 έχω επικοινωνήσει πριν. Χωρίς επικοινωνία δεν μπορεί να υπάρξει και επικοινωνία.
15 Αυτά πάνε μαζί. Ευχαριστώ πολύ.
- 16 Δ: Ωραία. Αυτές τις έννοιες θα τις χαρακτηρίζατε ε μονόδρομες, αμφίδρομες;
- 17 N3: Αυτές συγνώμη δεν άκουσα.
- 18 Δ: Τις έννοιες, τη συνεργασία και επικοινωνία.
- 19 N3: Εε όχι αμφίδρομες.
- 20 Δ: Αμφίδρομες.
- 21 N3: Εννοώ ότι εε είναι και από τις δυο πλευρές δε μπορεί να υπάρξει ούτε
22 συνεργασία ούτε επικοινωνία μόνο από τη μία πλευρά. Όπως σε όλες τις σχέσεις
23 πόσο μάλλον στην νηπιαγωγού με το παιδί και με τους γονείς.
- 24 Δ: Εε τώρα για τους τρόπους επικοινωνίας. Υπάρχουν συγκεκριμένοι τρόποι που
25 επικοινωνείτε με τους γονείς;
- 26 N3: Έχετε να μου κάνετε κάποιες ερωτήσεις και να σας πω ένα, δύο, τρία ποιο απ'
27 όλα επιλέγω ή θα λέω από μόνη μου..
- 28 Δ: Όχι να μου πείτε εσείς τους τρόπους επικοινωνίας.
- 29 N3: Ποιο τρόποι επικοινωνίας υπάρχουν; Εε άμεσοι, αμεσότατοι.
- 30 Δ: Για παράδειγμα;

31 N3: Παράδειγμα, παραδείγματος χάρη αν, εε καταρχήν εντάξει εγώ σαν νηπιαγωγός
32 επικοινωνώ καθημερινά με τα παιδιά μου αρέσει παρότι είναι δύσκολο για τα
33 παιδιά μιλάω

34 Δ: [με τους γονείς

35 N3: με τους γονείς καθημερινά

36 Δ: [α ωραία

37 N3: Γιατί και οι ίδιοι θέλουν έστω ένα λεπτό όπως όλα τα παιδιά έτσι και οι γονείς
38 θέλουν να τους αφιερώσεις ένα λεπτό να τους πεις τι έκανε το παιδί τους εκείνη τη
39 μέρα. Συνήθως αυτοί είναι και οι γονείς που ενδιαφέρονται για τα παιδιά τους
40 εντάξει; Ή που εε στο ένα λεπτό μέσα κοιτάνε φυσικά να μη σου πάρουν και σένα
41 χρόνο να μη σου δημιουργήσουν πρόβλημα στην τάξη αν ναι είσαι μόνο σου αλλά
42 την έχουν ανάγκη για αυτό γίνεται αμεσότητα καθημερινά από τη συμπεριφορά του
43 μέχρι τη διατροφή του την ε γιατί τώρα εμείς έχουμε και μικρά παιδιά εδώ που
44 είναι ακόμα στο να μάθουν να αυτοεξυπηρετούμαι, δηλαδή ξεκινάμε από το μηδέν
45 που δεν είναι μηδέν γιατί τα παιδιά έχουν εξελιχθεί μέχρι δυόμιση μη λέμε και
46 υπερβολές έχουν κάνει κάποια πράγματα έχουν αποκτήσει κάποια πράγματα εε και
47 εδώ πέρα προσπαθούν να τα εδραιώσουν και να κοινωνικοποιηθούν. Οπότε πρέπει
48 να είναι άμεση η επαφή με τους γονείς εκ των πραγμάτων καθημερινά.

49 Δ: Άρα ουσιαστικά η ομιλία, η άμεση ομιλία

50 N3: [η ομιλία

51 Δ: Υπάρχει υπάρχουν άλλοι τρόποι;

52 N3: Μμ, μπορείς να οργανώνεις εε να κάνεις συζητήσεις εε να συγκεντρώσεις τους
53 γονείς ε γύρω στις ε το καλύτερο είναι το καλύτερο θα ήταν μια φορά το μήνα που
54 δε γίνεται ποτέ είναι πολύ δύσκολο αυτό να συμβεί και από τους γονείς και από
55 μας τους εκπαιδευτικούς εε έστω τέσσερις φορές το χρόνο δηλαδή μια φορά το την
56 εποχή να κάνεις μια συγκέντρωση με τους γονείς που θα κάνεις συνολικά κάποιες
57 ερωτήσεις και θα μπορούν να σου εκθέσουν και αυτοί τα παράπονα τους τις
58 διαφωνίες τους τις απορίες τους τα πάντα, σε μια ανοιχτή συζήτηση. Και υπάρχει
59 και άλλος τρόπος το να οργανώνουμε εμείς το έχουμε κάνει εδώ στο σχολείο μας
60 οργανώνουμε εε διάφορα δε μου αρέσει η λέξη πρότζεκτ διάφορα θέματα διάφορα
61 θέματα και συμμετάσχουν και οι γονείς δηλαδή ας πούμε πέρυσι τα Χριστούγεννα
62 είχαμε κάνει δουλεύουμε μαζί με τους γονείς το γονείς και παιδί και ερχόντουσαν
63 γονείς και παιδιά και φτιάξανε το γούρι τους μαζί από κοινού. Και ήταν μια
64 διαδικασία που άρεσε πάρα πολύ στους γονείς όχι στα παιδιά να κάνουν πράγματα
65 που κάνουν δηλαδή αυτό που κάναν τα παιδιά τους για να πάρουν και μια γεύση
66 για το τι γίνεται εδώ. Λέμε ένα παράδειγμα.

67 Δ: Πολύ ωραία. Ε λοιπόν ε τώρα θα βασικά να ρωτήσω αν γνωρίζετε κάποιο
68 μοντέλο επικοινωνίας.

69 N3: Μοντέλο επικοινωνίας.. όχι.

70 Δ:Είναι πολύ θεωρητική η ερώτηση

71 N3: [κάτσε να σου πω τώρα] είμαι ανήκω στους ανθρώπους που εε είμαι πιστεύω
72 ας πούμε στο μιχεβιορισμό. Δηλαδή όλα ξεκινάνε από τον άνθρωπο και σε αυτόν
73 τελειώνουν. Από την στιγμή λοιπόν που έχω αυτή την άποψη έχω άμεση επαφή με
74 τους ανθρώπους και πόσο μάλλον με τους γονείς.

75 Δ: Ωραία είναι

76 N3: [απλά

77 Δ: Είναι πολύ θεωρητική η ερώτηση είναι τυπική απλά επειδή υπήρχε πολύ στη
78 βιβλιογραφία τη βάλουμε.

79 N3: καλά την κάνατε.

80 Δ: λοιπόν εδώ είναι τρία μοντέλα το βιο οικοσυστημικό το σταδιακό και των
81 επικαλυπτόμενων σφαιρών αν θέλετε μπορώ να σας τα εξηγήσω τι έχει τι καθένα
82 και να πούμε στο τέλος ποιο ίσως είναι πιο κοντά στην πραγματικότητα ή ποιο
83 ισχύει ξέρω γω .

84 N3: Είμαι στο μεσαίο περισσότερο να σου πω την αλήθεια

85 Δ: [στο μεσαίο

86 N3: γιατί θέλω να δω λίγο τι γίνεται

87 Δ: [ναι ναι

88 N3: αλλά έτσι όπως το βλέπω στηρίζεται σχολείο οικογένεια ίδιο σύστημα
89 αλληλεπίδραση αυτονόητη τα επίπεδα του περιβάλλοντος επηρεάζονται μεταξύ του
90 ς.. συμφωνώ σε όλα μα όλα επηρεάζονται μεταξύ τους ρόλος γονέων για επηρεάση
91 της να μου πεις κάτι ιδιαίτερο εδώ γιατί

92 Δ: όχι εδώ απλά να πω με δυο λόγια ότι το βιο οικοσυστημικό είναι έχει αυτή τη
93 μορφή το σχολείο και η οικογένεια είναι στο ίδιο σύστημα αλληλοεπιδρούν μεταξύ
94 τους

95 N3: [ναι

96 Δ: Ε η συνεργασία είναι επιθυμητή και αυτονόητη και η αλληλεπίδραση

97 N3: Σημαντικό και αυτό

- 98 Δ: Εε στο σταδιακό στηρίζεται στα στάδια ανάπτυξης του παιδιού εε και ουσιαστικά
99 αυτό που λέει είναι ότι ε
- 100 N3: [έχουν με τη σειρά την ευθύνη] εδώ λέει αλληλεπίδραση εδώ λέει με τη σειρά
101 έχουν η οικογένεια
- 102 Δ: Η οικογένεια πρώτα σχολείο
- 103 N3: [σχολείο
- 104 Δ: Και μετά το άτομο. Αποκλειστικά όμως δηλαδή όταν το παιδί είναι στο σχολείο
- 105 N3: Ναι
- 106 Δ: έχει μόνο το σχολείο την ευθύνη για την αναπτυξιακή του μάθηση
- 107 N3: Αα για τη μάθησή του μμ
- 108 Δ: δεν υπάρχει αλληλεπίδραση σε αυτό το στάδιο μεταξύ των
- 109 N3: Δε μπορεί να μην υπάρχει αλληλεπίδραση]
- 110 Δ: όχι όχι είναι θεωρίες απλά τι υποστηρίζει κάθε θεωρία. Και στο τελευταίο με τη
111 θεωρία της Επστέν είναι μπαίνει και η κοινότητα μέσα το παιδί είναι στο κέντρο και
112 δέχεται επιδράσει και από το σχολείο και από την
- 113 N3:[και από την οικογένεια
- 114 Δ: και από την κοινότητα
- 115 N3: και από την κοινότητα αυτό ισχύει. Έτσι και αλλιώς εκ των πραγμάτων δηλαδή
116 εγω τώρα προσπαθώ να καταλάβω τώρα τι ακριβώς θέλουμε να πούμε εδώ. Τι
117 θέλουν αν πουν οι ποιητές. Εννοείται ότι όλα όλα όταν το παιδί είναι στο στην
118 οικογένεια σίγουρα την ευθύνη την έχει η οικογένεια αλλά αυτό δε σημαίνει ότι δεν
119 επηρεάζεται από το σχολείο ή από τον έξω κόσμο αλλά πρώτα είναι η οικογένεια
120 μετά σίγουρα είναι το σχολείο και μετά είναι ο έξω κόσμος αυτά πάνε σταδιακά.
121 Εδώ στο σχολείο είναι λογικό να υπάρχει όμως αλληλοεπηρεασμός γιατί το
122 παιδί θα φέρει στο σχολείο αυτά που κουβαλάει από το σπίτι και θα πάει στο
123 σχολείο ανάλογα με το πόσο δυνατοί είναι οι ενήλικες σαν παρουσίες και σαν
124 προσωπικότητες για να το επηρεάσουν που σίγουρα οι γονείς τον επηρεάζουν και
125 σίγουρα οι πρώτοι δάσκαλοι κάτι θα επηρεάσουν στα παιδιά
- 126 Δ: Άρα μπορούμε να πούμε ότι ισχύει
- 127 N3: [ναι τώρα εγώ για να δω λίγο
- 128 Δ: κάτι απ' όλα, λίγο απ' όλα

129 N3: ναι για μένα είναι όλα για μένα δεν είναι δε μπορώ να έχω ένα σύστημα
130 δηλαδή εκ των πραγμάτων θεωρώ ότι όλα επηρεάζονται και το άτομο φυσικά είναι
131 το επίκεντρο το άτομο αλλά δεν είναι και το κέντρο του κόσμου το παιδί είναι ένας
132 κόκκος άμμου όπως είμαστε όλοι σε αυτό τον κόσμο. Απλά όλοι μαζί με μια καλή
133 συνεργασία μπορούμε να κάνουμε κάτι καλύτερο επιθυμητό τώρα σε ποια θεωρία
134 θέλετε να το βάλετε αυτό βάλτε το όπου θέλετε .

135 Δ: ωραία. Εε η πλευρά των γονέων ποια είναι; Δηλαδή..

136 N3: τι πιστεύουν οι γονείς;

137 Δ: Όχι τι πιστεύουνε

138 N3: [πως αντιδρούν;

139 Δ: πως αντιδρούν ναι

140 N3: Υπάρχουν υπάρχουν πολλών ειδών αντιδράσεις. Να πω τώρα. Υπάρχουν οι
141 άνθρωποι που είναι που ενδιαφέρονται και έχουν παραπάνω ίσως άγχος απ' όσο
142 χρειάζεται και διογκώνουν τα προβλήματα αν υπάρχουν του παιδιού τους που
143 μπορεί να μην υπάρχουν, υπάρχουν οι γονείς που δε θέλουν αν ακούσουν τίποτα
144 και εθελουφλούν όταν έχουν πρόβλημα τα παιδιά τους και αυτή είναι η χειρότερη
145 μορφή γιατί δε μπορείς να συνεργαστείς και να βοηθήσεις το παιδί αν έχει
146 πραγματικά ένα πρόβλημα να εξελιχθεί κάνουν κακό στο ίδιο τους το παιδί γιατί το
147 πρώτο πράγμα ας πούμε που λέω εγώ στις συναντήσεις με τους γονείς στις πρώτες
148 συναντήσεις που κάνουμε είναι ότι δεν είναι εδώ χώρος που έχουν να
149 ανταγωνιστούμε τίποτα οι εκπαιδευτικοί με τους γονείς. Για μένα δεν έχω να
150 ανταγωνιστώ κάτι με το γονιό ούτε θα του πω κάτι για να τον στεναχωρήσω να τον
151 πικάρω. Θα κάνω το καλύτερο δυνατό για το καλύτερο του παιδιού του. Άρα ότι και
152 να του πω δε θα το πω ούτε για να κλείσει τα αυτιά του ούτε για να μου απαντήσει
153 θυμωμένα ούτε για να αντιδράσει κάπως δεν υπάρχει λόγος .

154 Δ: Άρα θα μπορούσαμε να βάλουμε τους γονείς σε εισαγωγικά σε κάποιες
155 κατηγορίες

156 N3: [υπάρχουν αυτοί

157 Δ: να τους κατηγοριοποιήσουμε

158 N3: αυτοί που είναι ρε παιδί μου ε που έχουν όρεξη για να επικοινωνήσουν να το
159 πάμε έτσι και για συνεργασία και υπάρχουν και αυτοί που δυσκολεύονται στη
160 συνεργασία και υπάρχουν και αυτοί που είναι ούτε κρύο ούτε ζέστα. Δηλαδή λίγο
161 προσπαθούν να συνεργαστούν λίγο κάνουν και πίσω λίγο κάνουν ένα βήμα
162 μπροστά λίγο κάνουν πίσω κρατάνε φοβούνται. Εντάξει λογικό είναι όπως είναι

163 όλων των ειδών οι άνθρωποι αυτό δε σημαίνει ότι δε προσπαθούμε εμείς εκεί
164 ακάθεκτοι. Αα εγώ προσωπικά δηλαδή.

165 Δ: Ωραία. Εε ο όρος γονεϊκή εμπλοκή τι σας λέει;

166 Ν3: Γονεϊκή εμπλοκή. Ο γονέας

167 Δ: [δηλαδή πώς οι γονείς εμπλέκονται στην εκπαιδευτική διαδικασία

168 Ν3: Εμπλέκονται όταν εε πως εμπλέκονται, καταρχήν τα παιδιά εκ των πραγμάτων
169 μεγαλώνουν όλα το καθένα σε διαφορετικές οικογένειες που λογικά θα είναι
170 κάποιες διαφορετικές από τον τρόπο που ο εκπαιδευτικός προτάσσει και δίνει στο
171 παιδί στην καθημερινή του πράξη μέσα σε μια τάξη. Εε είναι λογικό να υπάρχουν
172 και αντιδράσεις κάποιες φορές δηλαδή να πεις ας πούμε κάποιος γονιός στο παιδί
173 αι τι κουταμάρες είναι αυτές που σας κάνουν ξέρω γω ή ξέρω γω τι είναι αυτά που
174 σας λένε. Εκεί λοιπόν είναι μια εμπλοκή που σίγουρα είναι αρνητική. Υπάρχει και η
175 εμπλοκή η του γονιού η θετική αυτή που λέει που ορίζει ότι δεν ότι ο δάσκαλος
176 όπως και κάθε ένας ρόλος είναι ένας ρόλος στην κοινωνία . ότι όλοι αυτοί είναι
177 άνθρωποι , δεν έχουμε να ζητήσουμε καμιά ευθύνη από το δάσκαλο έχουμε να
178 ζητήσουμε την ευθύνη από τον εαυτό μας πόσο καλύτεροι γινόμαστε κάθε φορά σα
179 μαθητές αυτό το παιδί αν δεν του το διδάξει ο γονιός θα προχωράει τις βαθμίδες
180 της εκπαίδευσης και θα ζητάει τις ευθύνες από τους εκπαιδευτικούς και όχι από τον
181 εαυτό του. Αυτό είναι η δικιά μου άποψη που έτσι μεγαλώνω τα παιδιά έτσι
182 μεγαλώνω και το παιδί μου ας πούμε εντάξει δεν είναι μόνο..δε σου φταίει κανένας
183 είσαι υπεύθυνος για τον εαυτό σου.

184 Δ: εε η συμμετοχή αυτή των γονέων έχει κάποιες συνέπειες ;

185 Ν3: Μπορεί κάποιες φορές να κάνουν τα παιδιά να νιώθουν αστάθεια να μην είναι
186 σίγουρα για για το τι είναι τελικά πιο δίκαιο και πιο σωστό από αυτό που
187 διδάσκονται . όταν υπάρχει μεγάλη απόσταση όμως εκπαιδευτικού και γονιού
188 δηλαδή,

189 Δ: [μιλάμε για την αρνητική

190 Ν3: για την αρνητική για την αρνητική εμπλοκή η θετική εμπλοκή φυσικά είναι να
191 εξελίσει το παιδί το προχωράει δηλαδή το απογειώνει σε άλλα επίπεδα. γιατί μου
192 έχει συμβεί εμείς εδώ πέρα είμαστε τυχεροί έχουμε δυο χρόνια τα παιδιά ε και τα
193 ζεις δυο χρόνια μπορείς να δεις την εξέλιξή τους είναι απίστευτη και βλέπεις την
194 εξέλιξη των θετικά επηρεασμένων γονιών προσδοκώμενων προς εσένα προς αυτό
195 που κάνεις βλέπεις το παιδί πως εξελίσσεται, φυσάει. Για αυτό εμείς έχουμε τα πιο
196 έξυπνα τα πιο φοβερά και πανέμορφα παιδιά σε αυτό το σχολείο! ((γέλια))

197 Δ: Ωραία! Ε λίγο για να το μαζέψουμε συμπερασματικά για σας τι είναι πως είναι η
198 αποτελεσματική επικοινωνία και συνεργασία με τους γονείς ; Το ιδανικό πιο είναι;

- 199 N3: το ιδανικό είναι όταν το αποτέλεσμα; Το αποτέλεσμα
- 200 Δ: [η αποτελεσματική
- 201 N3: ναι όταν το αποτέλεσμα είναι το ότι βλέπεις ένα ευτυχισμένο παιδί το να θέλει
202 να έρχεται στο σχολείο και να περνάει καλά δεν υπάρχει κάτι καλύτερο. Όταν
203 νιώθεις ότι το παιδί θέλει να ρθει στο σχολείο σου ζητάει να ρθεί και πολλές φορές
204 δε θέλουν να φύγουν την ώρα έρχονται να τα πάρουνε τα παιδιά δηλαδή έχουν
205 χαρά για το χώρο αυτό είναι η μισή τους ζωή. Και πρέπει η μισή μας ζωή στην
206 καθημερινότητά μας να είναι καλή. Η ομορφιά της ζωής δεν έρχεται από τα
207 σαββατοκύριακα που βγαίνουμε έξω και περνάμε καλά έρχεται από το κάθε μέρα
208 παιδί μου. Και η δουλειά μας είναι η μισή μας ζωή.
- 209 Δ: Θέλετε να προσθέσετε κάτι;
- 210 N3: όχι ότι σας ευχαριστώ πάρα πολύ οι ερωτήσεις σας ήταν πάρα πολύ κέραιες.
- 211 Δ: Εγώ σας ευχαριστώ κυρία Βαγγελίτσα .
- 212 N3: και εγώ κυρία μου.
- 213 N3:ΒΑΓΓΕΛΙΤΣΑ Δ:ΔΗΜΗΤΡΑ

1 N4: Λοιπόν η επικοινωνία για μένα είναι η επαφή με τους γονείς εε για το καλό του
2 παιδιού φυσικά.

3 Δ: Χμ, ωραία. Η συνεργασία;

4 N4: Η συνεργασία προϋποθέτει την επικοινωνία και η συνεργασία προϋπ έχει και
5 ένα στόχο. Συνεργαζόμαστε πάνω σε ένα κοινό σκοπό σε ένα κοινό στόχο. Άρα
6 πρέπει να προϋπάρχει η επικοινωνία η καλή ε σχέση εε με τους γονείς για να
7 συνεργαστούμε πάνων σε ένα κοινό σκοπό.

8 Δ: Ωραία. Ε πώς θα χαρακτηρίζατε αυτές τις έννοιες; Εε θέλω να πω είναι και από
9 τις δυο μεριές; Αμφίδρομη, μονόδρομη σα διαδικασίες;

10 N4: Ναι πρέπει να είναι αμφίδρομη εάν είναι μονόδρομη δεν έχει αποτέλεσμα. Εε
11 πρέπει να είναι αμφίδρομη για να υπάρχει αποτέλεσμα. Αλλιώς όσο και να
12 προσπαθεί η μια πλευρά ε δε θα έχουμε το επιθυμητό αποτέλεσμα εάν ο ένας λέει
13 μαύρο ο άλλος λέει άσπρο να το πω έτσι σχηματικά δεν υπάρχει...

14 Δ: Από αυτά που έχετε αντιμετωπίσει είναι.. μπορούμε να έχουμε πάντα αμφίδρομη
15 επικοινωνία και συνεργασία;

16 N4: Όχι υπάρχουν πάρα πολλές περιπτώσεις που δε στις οποίες δεν υπάρχει
17 αμφίδρομη επικοινωνία και συνεργασία. Προσπαθούμε όμως και βέβαια δεν ξέρω
18 αν σε ενδιαφέρει το αποτέλεσμα ότι παρ παρόλο που μπορεί να μην υπάρχει
19 αμφίδρομη σχέση εε αλλά και πάλι υπάρχει ένα βλέπουμε ένα θετικό αποτέλεσμα
20 στο παιδί. Που πιστεύουμε αν υπήρχε αμφίδρομη σχέση θα ήτανε ακόμη
21 περισσότερο.

22 Δ: Ωραία, θα ήθελα να μου πείτε υπάρχουν συγκεκριμένοι τρόποι που
23 επικοινωνείτε με τους γονείς;

24 N4: Ναι

25 Δ: Ποιοι είναι αυτοί;

26 N4: Είναι σε καθημερινή βάση ε με την άφιξη και την αναχώρηση του παιδιού,
27 επίσης μπορούμε να μιλήσουμε από το τηλέφωνο σε ειδη σε μερικές περιπτώσεις
28 που μπορεί να μην έρχεται ο γονιός και φυσικά έχουμε ορίσει μια ημέρα που
29 μπορεί να 'ρχεται οποιοσδήποτε γονιός να με τον οποίο μπορούμε να
30 συνεργαστούμε να συζητήσουμε μέσα σε ένα χώρο του παιδικού σταθμού ας πούμε
31 στο γραφείο ώστε να μην υπάρχουν γύρω γύρω παιδιά και φωνάζουν και...αυτοί
32 είναι οι διάφοροι τρόποι. Και τέλος και οι συγκεντρώσεις γονέων.

33 Δ: Ε ποια είναι η άποψή σας για αυτές τις στρατηγικές; Είναι κάποια κα καλύτερη
34 [για αυτές τι;] ποια είναι η άποψή σας για αυτές τις τους τρόπους επικοινωνίας
35 είναι κάποιος καλύτερος;

36 N4: Ναι ο πιο ουσιαστικός έχουμε δει αυτός που εεμ με τον οποί μπορείς να 'ρθεις
37 σε πραγματική επικοινωνία και να συνεργαστείς και να σ' ακούσει ο γονιός και να
38 τον ακούσεις γιατί πρέπει να ακούσεις και το γονιό είναι αυτός που ιδιαίτερο
39 ιδιαίτερη επικοινωνία μέσα σε να χώρο σε ένα γραφείο ώστε εκεί μπορούμε
40 απερίσπαστοι από φωνές από την καθημερινότητα του σταθμού μπορούμε να
41 μιλήσουμε και να επικοινωνήσουμε καλύτερα πολύ καλύτερα.

42 Δ: Άρα η αποκλειστική επικοινωνία με τον κάθε γονέα.

43 N4: Η αποκλειστική επικοινωνία ναι γιατί η συγκέντρωση δεν είναι είναι γνωριμία
44 θα 'λεγα ενώ στις σε τέτοια τέτοιου είδους επαφή ο πολλοί γονείς ανοίγονται δε
45 ντρέπονται να μιλήσουν μπροστά στους άλλους.

46 Δ: Ωραία. Τώρα θα σας δείξω τρία μοντέλα επικοινωνίας είναι πολύ θεωρητικά
47 απλώς υπήρχανε σε όλη τη βιβλιογραφία που διάβασα για αυτό και τα εντάξαμε
48 στις ερωτήσεις. Είναι το βιο οικοσυστημικό το σταδιακό και το επικαλυπτόμενων
49 σφαιρών. Το πρώτο εε είναι αυτής της μορφής είναι ένα σύστημα που το σχολείο
50 και η οικογένεια βρίσκονται στο ίδιο σύστημα υπάρχει αλληλεπίδραση και είναι
51 αυτονόητη και επιθυμητή όλα τα επίπεδα του περιβάλλοντος επιδρούν μεταξύ τους
52 και ο ρόλος των γονέων είναι να βοηθήσουν τα παιδιά ε να στον τρόπο που
53 αντιλαμβάνονται και αλληλεπιδρούν με το περιβάλλον. Το σταδιακό βασίζεται στα
54 στάδια ανάπτυξης που έχει διατυπώσει ο Πιαζέ αυτό που η βάση αυτού αυτής της
55 θεωρίας είναι ότι εε μέχρι το παιδί να πάει σχολείο την ευθύνη την έχει η
56 οικογένεια

57 ((τηλέφωνο))

58 N4: Είμαστε σε αυτό εδώ έτσι;

59 Δ: Στο σταδιακό λοιπόν μέχρι να πάει το σχολείο το παιδί στο σχολείο η ευθύνη για
60 τη μαθησιακή του ανάπτυξη είναι στην οικογένεια μετά στο σχολείο όταν μπαίνει
61 στο σχολείο την ευθύνη την έχει το σχολείο και όταν φεύγει από το σχολείο την
62 ευθύνη το την έχει το ίδιο σαν άτομο. Δεν υπάρχει αλληλεπίδραση μεταξύ
63 οικογένειας σχολείου μμ αυτά βασικά. Ναι και η ευθύνη περνάει από το ένα
64 επίπεδο στο άλλο όταν το παιδί πάει σχολείο. Και στο στη θεωρία της Επστέιν
65 μπαίνει μέσα στο σύστημα είναι σχολείο οικογένεια και κοινότητα είναι τρεις
66 σφαίρες πρωταγωνιστής στη μέση των σφαιρών είναι το παιδί είναι πρωταγωνιστής
67 ναι και όταν το σχολείο η οικογένεια και η κοινότητα συνεργάζονται στο μέγιστο
68 βαθμό υπάρχει και η μέγιστη επικάλυψη των σφαιρών δηλαδή πλησιάζουν οι
69 σφαίρες και επωφελείται το παιδί περισσότερο από αυτή τη συνεργασία.

70 N4: Τώρα εγώ τι θες να απαντήσω; Ποια από τα τρια..

71 Δ: ποια από τα τρία ίσως μμ αν όχι ποιο από τα τρία ποιο θεωρείτε εσείς μμ που
72 που ανταποκρίνεται περισσότερο στην πραγματικότητα. Μπορεί αν μην είναι ένα.

73 N4: Κοίταξε αυτό έχει μπορώ να πω την σχολείο οικογένεια κοινότητα

74 Δ: Αυτό εντάσσεται σε αυτό

75 N4: Ναι... εγω θεωρώ ότι είναι αυτό το

76 Δ: Το βιο οικοσυστημικό

77 N4: το βιο... ναι

78 Δ: ωραία εντάξει είναι...

79 N4: Και ειδικά για την ηλικία που έχουμε εμείς γιατί εδώ δε μπορώ να πω ότι δεν
80 υπάρχει αλληλεπίδραση τουλάχιστον εγώ έτσι το έχω δει δηλαδή.

81 Δ: Ωραία εντάξει. Ε λοιπόν στη συνέχεια θέλω να μου πείτε πώς ανταποκρίνονται οι
82 γονείς στο κάλεσμά σας.

83 N4: Εε συνήθως θετικά.

84 Δ: Δηλαδή είναι πρόθυμοι;

85 N4: Είναι πρόθυμοι

86 Δ: Έχετε αντιμετωπίσει και καταστάσεις δηλαδή που υπάρχουν προβλήματα σε
87 αυτή τη σχέση;

88 N4: Ναι ναι υπάρ εε θα το μερικές φορές με δυσπιστία έρχονται και τι έχουμε
89 προσέξει ότι όσοι γονείς έχουν παιδιά που αντιμετωπίζουν θέματα διάφορα
90 προβλήματα μάλλον στη συμπεριφορά ή ακόμη και κάτι άλλο ακόμη πιο δύσκολο
91 πρόβλημα εκείνοι είναι δύσκολοι στη συνεργασία πολύ δύσπιστοι έως αρνητικοί
92 πολλές φορές δε δέχονται. Εε έχω δει έχουμε συνεργαστεί και με γονείς οι οποίοι
93 στην αρχή ήτανε επιθετικοί έως επιθετικοί δηλαδή όχι εε λεκτικά δηλαδή ήτανε εε
94 δε ξέρω ίσως φοβούνται να ακούσουνε θα το 'λεγα αρνητικοί μάλλον. Σε μπέρδεψα
95 δε ξέρω αλλά.. [όχι εντάξει εντάξει] υπάρχουν δηλαδή το 'χουμε προσέξει ότι
96 κάποιιοι γονείς δε θέλουν να δούνε το πρόβλημα του παιδιού. Ναι μεν το
97 υποψιάζονται αλλά όταν τους το πεις όταν τους βάλεις μπροστά σε σε ένα
98 προβληματισμό ότι αυτό σε μια ανησυχία ότι αυτό με ανησυχεί ότι αυτό το πράγμα
99 που βλέπων στο παιδί θέλει λίγο ψάξιμο. Πολλοί γονείς γίνονται... [δε το δέχονται]
100 δε το δέχονται εύκολα είναι λίγο αρνητικοί δύσπιστοι και μετά βέβαια έχουμε δει
101 και το άλλο αφού περάσει καιρός το ψάχνουνε λίγο απευθύνονται σε ειδικούς.

102 Δ: Χμ, παρ'όλα αυτά όμως υπάρχουν και οι πρόθυμοι.

103 N4: Και υπάρ ναι βέβαια και υπάρχουν και πρόθυμοι γονείς ναι υπάρχουν.
104 Υπάρχουν και είναι και πολύ συνεργάσιμοι και και θέλουμε να μιλάνε οι γονείς γιατί
105 τους προβληματίζουνε πάρα πολλά πράγματα και πολλές φορές αισθάνονται και
106 αδύναμοι δε ξέρουν πώς να χειριστούνε τα παιδιά και μας ρωτάνε πολλές φορές και
107 μόνοι τους θέλουμε να μαθαίνουνε.

108 Δ: Εε πώς αντιλαμβάνεστε τον όρο γονεϊκή εμπλοκή;

109 N4: Γονεϊκή εμπλοκή...;

110 Δ: Δηλαδή πώς συμμετέχει ο γονέας στην εκπαιδευτική διαδικασία.

111 N4: Μμ, κοίταξε μερικές φορές ε τις περισσότερες φορές είναι... θε θετική. Τώρα η
112 λέξη εμπλοκή λίγο με μου βάζει στο μυαλό μου φέρνει κι άλλο κι άλλη σκέψη.
113 Μερικές φορές εμπλέκεται μμ με α με όχι σωστό τρόπο θα το έλεγα και αυτό μετά
114 δημιουργεί και στα παιδιά εε πώς να το 'λεγα αμφισβήτηση προς εμάς. Γιατί ένας
115 γο όταν ένας γονιός εμπλέκεται με τρόπο αα που περνάει στο παιδί του ότι αυτός το
116 προσέχει καλύτερα απ' ότι μπορεί να σου λέει η δασκάλα αυτό άλλα εγώ είμαι όταν
117 εμπλέκεται στην διαδικασία με...

118 Δ: Σα να αμφισβητεί;

119 N4: σα να αμφισβητεί [αυτά που δίνετε στο παιδί;] ναι είναι δεν έχει καλό
120 αποτέλεσμα. Εε όμως αυτό είναι ένα κομμάτι εε ή μερικές φορές έχουμε δει ότι
121 όταν εε εγώ θα το 'λεγα εμπλοκή πάλι πολλές φορές οι γονείς έχουμε έχουμε
122 παράδειγμα αλλά πολύ λίγο ένα παιδί φέτος που το λέει η ίδια η μητέρα ότι το
123 απόγευμα κάνουνε δουλειά στο σπίτι ότι κάνουμε εμείς εδώ κάνουνε και στο σπίτι
124 γράμματα αριθμούς αυτοί κάνουν περισσότερα το λέω σα παράδειγμα ότι αυτό το
125 παιδί εγώ το θεωρώ λίγο εμπλο εμπλοκή ε γιατί το παιδί μετά έρχεται εδώ και
126 βαριέται γιατί έχει έχει κάνει στο σπίτι διάφορα και εδώ θέλει να 'ρθεί να παίξει με
127 αυτή την έννοια λέω ότι αυτή η εμπλοκή σε μας εμείς δεν έχουμε και μαθήματα δεν
128 είμαστε δημοτικό οπότε δεν έχουμε δε όμως έχω και τη ας πούμε θετική πλευρά της
129 εμπλοκής ότι οι γονείς συνεργάζονται πολύ και μας βοηθάνε σε εκδηλώσεις σε
130 διάφορες δραστηριότητες είναι πάρα πολύ πρόθυμοι εε και στην καθημερινότητα
131 όταν ζητήσουμε κάτι όταν θα μας βοηθήσουνε. Εε γενικά είναι πρόθυμοι να
132 εμπλακούν δηλαδή να 'ρθουνε να συνεργαστούμε μαζί πάνω σε ένα σκοπό.

133 Δ: Υπάρχουνε συνέπειες από αυτή τη συμμετοχή ας πούμε; Και στην περίπτωση της
134 καλής και της αρνητικής.

135 N4: Ναι. Στην καλή εμπλοκή στ στο καλό ας πούμε κομμάτι όταν ο γονιός
136 εμπλέκεται με θετικά συναισθήματα και θέλει πράγματι το κάνει να βοηθήσει να εε
137 για το παιδί του και για όλο το σύνολο εε έχουμε και εμείς αισθανόμαστε καλά
138 απέναντι στο γονιό αυτό αισθανόμαστε τη φιλία του το ε τη καλή του διάθεση και

139 και ο παιδαγωγός ας πούμε όχι ότι ξεκουράζεται ότι νιώθει περισσότερη
140 εμπιστοσύνη και ο γονιός παίρνει εμπιστοσύνη νιώθει απέναντί μας και εμείς. Είναι
141 αμφίδρομη αυτή η σχέση όταν συνεργαζόμαστε και όταν εμπλέκεται ο ένας ε πάντα
142 με για καλό σκοπό. Ε τώρα όταν εμπλέκεται εε με διάθεση να να βγει από πάνω ή
143 να δείξει ότι αυτός τα ξέρει καλύτερα η εμπλοκή είναι και αμφισβήτηση μπορεί να
144 σε αμφισβητεί και από 'κει ίσως πολλές φορές προέρχεται ότι εσύ μπορεί να μη τα
145 κάνεις καλά εμείς τα κάνουμε έτσι εκεί μπορώ να πω ότι το παιδί βρίσκεται σε 'να
146 χάσμα σ' ένα εμείς τα λέμε έτσι πώς να το πω τώρα εντάξει [μπερδεύεται]
147 μπερδεύεται το παιδί και δεν έχουμε και το αποτέλεσμα το επιθυμητό θα μπορούσε
148 να ήταν πολύ καλύτερα.

149 Δ: Επιγραμματικά λίγο κλείνοντας τώρα [ναι] να μου πείτε πως θα ήταν η ιδανική
150 επικοινωνία και συνεργασία με τους γονείς

151 N4: Ιδανικά...

152 Δ: Τι τι θα περιμένατε εσείς ως το καλύτερο.

153 N4: κοίταξε νομίζω ότι αυτή η σχέση δε μπορείς να την ορίσεις εε εντελώς τώρα
154 βρίσκομαι στην καλύτερη είναι μια σχέση η οποία χτίζεται με τα χρόνια. Και χτίζεται
155 και από τις δυο πλευρές. Μεγάλη ευθύνη φέρνει ο παιδαγωγός το πώς τι εικόνα θα
156 βγάλει προς τα έξω πώς θα νιώσει ο γονιός ότι μπορεί να αφήσει μπορεί να
157 εμπιστευτεί και αυτό είναι το άλφα και το ωμέγα νομίζω ότι είναι η εμπιστοσύνη να
158 νιώσει ο γονιός ότι αφήνει το παιδί του σε καλά χέρια το λέω πιο απλά. Να νιώσει
159 ότι ο παιδαγωγός θα νοιαστεί το παιδί του γιατί είναι πάρα πολύ η σχέση εδώ ο
160 παιδικός σταθμός είναι μια πολύ ιδιαίτερη δομή γιατί το παιδί φεύγει από το σχο
161 από το σπίτι και έρχεται στον παιδικό μετά θα πάει νηπιαγωγείο. Άρα δηλαδή
162 φέρνει ένα παιδάκι το οποίο από τα χέρια από την αγκαλιά της μάνας σε ένα ξένο
163 άνθρωπο. Άρα λοιπόν για να χτίσεις μια σωστή σχέση πρέπει να φροντίσει ο
164 παιδαγωγός εκείνος είναι ο ο πιο σημαντικός παράγοντας κι όλα ξεκινάνε από τον
165 παιδαγωγό. Είναι τεράστια η ευθύνη του παιδαγωγού. Πώς θα δημιουργεί σχέσεις
166 με το γονιό. Και νομίζω ότι αυτό πρέπει να βγάλει να υπερνικήσει ίσως και κάποια
167 συναισθήματα που μπορεί να 'χει μπορεί ακόμα να έχεις και θυμό να 'χεις και
168 άνθρωπος είσαι εε άλλα νομίζω πρέπει να δείξεις ότι οφείλει ο παιδαγωγός να
169 κάνει το γονιό να τον εμπιστευθεί. Και όλα θα ξεκινήσουν από κει. Τώρα το τι
170 μορφή θα χει η επικοινωνία αυτό ορίζεται από την καθημερινότητα.

171 Δ:Ωραία. Θέλετε να προσθέσετε κάτι ;

172 N4: Κάτι άλλο; Εε όχι. Μπορώ να πω απλά ότι όταν στο τέλος πράγματι νιώθεις
173 ότι όταν έχεις καλή επικοινωνία με τους γονείς εε τους χρειάζεσαι και 'συ γιατί
174 κάπου σε εμπιστεύονται και αυτοί όταν έχεις την αποδοχή των γονιών αισθάνεσαι

- 175 και συ πολύ καλύτερα. Γιατί όσο και να προσπαθείς αν ο γονιός δε σε αποδέχεται
176 και σε αμφισβητεί νιώθεις άσχημα.
- 177 Δ: Ωραία. Ευχαριστώ πολύ.
- 178 N4: Δε ξέρω αν σε διαφώτισα.
- 179 N4: ΝΙΤΣΑ Δ:ΔΗΜΗΤΡΑ

- 1 Δ: Λοιπόν Ηλιάνα το θέμα μας είναι η συνεργασία σχολείου οικογένειας με τους
2 γονείς. Αρχικά θα ήθελα να μου πεις τι θα όριζες ως επικοινωνία με τους γονείς.
- 3 N5: Ως επικοινωνία... ε καταρχήν ε να γνωρίζουν πράγματα πώς δουλεύουμε στον
4 τρόπο στο σχολείο, πώς ε τι ζητάμε από τα παιδιά, ποιοι είναι οι στόχοι μας, ε να
5 μπορούμε να συνεργαστούμε, να μπορούμε να μιλάμε.
- 6 Δ: Ε συ συνεργασία τι είναι συνεργασία;
- 7 N5: Συνεργασία είναι όταν ε ζητάνε εκείνοι κάτι και θέλουν από μας είτε εμείς
8 ζητάμε κάτι και θέλουμε από κείνους και μπορούμε να βρούμε μια κοινή τομή για
9 να μπορέσουμε να βρούμε τη λύση σε κάποιο πρόβλημα σε κάποιο θέμα.
- 10 Δ: Άρα υπάρχει κίνηση και από τις δυο μεριές επομένως είναι αμφίδρομη [ναι]
11 διαδικασία.
- 12 N5: Ναι , ναι θεωρώ ότι είναι αμφίδρομο. Χωρίς ε δε γίνεται να συνεργαστείς αν δεν
13 υπάρχει αμφίδρομη συ και από τις δυο μεριές.
- 14 Δ: Ε υπάρχουνε συγκεκριμένοι τρόποι που επικοινωνείτε με τους γονείς;
- 15 N5: όταν θέλουμε παράδειγμα όταν εφαρμόζουμε κάποιο πρόγραμμα
16 ενημερώνουμε με χαρτάκι συνήθως αλλά υπάρχουν οι συναντήσεις των γονέων
17 που γίνονται είτε ομαδικές είτε όταν ατομικές. Ομαδικές είναι όταν αφορά τους
18 πάντες και ατομικές όταν πρέπει να πούμε κάτι συγκεκριμένο για το παιδί το δικό
19 τους.
- 20 Δ: Υπάρχει καπ κάποια όχι καλύτερη... κάποια πιο μμ κάποια τακτική που θεωρείς
21 πιο ιδανική, πιο αποτελεσματική ίσως;
- 22 N5: Ε θεωρώ ότι στις ομαδικές συγκεντρώσεις πρέπει να συμμετέχουν όλοι γιατί
23 αλλιώς ε δεν υπάρχει συνεργασία δηλαδή αν παρατηρείται πολλές φορές οι γονείς
24 δεν έρχονται στις ομαδικές συναντήσεις που κάνουμε. Όταν είναι ατομικές και τους
25 καλούμε εμείς τότε έρχονται. Αλλά ελάχιστοι είναι οι γονείς που θα έρθουν να
26 ρωτήσουν για την πρόοδο και τη συμπεριφορά του παιδιού τους.
- 27 Δ: Πριν μιλήσουμε για τους γονείς θέλω να δεις λίγο αυτά τα τρία μοντέλα είναι
28 τυπική η ερώτηση επειδή υπήρχε παντού στη βιβλιογραφία τα μοντέλα
29 επικοινωνίας το ένταξα και στις ερωτήσεις. Μπορώ να σου τα εξηγήσω αν θες. Στο
30 πρώτο το σχολείο και την οικογένεια που είναι σε αυτή τη μορφή και ανήκουν στο
31 ίδιο σύστημα η αλληλ η αλληλεπίδραση μεταξύ τους είναι αυτονόητη και
32 επιθυμητή ε όλα τα στοιχεία τα επίπεδα του περιβάλλοντος επηρεάζονται μεταξύ
33 τους, ο ρόλος των γονέων είναι να επηρεάσουν τον τρόπο που τα παιδιά
34 αντιλαμβάνονται το περιβάλλον γύρω τους και υπάρχουνε προσπάθειες
35 συνεργασίας και από τις δυο πλευρές είναι αμοιβαία και δεν υπάρχει ιεράρχηση

36 από την άποψη ότι το σχολείο είναι ο κύριος παράγοντας συνεργασίας ναι ναι ή
37 αντίστοιχα η οικογένεια. Το σταδιακό στη συνέχεια βασίζεται στα στάδια ανάπτυξης
38 που έχει διατυπώσει ο Πιαζέ. Ε η ευθύνη για παράδειγμα συγκεκριμένα όταν το
39 παιδί πριν μπει στο σχολείο την ευθύνη για την ανάπτυξή του την έχει μόνο η
40 οικογένεια, όταν είναι στο σχολείο την έχει μόνο το σχολείο και όταν φύγει από το
41 σχολείο την έχει το ίδιο σαν άτομο δεν υπάρχει μεταξύ των επιπέδων
42 αλληλεπίδραση.

43 N5: Επιπέδων εννοείς αυτά τα τρία επίπεδα;

44 Δ: Ναι ναι δεν υπάρχει δηλαδή σχολείο οικογένεια δεν υπάρχει αλληλεπίδραση
45 μεταξύ τους συνεργασία επικοινωνία. Και το τελευταίο των επικαλυπτόμενων
46 σφαιρών επιρροής που βασίζεται στη θεωρία της Επστέιν, είναι τρεις σφαίρες ας το
47 πούμε έτσι είναι το σχολείο οικογένεια και η κοινότητα που επηρεάζονται μεταξύ
48 τους το παιδί βρίσκεται στο κέντρο των τριών σφαιρών είναι πρωταγωνιστής και
49 όταν το σχολείο η οικογένεια και η κοινότητα έχουν έχουν [πραγματική
50 συνεργασία] πραγματική συνεργασία ναι είναι η μέγιστη επικάλυψη που
51 επωφελείται περισσότερο το παιδί.

52 N5: Ωραία.

53 Δ: Δε ξέρω δεν θέλω να μου πεις ότι ένα ισχύει ξέρω γω ή... αλλά πιο πιστεύεις ότι
54 είναι πιο κοντά αντιπροσωπεύει την πραγματικότητα.

55 N5: Στο παρόν σχολείο εννοείς ή γενικά;

56 Δ: Γενικά

57 N5: Γενικά... ε θεωρώ ότι είναι εδώ όταν το σχολείο και η οικογένεια είναι
58 πραγματικοί συνεργάτες. Δηλαδή χωρίς χωρίς τη συνεργασία των δηλαδή με τη
59 συνεργασία των γονέων μπορείς να επιτύχεις πολλά περισσότερα πράγματα. Να
60 μεν το σχολείο είναι έχει το κύριο ρόλο αλλά θέλουμε και αρωγούς τους γονείς
61 τους χρειαζόμαστε δηλαδή στη σημερινή εποχή. Γιατί δε μπορεί να είναι ξεκομμένο
62 το σχολείο από την οικογένεια ούτε η οικογένεια πρέπει δηλαδή να υπάρχει και μια
63 κοινή γραμμή σ' αυτό που που διδάσκουμε που μαθαίνουν τα παιδιά.

64 Δ: Ωραία. Τώρα να συνεχίσουμε με τους γονείς, θέλω να μου περιγράψεις λίγο τι
65 αντιμετωπίζεις οι γονείς δηλαδή είναι πρόθυμοι συμμετέχουν δε συμμετέχουν;

66 N5: Ναι, υπάρχουν και γονείς που συμμετέχουν πάρα πολύ υπάρχουν υπάρχει
67 βοήθεια απ' τους γονείς και συνεργασία σε ότι και να ζητήσουμε δηλαδή αλλά
68 υπάρχουν και γονείς οι οποίοι είναι αμέτοχοι απλά είναι παρατηρητές υπάρχει και
69 αυτό.

70 Δ: Χμ, θες να μου το αναλύσεις λίγο αυτό;

71 N5: με τους γονείς παρατηρητές; Δηλαδή ότι ακόμα αυτό που σου είπα και πριν ότι
72 στις συναντήσεις των εκπαιδευτικών που τους καλ συναντήσεις των γονέων που
73 τους καλούμε δε θα έρθουν ούτε θα ενδιαφερθούν να μάθουν τι ειπώθηκε ούτε
74 να μάθουν τον τρόπο που λειτουργούμε σα σχολείο ούτε θα ενδιαφερθούν για την
75 εξέλιξη υπάρχουν και αυτοί οι γονείς αλλά κατά πλειοψηφία υπάρχουν γονείς που
76 συνεργάζονται και ενδιαφέρονται. Δηλαδή το μεγαλύτερο ποσοστό είναι θετικό.
77 Ελάχιστοι είναι εκείνοι που είναι απλά παρατηρητές.

78 Δ: Ε θα ήθελα να μου πεις πώς αντιλαμβάνεσαι τον όρο γονεϊκή εμπλοκή. Η
79 συμμετοχή δηλαδή των γονέων στην εκπαιδευτική διαδικασία. Υφίσταται κάτι
80 τέτοιο; Στις σχέσεις με τους γονείς;

81 N5: Δηλαδή αν εμπλέκονται οι γονείς στην εκπαιδευτική διαδικασία;

82 Δ: Ναι και πώς γίνεται αυτό;

83 N5: Εμπλέκονται όταν τους το ζητάμε, δηλαδή όταν θέλουμε τη βοήθεια είτε να μας
84 να θυμηθούν να συνεργαστούμε για παράδειγμα για τα παλιά τα χρόνια είτε είναι
85 από κάποιο παππού γιαγιά είτε είναι από κάποιο μαμά μπαμπά εε θα 'ρθούνε θα
86 μας βοηθήσουν σ' αυτό το κομμάτι. Τώρα κάπως αλλιώς να σου πω την αλήθεια δε
87 θυμάμαι.

88 Δ: Καλά. Υπάρχουν συνέπειες από αυτή τη συμμετοχή;

89 N5: Ναι τα παιδιά είναι πιο... προσελκύονται πιο εύκολα τα βλέπεις ότι το θέλουν
90 ότι το ζητάνε και όταν ας πούμε γίνει από κάποιο γονέα θέλουν να 'ρθει και ο δικός
91 τους γονιός τη το θέλουν αυτό το ζητάνε κι είναι και ευχάριστο.

92 Δ: Μόνο τα παιδιά επωφελούνται από αυτό;

93 N5: Όχι βέβαια και εννοείται και μεις. Και σαν εκπαιδευτικοί και σαν σχολείο .
94 δηλαδή και το σχολείο ανοίγει απέναντι απέναντι στη κοινότητα ας το πούμε έτσι
95 στην κοινωνία αλλά και 'μεις παίρνουμε γνώσεις που ενδεχομένως δεν ξέραμε για
96 κάποιο... δεν πειράζει Αντωνία.

97 Δ: ωραία τώρα λίγο για να τα μαζέψουμε με μια πρόταση θα ήθελα να μου
98 περιγράψεις πώς θα ήτανε για σένα η ιδανική επικοινωνία και η συνεργασία με
99 τους γονείς.

100 N5: Ιδανική επικοινωνία και συνεργασία... καταρχήν πρέπει ο ένας να είναι
101 στήριγμα στον άλλον γιατί μιλάμε για παιδιά οπότε πρέπει να ακολουθούμε μια
102 κοινή γραμμή δηλαδή να μην εε να είναι η συνέχεια δηλαδή το σχολείο να είναι ή
103 σχολείο οικογένεια να 'ναι ένα. Μ' αυτό τον τρόπο πιστεύω θα βοηθήσουμε και τα
104 πάνω απ' όλα τα παιδιά έτσι και ότι το σχολείο θα πάρει και οι γονείς θα πάρουν με
105 αυτό τον τρόπο .

- 106 Δ: Θέλεις να συμπληρώσεις κάτι άλλο;
- 107 N5: όχι ευχαριστώ δε ξέρω αν θες εσύ να με ρωτήσεις.
- 108 Δ: Όχι ευχαριστώ.
- 109 N5: Και 'γω ευχαριστώ.
- 110 N5: ΗΛΙΑΝΑ Δ: ΔΗΜΗΤΡΑ

- 1 Δ: Κυρία Αντωνία καλησπέρα.
- 2 Ν6: Καλησπέρα σας.
- 3 Δ: Το θέμα της συνέντευξης είναι η επικοινωνία και συνεργασία με τους γονείς από
4 τη μεριά των νηπιαγωγών. Αρχικά θα ήθελα να μου πείτε τι ορίζετε ως επικοινωνία.
- 5 Ν6: Επικοινωνία θεωρώ ότι είναι η καλή επαφή να έχεις με τους γονείς για να
6 μπορέσεις μετά αργότερα να συνεργαστείς.
- 7 Δ: Η συνεργασία τι σημαίνει;
- 8 Ν6: Είναι η καλή επικοινωνία που πρέπει να έχεις με τους γονείς για να μπορέσεις
9 να συνεργαστείς.
- 10 Δ: Άρα σα να λέμε συμπληρώνει ο ένας όρος τον άλλο;
- 11 Ν6: Ε ναι. Είναι αλληλένδετοι οι όροι.
- 12 Δ: Ε αυτές οι διαδικασίες είναι θα τις χαρακτηρίζατε αμφίδρομες ή μονόδρομες;
- 13 Ν6: Αμφίδρομές. Δίνεις και παίρνεις
- 14 Δ:[αναλύστε το
- 15 Ν6: Δηλαδή όταν θα επικοινωνήσεις είναι είναι αυτονόητο ότι θα συνεργαστείς, το
16 επόμενο βήμα θα είναι αυτό.
- 17 Δ: Έχετε υπάρχουν συγκεκριμένοι τρόποι επικοινωνίας; Με τους γονείς;
- 18 Ν6: Ναι. Αλλιώς δε γίνεται. Δηλαδή δε πρέπει να υπάρχει απροσωπία. Στην αρχή
19 της χρονιά καλούμε τους γονείς τους ενημερώνουμε πρώτα γίνεται μια ομαδική
20 ενημέρωση και συνάντηση και τους λέμε ότι κάθε αρχή του μήνα πάλι γίνεται μια
21 τέτοια συνάντηση αλλά και και ατομικά και όταν δούμε ότι υπάρχει κάποιο
22 πρόβλημα ή κάποιος γονιός χρειαστεί τη βοήθειά μας ή μας ζητήσει τη γνώμη μας
23 γίνεται και αυτό.
- 24 Δ: Ωραία. Ε ποια θεω η δική σας τακτική ποια είναι σχετικά με τη... τι
25 χρησιμοποιείτε για να επικοινωνήσετε με τους γονείς;
- 26 Ν6: Εε κυρίως είναι λεκτική θα 'λεγα στην αρχή περισσότερο και...
- 27 Δ: Με ποιον τρόπον καλείτε τους γονείς στο σχολείο;
- 28 Ν6: τους καλούμε... τους ενημερώνουμε ότι...
- 29 Δ: Αυτό θέλω να πω με ποιον τρόπο

30 N6:[με ποιο τρόπο τους ενημερώνουμε ναι] εε κάθε μήνα κάθε αρχή του μήνα
31 γίνεται μια συνάντηση με όλους τους γονείς και στην αρχή της χρονιάς τους ζητάμε
32 και την συνεργασία και την καλή επικοινωνία για να μπορέσουμε δηλαδή για να
33 βοηθήσουμε και τα παιδιά τους και να έχουμε και καμιά καλή γιατί όταν γνωρίζεις
34 καλά τους γονείς μπορείς συνέχεια να βοηθάει στο να γνωρίσεις καλύτερα και τα
35 παιδιά δηλαδή και να δεις αν υπάρχουν αδυναμίες αν υπάρχουν κάποια θέματα
36 που πρέπει να τα διορθώσεις.

37 Δ: Πριν μιλήσουμε για τους γονείς θα σας δείξω τρία θεωρητικά μοντέλα

38 N6:Ναι

39 Δ: Είναι πολύ τυπική αυτή η ερώτηση απλώς υπήρχε παντού μέσα στη
40 βιβλιογραφία. Μπορώ να τα εξηγήσω κιόλας ένα ένα.

41 N6: Όχι καταλαβαίνω καταλαβαίνω.

42 Δ: Α ωραία. Απλώς να πούμε ποιο ίσως είναι πιο κοντά ποιο απεικονίζει την
43 πραγματικότητα.

44 N6: Θεωρώ ότι το πρότυπο του σχολείου που πρέπει να λειτουργεί είναι το τρίτο
45 επικαλυπτόμενων σφαιρών που λέει επιρροής.

46 Δ: Ναι

47 N6: Γιατί πρέπει σχολείο και οικογένεια είναι είναι αλληλένδετα επηρεάζονται
48 μεταξύ τους. Επίσης την ευθύνη για συνεργασία την έχουν και εκπαιδευτικοί και οι
49 γονείς και το παιδί βρίσκεται στο κέντρο των σφαιρών επιρροής είναι ο
50 πρωταγωνιστής δηλαδή και όταν όντως η οικογένεια και το σχολείο συνεργάζονται
51 υπάρχει καλύτερη δυνατότητα και το καλύτερο για τα παιδιά για τη προσχολική
52 ηλικία που βρίσκονται τα παιδιά. Ναι.

53 Δ: Χμ, ωραία. Τώρα να μιλήσουμε λίγο για την πλευρά των γονέων. Από την πλευρά
54 των γονέων τι αντιμετωπίζετε; Ε ανταποκρίνονται στο κάλεσμά σας;

55 N6: όχι τη σημερινή εποχή οι περισσότεροι είναι αδιάφοροι θα έλεγα. Λίγοι είναι
56 ένα μικρό κομμάτι των παιδιών που όντως πραγματικά ενδιαφέρονται. Γιατί θα
57 δείτε και στην πρώτη ενημέρωση υπάρχει πολύ μικρή συμμετοχή. Και όταν τους
58 καλούμε κάθε φορά για αυτό υπάρχει μικρή συμμετοχή. Δε ξέρω η εποχή μας ενώ
59 παλιότερα ήταν διαφορετικά τα πράγματα. Ενδιαφερόντουσαν περισσότερο.

60 Δ: Αν θα μπορούσαμε δηλαδή να βάλουμε σε εισαγωγικά σε κατηγορίες τους γονείς
61 μμ θα είχαμε ξέρω γω τους αδιάφορους...

62 N6: Υπάρχουν οι αδιάφοροι γονείς, υπάρχουν οι γονείς που όντως πραγματικά
63 ενδιαφέρονται για τα παιδιά τους και είναι αυτοί που ακούνε και το δάσκαλο τις

64 περισσότερες φορές τι τους λέει και υπάρχει και μια κατηγορία που είναι πως θα το
65 λέγαμε δηλαδή... οι που είναι τώρα λόγω κρίσης κάπως εε πελαγωμένοι, αμήχανοι,
66 που θέλουν δε μπορούνε... αυτή η πλευρά.

67 Δ: Ωραία. Θα ήθελα να μου πείτε πώς πώς σα ακούγεται ο όρος γονεϊκή εμπλοκή;

68 Ν6: Δε μου ακούγεται καλά μέσα στο σχολείο γιατί θεωρώ ότι δεν πρέπει να
69 εμπλέκεται ο γονιός μέσα στο σχολείο γιατί περισσότερο κακό κάνει παρά βοηθάει.
70 Ότι να 'ναι αρωγός να 'ναι βοηθός σε ότι είτε στο από τη πλευρά του παιδιού ή ότι
71 ζητήσουμε εμείς ή και σε μας ακόμη και αυτά ή κάποια παρατήρηση ή κάτι που
72 τους ενοχλεί να αλλά τις περισσότερες φορές όταν εμπλέκονται οι γονείς
73 δημιουργείται και πραγματικά επηρεάζει και το ίδιο το παιδί δηλαδή φτάνει

74 Δ: Εε μπορείτε να αναλύσετε τον τρόπο πώς οι γονείς εμπλέκονται στη διαδικασία
75 στην εκπαιδευτική διαδικασία;

76 Ν6: Εε μπορούν να μας κάνουν παρατήρηση ότι δεν τους αρέσει ο τρόπος που
77 συμπεριφερόμαστε είτε στα παιδιά είτε στο τρόπο που διδάσκουμε στα παιδιά
78 δηλαδή ένα θέμα όπως τις προάλλες για το πολυτεχνείο μπορεί κάποιος να μην
79 συμφωνεί και να θεωρεί ότι είναι λάθος η προσέγγιση που κάνουμε. Αυτό.

80 Δ: Ωραία. Υπάρχουν συνέπειες από τη συμμετοχή αυτή των γονέων;

81 Ν6: Ε υπάρχουν και συνήθως έρχεται χαλάει η συνεργασία των εκπαιδευτικών και
82 των γονιών που είναι ότι το πιο σημαντικό. Ναι υπάρχουνε.

83 Δ: Εε θετική εμπλοκή δεν υπάρχει;

84 Ν6: Υπάρχει όταν τους καλούμε ο σύλλογος που υπάρχει να μας βοηθήσουν είτε να
85 κάνουμε μία δράση όταν τους ενημερώνουμε και αυτά υπάρχει και το θετικό
86 κομμάτι. Αλλά απλώς να μη γίνεται πάνω στο παιδαγωγικό κομμάτι εκεί
87 διαφωνούμε. Ότι τον θέλουμε το σύλλογο ή τους όλους τους γονείς να είναι αρωγοί
88 στη στην προσπάθεια που κάνουμε στις δράσεις και αυτά να είναι και η θετική
89 πλευρά.

90 Δ: Η θετική πλευρά τι συνέπειες έχει; Στα παιδιά έχει μπορεί να έχει συνέπειες στα
91 παιδιά ή στους γονείς;

92 Ν6: Ναι υπάρχει γιατί κάνουμε μερικά προγράμματα και βοηθάνε και όντως κυλάει
93 και το πρόγραμμα καλύτερα και τα παιδιά τους βοηθούνε.

94 Δ: Ωραία. Κλείνοντας, θέλω να μου πείτε με μία πρόταση πώς θεωρείτε πώς θα
95 θέλατε να είναι η επικοινωνία και η συνεργασία με τους γονείς.

96 Ν6: Θα τους θέλαμε δίπλα μας και να μας βοηθούνε και ακόμη να κάνουν και τις
97 παρατηρήσεις και τα παράπονα αν έχουνε αλλά να είναι δίπλα μας να μην είναι

- 98 απέναντί μας δηλαδή και κάνουν κριτική και αυτό συνήθως βγαίνει και προς τα έξω
99 δηλαδή και είναι άσχημο γιατί έχει επίπτωση ουσιαστικά και στο ίδιο τους το παιδί.
- 100 Δ: Ωραία. Θέλετε να συμπληρώσετε κάτι άλλο;
- 101 Ν6: Όχι ευχαριστώ
- 102 Δ: Ευχαριστώ εγώ
- 103 Ν6: Και εγώ ευχαριστώ για την εμπειρία.
- 104 Ν6:ΑΝΤΩΝΙΑ Δ:ΔΗΜΗΤΡΑ

- 1 Δ: Κυρία Αθανασία καλησπέρα.
- 2 N7: Γεια σας .
- 3 Δ: Το θέμα μας είναι η επικοινωνία και η συνεργασία του νηπιαγωγείου με τους
4 γονείς.
- 5 N7: Μάλιστα
- 6 Δ: Ε αρχικά θέλω να μου πείτε τι ορίζετε ε ως επικοινωνία με τους γονείς. Με δυο
7 λόγια.
- 8 N7: Όταν ανταποκρίνονται σε αυτά; Που τους ζητάμε και όσο αναφορά το θέμα των
9 παιδιών και όσο αναφορά δραστηριότητες του νηπιαγωγείου να μας συμμετέχουν
10 και οι ίδιοι και είναι θετικοί σ' αυτό.
- 11 Δ: Ωραία. Ε συνεργασία τι θα λέγατε ότι είναι;
- 12 N7: Συνεργασία είναι όταν με το παιδί αντιμετωπίζουμε κάποιο πρόβλημα και
13 ζητάμε να συνεργαστούμε για να το λύσουμε και από τις δυο μεριές και από το
14 σχολείο και από την οικογένεια να συνεργαστούμε για να έχουμε το καλύτερο
15 αποτέλεσμα για το παιδί.
- 16 Δ: επομένως αυτές οι δραστηριότητες θα τις χαρακτηρίζαμε αμφίδρομες; Έτσι;
- 17 N7: Αμφίδρομές βεβαίως.
- 18 Δ: Και από τις δύο μεριές.
- 19 N7: Βεβαίως μονόδρομα δεν πετυχαίνουμε τίποτα.
- 20 Δ: Ωραία. Ε υπάρχουν συγκεκριμένοι τρόποι που επικοινωνείτε με τους γονείς; Που
21 έρχεστε σε επαφή με τους γονείς;
- 22 N7: Έχουμε ορίσει καθημερινά το χρονικό διάστημα δώδεκα με μία όπου μπορούν
23 να μας πουν κάτι έκτακτο που συμβαίνει ή να τους πούμε εμείς κάτι που συμβαίνει
24 και έχουμε ορίσει και μια μέρα το χ το μήνα κάθε πρώτη Δευτέρα του μήνα να
25 έρχονται να λύνουμε ότι τους απασχολεί όσο αναφορά το παιδί τους. Και να
26 μαθαίνουν να ενημερώνονται για την πρόοδό του αυτά.
- 27 Δ: Επομένως, η ο τρόπος που επικοινωνείτε είναι οι άμεσες συναντήσεις
- 28 N7: ναι ε όχι τηλεφωνικά σχεδόν ποτέ μόνο για να καλέσουμε. Εε συναντούμε τους
29 γονείς καθημερινά
- 30 Δ: Χμ, ωραία
- 31 N7: Και λύνουμε πάντα τα θέματά μας.

32 Δ: Ωραία. Ε πριν μιλήσουμε για τους γονείς, και τι έχετε αντιμετωπίσει θα ήθελα να
33 σας δείξω τρία μοντέλα επικοινωνίας που βασίζονται σε κάποιες θεωρίες. Ε είναι το
34 βιο οικοσυστημικό το σταδιακό και των επικαλυπτόμενων σφαιρών επιρροής.. εε
35 θέλετε να σας τα εξηγήσω;

36 N7: ναι

37 Δ: Λοιπόν το πρώτο το βιο οικοσυστημικό έχει αυτή τη μορφή εδώ το σχολείο και η
38 οικογένεια ανήκουν στο ίδιο σύστημα υπάρχει αλληλεπίδραση είναι επιθυμητή και
39 αυτονόητη όλα τα επίπεδα του συστήματος επηρεάζονται ο ρόλος των γονέων στο
40 στη συγκεκριμένη θεωρία είναι να επηρεάζουν τον τρόπο που αντιλαμβάνονται και
41 αλληλεπιδρούν με το περιβάλλον και υπάρχουν προσπάθειες συνεργασίας και από
42 τις δυο πλευρές και από την οικογένεια και από το σχολείο. Το σταδιακό βασίζεται
43 στα στάδια ανάπτυξης που έχει διατυπώσει ο Πιαζέ ε την ευθύνη για την ανάπτυξη
44 τη μαθησιακή έχουνε μέχρι να πάει στο σχολείο την έχει αποκλειστικά η οικογένεια
45 όταν είναι στο σχολείο την έχει αποκλειστικά το σχολείο και μετά το άτομο μόνο
46 του χω δεν υπάρχει αλληλεπίδραση μεταξύ των επιπέδων εε και το τρίτο των
47 επικαλυπτόμενων σφαιρών επιρροής που βασίζεται στη θεωρία της Επστέιν εε είναι
48 τρεις σφαίρες το σχολείο η οικογένεια και η κοινότητα που επηρεάζονται μεταξύ
49 τους στο κέντρο των σφαιρών επιρροής είναι το παιδί που είναι πρωταγωνιστής. Εε
50 σε αυτή τη θεωρία υποστηρίζεται ότι μεγάλο μέρος ευθύνης για συνεργασία έχουν
51 οι εκπαιδευτικοί και το σχολείο και επίσης όταν σχολείο και οικογένεια
52 συνεργάζονται πραγματικά υπάρχει μέγιστη επικάλυψη των σφαιρών και έτσι
53 επωφελείται το παιδί και περισσότερο στην ηλικία την προσχολική.

54 N7: Δηλαδή τώρα εγώ είμαι ανάμεσα στο βιο οικοσυστημικό και στο..

55 Δ: σφαιρών επιρροής

56 N7: σφαιρών επιρροής...

57 Δ: δεν είναι αναγκαίο να πούμε ένα συγκεκριμένα απλώς πιο βλέπετε πιο

58 N7: Ας πούμε το σφαιρών επιρροής. Αυτό.

59 Δ: Χμ, ωραία.

60 N7: Γιατί ε πιστεύω και οι τρεις ε και οι τρεις

61 Δ: σχολείο οικογένεια κοινότητα

62 N7: ναι επιδρούν επιδρούνε πάνω στο παιδί και καλύπτονται κατά κάποιο τρόπο. Το
63 τρίτο.

64 Δ: Ωραία. Χμ, ωραία. Λοιπόν τώρα να περάσουμε στους γονείς. Εε τι αντιμετωπίζετε
65 από τους γονείς. Ε ανταποκρίνονται σε αυτά

66 N7: Εε εγω έχω και ειδικά φέτος έχω πολύ μεγάλη βοήθεια από τους γονείς και όλες
67 μου οι δραστηριότητες που είναι ανοιχτές προς την κοινωνία μπορώ να πω δε θα
68 γίνονταν αν δεν είχα τη βοήθειά τους. Την ημέρα των ζώων ζητήσαμε κουνελάκι μας
69 το φέρανε, ε φτιάξαμε με τους γονείς γλυκό σταφύλι μας φέραν τα υλικά και μας
70 βοηθήσαν να το φτιάξουμε, ε φτιάξαμε πίτσα ήρθε ένας μπαμπάς που είναι πίτσα..
71 έχει πιτσαρία και μας την έφτιαξε, έχουμε μπαμπά που ,ας βοηθάει σε κτριακά
72 ζητήματα μας αλλάζει τις λάμπες τα ηλεκτρικά. Γενικότερα έχω πολύ καλή θετική
73 ανταπόκριση σε ότι τους ζητώ. Κάναμε κάναμε και σεμινάριο απογευματινό με
74 ψυχολόγο ανταποκρίθηκαν.

75 Δ: Ωραία έχετε αντιμετωπίσει κάτι αρνητικό από τους γονείς; Περιπτώσεις
76 αρνητικές;

77 N7: Στο παρελθόν έχω αντιμετωπίσει αλλά είναι πολύ μεμονωμένα περιστατικά. Σε
78 γενικές γραμμές όλες τις χρονιές οι γονείς μας βοηθάνε. Γι' αυτό και μεις είμαστε
79 μαζί τους ανοιχτοί και τους καλούμε συνεχώς να είναι κοντά μας.

80 Δ: Ωραία, εε θα μπορούσαμε να βάλουμε ε τους γονείς σε κατηγορίες; Ή μπο έχουμε
81 μια μεγάλη κατηγορία οι γονείς οι θετικοί;

82 N7: όχι μια μεγάλη κατηγορία οι γονείς αφού θέλουν το καλό του παιδιού τους
83 αναγκαστικά όπως πιστεύω συμπεριφέρονται και στην οικογένειά τους μέσα με το
84 καλύτερο δυνατό τρόπο να μεγαλώσουν τα παιδιά τους και να μάθουν και να
85 κοινωνικοποιηθούν για τον ίδιο λόγο βοηθούν και στο σχολείο και είναι το
86 μεγαλύτερο ποσοστό.

87 Δ: Ωραία. Τώρα θα ήθελα να μου πείτε λίγο πως αντιλαμβάνεστε τον όρο γονεϊκή
88 εμπλοκή. Πώς οι γονείς εμπλέκονται στην εκπαιδευτική διαδικασία; Με ποιους
89 τρόπους;

90 N7: Ένα παράδειγμα άλλο ένα παράδειγμα είναι ότι κάθε Παρασκευή τους δίνουμε
91 ένα βιβλίο να περάσουν για να τους το διαβάσουν και να περάσουν λίγο χρόνο με
92 τα παιδιά τους. Ήδη αυτοί που ενδιαφέρονται για τα παιδιά τους ήδη διαβάζουν
93 πάρα πολλά βιβλία στο σπίτι αφιερώνουν χρόνο και δεν τα αφήνουν να βλέπουν
94 τηλεόραση και να παίζουν στον υπολογιστή. Εμπλέκονται λοιπόν αναγκαστικά αυτοί
95 που έχουν χρόνο. Αυτοί που δεν έχουν χρόνο...

96 Δ: Μμ ωραία, ε πιστεύετε η εμπλοκή των γονέων η συμμετοχή των γονέων στα
97 θέματα στα στην εκπαιδευτική διαδικασία έχει συνέπειες; Στα παιδιά στους ίδιους
98 τους γονείς;

99 N7: Στην εκπαιδευτική διαδικασία θα μπορούσε αν τους βάλουν με το ζόρι να
100 ασχοληθούν με γράμματα ειδικά σε αυτή την ηλικία που αναφερόμαστε εμείς στην
101 προσχολική..

- 102 Δ: εννοώ εννοώ στις δράσεις του σχολείου, όσο αφορά τη συμμετοχή τους στις
103 δράσεις του σχολείου
- 104 N7: Ε ναι είπαμε ότι χωρίς αυτούς δε θα μπορούσαν να γίνουν οι περισσότερες
105 δράσεις χωρίς τους γονείς.
- 106 Δ: Χμ, ωραία. Εε για να κλείσουμε να τα μαζέψουμε λίγο θα ήθελα να μου πείτε με
107 μία πρόταση πως θεωρείτε, βέβαια εσείς έχετε δεν έχετε θέματα με τους γονείς
108 άρα.. να μου συνοψίσετε λίγο την αποτελεσματική συνεργασία σας με τους γονείς.
- 109 N7: Είναι...
- 110 Δ: τι περιμένετε από τους γονείς;
- 111 N7: Τι περιμένω... περιμένω όταν τους ζητώ βοήθεια να ανταποκρίνονται και δεν
112 έχω κάποιο παράπονο ανταποκρίνονται άμεσα σε ότι τους ζητώ.
- 113 Δ: Ωραία θα θέλατε να προσθέσετε κάτι;
- 114 N7: Μακάρι να έχω κάθε χρόνο έτσι θετικούς γονείς όπως έχω και φέτος.
- 115 Δ: Σας το εύχομαι. Ευχαριστώ πολύ.
- 116 N7:[ευχαριστώ
- 117 N7: ΑΘΑΝΑΣΙΑ Δ: ΔΗΜΗΤΡΑ

- 1 Δ:Κυρία Μαρία καλησπέρα.
- 2 Ν8: Καλησπέρα.
- 3 Δ: Εε λοιπόν το θέμα της συζήτησης μας είναι η επικοινωνία και η συνεργασία των
4 νηπιαγωγών με τους γονείς. Αρχικά θα ήθελα να μου πείτε πώς ορίζετε την έννοια
5 επικοινωνία; Τι είναι η επικοινωνία με τους γονείς;
- 6 Ν8: Είναι η συνάντηση γονιών με το δάσκαλο του παιδιού τους να συζητήσουν τα
7 προβλήματα που απασχολούν τα παιδιά τους.
- 8 Δ: Χμ, ε ως συνεργασία με τους γονείς τι θα ορίζατε;
- 9 Ν8: Συνεργασία για κάποια συγκεκριμένα θέματα για κάποια...
- 10 Δ: Γενικά η συνεργασία με τους γονείς.
- 11 Ν8: Ναι [τι μπορεί να είναι] τι μπορεί να είναι... συνεργαζόμαστε για τις σχολικές
12 γιορτές, μας βοηθάνε μας δίνουνε ιδέες, ε οικονομική ενίσχυση με τους γονείς ε και
13 ηθική ενίσχυση εε σε διάφορα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε στο σχολείο όπως
14 ζωηρά παιδιά εε... αυτά.
- 15 Δ: Ωραία. Πώς θα χαρακτηρίζατε αυτές τις έννοιες; Πώς θα χαρακτηρίζατε αυτές τις
16 έννοιες;
- 17 Ν8: Τη συνεργασία;
- 18 Δ: Τη συνεργασία και την επικοινωνία, είναι έν διαδικασίες που χρειάζονται ροή και
19 από τις δυο μεριές;
- 20 Ν8: Χρειάζεται οπωσδήποτε ροή και από τις δυο μεριές και οι γονείς και οι οι
21 εκπαιδευτικοί.
- 22 Δ: Άρα μιλάμε για αμφίδρομη διαδικασία.
- 23 Ν8: Αμφίδρομη διαδικασία. Ναι ναι ναι.
- 24 Δ: Ωραία. Τώρα θα ήθελα να μου πείτε υπάρχουνε συγκεκριμένοι τρόποι που
25 μπορείτε να επικοινωνήσετε με τους γονείς;
- 26 Ν8: Συγκεκριμένοι τρόποι, είναι οι συναντήσεις γονέων και εκπαιδευτικών έχουμε
27 ορίσει μία συνάντηση κάθε μήνα την πρώτη εβδομάδα ας πούμε του του κάθε μήνα
28 που έρχονται οι γονείς όταν τελειώνουν τα παιδιά και συζητάμε τα προβλήματά
29 τους αυτά. Τηλεφωνική επικοινωνία με τους γονείς και κάθε τρεις μήνες κάνουμε
30 και μια απογευματινή συνάντηση εκτός ωραρίου όλοι οι γονείς σα σύλλογος και οι
31 εκπαιδευτικοί.

32 Δ: Ωραία. Ε εσείς ποια από αυτή ε ποια από αυτές από αυτούς τους τρόπους
33 χρησιμοποιείτε για να έρθετε σε επαφή με τους γονείς να επικοινωνήσετε.

34 N8: Ε εξαρτάται από το πρόβλημα που θα έχει προκύψει. Εάν θέλουμε να
35 συζητήσουμε γενικά κάνουμε απογευματινή συνάντηση με τους γονείς, εάν υπάρχει
36 κάποιο συγκεκριμένο πρόβλημα ή θα πάρουμε τηλέφωνο ή θα καλέσουμε τους
37 γονείς θα έρθουν στο σχολείο θα το συζητήσουμε, με αυτούς τους τρόπους.

38 Δ: Εε συναντιέστε μόνο με όλους τους γονείς πάντα ή αν υπάρξει κάποιο θέμα
39 μπορεί να καλέσετε ένα γονέα..

40 N8: Εάν υπάρξει κάποιο θέμα σε κάποιο παιδί συγκεκριμένο προσωπικά με το γονιό
41 του θα επικοινωνήσουμε για γενικά θέματα εε όπως οικονομικές ενισχύσεις, μια
42 συνάντηση με το σύλλογο γονέων ε για αυτά κάνουμε απογευματινές
43 συγκεντρώσεις κάθε τρεις μήνες και συζητάμε .

44 Δ:Ωραία. Πριν μιλήσουμε για το τι έχετε αντιμετωπίσει με τους γονείς θα ήθελα να
45 σας δείξω τρία μοντέλα που περιγράφουν σχέσεις με τους γονείς και το σχολείο τα
46 οποία είναι βασισμένα σε κάποιες θεωρίες. Είναι το βιο οικοσυστημικό, το
47 σταδιακό και το επικαλυπτόμενων σφαιρών. Το πρώτο, το βιο οικοσυστημικό εε
48 υποστηρίζει ότι το σχολείο και η οικογένεια βρίσκονται στο ίδιο σύστημα είναι
49 αυτής της μορφής , ε η αλ η αλληλεπίδραση μεταξύ σχολείου και οικογένειας είναι
50 αυτονόητη και επιθυμητή, τα επίπεδα του περιβάλλοντος επηρεάζονται μεταξύ
51 τους και ο ρο ο ρόλος των γονέων είναι να επηρεάζουν τον τρόπο που τα παιδιά
52 αντιλαμβάνονται το περιβάλλον και υπάρχουν προσπάθειες συνεργασίας και από
53 τις δυο μεριές και από την οικογένεια και από το σχολείο.[ναι] Το σταδιακό μοντέλο
54 επικοινωνίας βασίζεται στα στάδια ανάπτυξης [στάδια ανάπτυξης του παιδιού ναι]
55 που έχει διατυπώσει ο Πιαζέ. Ε σε αυτό το στάδιο υποστηρίζεται μέχρι να πάει το
56 παιδί σχολείο την ευθύνη για την ανάπτυξη τη μαθησιακή την έχει μόνο η
57 οικογένεια στο σχολείο την έχει μόνο το σχολείο και όταν φύγει από το σχολείο την
58 έχει αποκλειστικά το άτομο. Ανάμεσα στα επίπεδα σχολείο οικογένεια δεν υπάρχει
59 αλληλεπίδραση και η ευθύνη περνάει από το ένα στάδιο στο άλλο αφού το παιδί
60 μπει ή φύγει από το σχολείο. Και το τελευταίο, που βασίζεται στη θεωρία της
61 Επστέιν είναι τρεις σφαίρες ε μεταφορικά σχολείο οικογένεια και κοινότητα που
62 αλληλεπιδρούν μεταξύ τους και επηρεάζονται το μεγαλύτερο μέρος για
63 επικοινωνία και συνεργασία το έχει το σχολείο και οι εκπαιδευτικοί το παιδί
64 βρίσκεται στο κέντρο των τριών σφαιρών επιρροής είναι ο πρωταγωνιστής και όταν
65 το σχολείο η οικογένεια και η κοινότητα είναι πραγματικοί συνεργάτες υπάρχει
66 μέγιστη επικάλυψη σφαιρών κάτι το οποίο συμβαίνει περισσότερο υποστηρίζει η
67 Επστέιν στην προσχολική ηλικία. Τώρα από αυτά θα ήθελα να μου πείτε πιο
68 βλέπετε [ποιο στάδιο] ποιο μοντέλο [ποιο μοντέλο ναι] ξέρω γω υφίσταται στην
69 πραγματικότητα. Ή περισσότερο από κάποιο άλλο υπερισχύει.

70 N8: Το σταδιακό νομίζω.

71 Δ: Το σταδιακό... θέλετε να μου πείτε γιατί;

72 N8: Γιατί η ευθύνη πηγαίνει απ' την οικογένεια στο σχολείο και μετά την έχει
73 αποκλειστικά το ίδιο το άτομο, ναι. Περνάει από το ένα επίπεδο στο άλλο, ναι.

74 Δ: Ωραία. Τώρα θα ήθελα να μου πείτε για τους γονείς. Ε να μου περιγράψετε λίγο
75 την πλευρά των γονέων τι έχετε αντιμετωπίσει;

76 N8: στα χρόνια έτσι αυτά που έχω δουλέψει...

77 Δ: Ναι

78 N8: Εντάξει η συνεργασία μου ήταν καλή με τους γονείς δεν είχα προβλήματα.
79 Βέβαια μέσα σε όλα αυτά τα χρόνια τώρα ε της καριέρας μου υπήρξαν και γονείς
80 που δεν μπόρεσα να συνεργαστώ άριστα αλλά βασικά έχω συνεργαστεί άριστα με
81 τους γονείς, ναι.

82 Δ: Ε είχατε όμως και προβληματικές καταστάσεις.

83 N8: Εντάξει υπήρχαν και προβληματικές καταστάσεις, με την υπομονή μου με την
84 επιμονή μου αυτά τα κατάφερα, ναι. Πολλές δύσκολες περιπτώσεις παιδιών δε
85 μου έχουν τύχει τώρα τα τελευταία χρόνια είχα και δυο παιδάκια που είχαν αυτισμό
86 όμως είχα καλή συνεργασία με τους γονείς ε ακούγανε τη γνώμη μου ε και
87 βοήθησαν έτσι τα παιδιά τους.

88 Δ: Ναι ωραία. Ε θα μπορούμε να μπορούσαμε να διακρίνουμε τους γονείς σε
89 κατηγορίες;

90 N8:... Δηλαδή;

91 Δ: Δηλαδή... αλλά μου λέτε δεν έχετε αντιμετωπίσει...

92 N8: Σοβαρά, σοβαρά

93 Δ: Άρα ας πούμε οι γονείς μ θα τους χαρακτηρίζαμε πρόθυμους και δεκτικούς;

94 N8: Πρόθυμοι και δεκτικοί, ναι πρόθυμοι και δεκτικοί. Εντάξει ήταν και γονείς που
95 αντιδρούσαν σε κάποια θέματα άλλα γενικά δεν είχα αντιμετωπίσει σοβαρά
96 προβλήματα εε στην ε και σε δυο παιδάκια που είχαν αυτισμό είχαμε πολύ καλή
97 συνεργασία δέχτηκαν τη βοήθεια μας, δέχτηκαν να βοηθήσουν τα παιδιά τους με
98 παράλληλη στήριξη δεν είχαμε προ δεν είχα δηλαδή προβλήματα σε αυτά τα
99 χρόνια. Τώρα σα παιδιά κάθε μέρα όλο και κάτι θα προκύψει αλλά αυτά νομίζω
100 είναι στο πρόγραμμα στη δουλεία μας το ξέρουμε, ξέρουμε με τι έχουμε να
101 κάνουμε.

102 Δ: Ε λοιπόν, τώρα θα ήθελα να μου πείτε πώς σας ακούγεται ο όρος γονεϊκή
103 εμπλοκή. Και να μου πείτε λίγο πώς με ποιο τρόπο οι γονείς μπορούν να εμπλακούν
104 στην εκπαιδευτική διαδικασία.

105 N8: Ε γονείς που ασχολούνται με το σύλλογο, αυτοί μπορούν να εμπλακούν
106 περισσότερο δηλαδή εμπλέκονται οι γονείς που είναι μέσα στο σύλλογο αυτοί
107 περισσότερο εκπροσωπούν τους άλλους γονείς και έρχονται και συζητάμε
108 προβλήματα διάφορα που...

109 Δ: Επομένως η γονεϊκή εμπλοκή έχει να κάνει μόνο με προβλήματα;

110 N8: Όχι ότι πρόβλημα αντιμετωπίζουν και ότι είναι καλό για το σχολείο δηλαδή να
111 γίνει το εκπροσωπεί ο σύλλογος όλους αλλά συζητάμε και με όλους τους γονείς και
112 με όλους τους γονείς, βοηθάνε όλοι οι γονείς. Είναι γονείς που δε θέλουν να
113 εμπλακούν ε δίνουν το οκ στο σύλλογο και μας μεταφέρουν τις αποφάσεις τους.

114 Δ: Επομένως οι γονείς εμπλέκονται στα θέματα του σχολείου μέσω του συλλόγου;

115 N8: Ναι και μέσω του συλλόγου, ναι.

116 Δ: Ωραία, η συμμετοχή αυτή των γονέων μπορεί να έχει κάποιες συνέπειες;

117 N8: Εε βοηθάνε, αλλά εντάξει έχουμε βάλει και μεις κάποια όρια. Δεν επιτρέπουμε
118 ας πούμε να έρθουν να ανακατευτούν στο έργο μας βοηθάνε όμως οι γονείς. Τους
119 έχουμε ανάγκη και μας βοηθάνε.

120 Δ: Ωραία, για να κλείσουμε τώρα [ναι ναι] αν και δεν έχετε πολλά αρνητικά μου
121 είπατε, θα ήθελα να με μια πρόταση

122 N8: [εγώ τη διάλεξα αυτή τη δουλειά και ήμουν έτοιμη ήξερα δηλαδή τι με
123 περιμένει ναι.

124 Δ: Θα ήθελα να μου πείτε έτσι με μια πρόταση τι περιμένετε από τους γονείς και τι
125 πως είναι για σας η αποτελεσματική επικοινωνία και συνεργασία.

126 N8: να πάω λίγο; Εσύ θα τα γράψεις εσύ θα τα ακούσεις. Ε δραστήριους γονείς,
127 γονείς με όρεξη, με προθυμία να βοηθήσουν τα παιδιά τους για να έχουμε καλή
128 συνεργασία.

129 Δ: Ωραία, θέλετε να προσθέσετε κάτι ακόμα;

130 N8: όχι.

131 Δ: Ευχαριστώ πάρα πολύ

132 N8: Δε ξέρω αν σε κάλυψα αλλά σου λέω την δουλειά αυτή την ήθελα πάρα πολύ
133 να την κάνω μου άρεσε οπότε ε εάν έβλεπα και κάτι που δεν μου άρεσε ή αρνητικό

134 προσπαθούσα έτσι με τον τρόπο μου να το προσπεράσω για να μην έχουμε
135 φασαρίες να μην έχουμε γιατί υπάρχουν και οι περίεργοι γονείς υπάρχουν αλλά
136 θέλει να τους φέρνεις στα νερά τους να κατάλαβες να τους φέρνεις στα νερά τους
137 για να περνάς καλά και συ να περνάνε καλά και τα παιδιά και να μην έχουμε
138 προβλήματα , ναι ναι ναι.

139 Δ: Ευχαριστώ

140 N8: και 'γω να 'σαι καλά καλό πτυχίο.

141 N8: ΜΑΡΙΑ Δ:ΔΗΜΗΤΡΑ

1 Δ: Κυρία Κατερίνα καλησπέρα.

2 Ν9: Καλησπέρα.

3 Δ: Ε το θέμα της συζήτησής είναι η επικοινωνία και συνεργασία των νηπιαγωγών με
4 τις οικογένειες τους γονείς. Αρχικά θα ήθελα να μου πείτε τι ορίζετε ως επικοινωνία
5 με τους γονείς.

6 Ν9: Ε θεωρώ ότι όταν λέμε επικοινωνία εννοούμε μια αμοιβαία συνεργασία και μια
7 δοτική σχέση επαφή ανάμεσα στο παιδί, την οικογένεια και το νηπιαγωγείο.

8 Δ: Ωραία, ε συνεργασία τι σημαίνει; Την αναφέρατε στον ορισμό της επικοινωνίας.

9 Ν9: Σύμφωνα με τον οδηγό της νηπιαγωγού μια αποτελεσματική συνεργασία
10 πρέπει να βασίζεται στην ενημέρωση των γονέων σε μια τακτική επικοινωνία σε
11 συνεδρίες που μπορεί να γίνουν στην εθελοντική συμμετοχή τους στις διάφορες
12 δραστηριότητες του σχολείου όπως γιορτές, εκθέσεις έργων των παιδιών,
13 παραστάσεις, παρασκευή μιας συνταγής, ανάγνωση παραμυθιού, προγράμματα
14 περιβαλλοντικής εκπαίδευσης. Στη συμμετοχή τους στις αναπτυξιακές και
15 μαθησιακές δραστηριότητες του παιδιού στο σπίτι όταν αυτό χρειάζεται
16 παραδείγματος χάρη εάν ξεκινήσουμε με μια δεξιότητα που αφορά το ψαλίδι
17 πολλές φορές ζητάμε από τους γονείς να βοηθήσουν το παιδάκι να πάρουν ένα
18 ψαλίδι στο σπίτι και να το βοηθήσουν να αναπτύξει αυτή τη δεξιότητα
19 συμπληρωματικά και στο σπίτι. Εε και τέλος στη συμμετοχή των γονέων στη λήψη
20 αποφάσεων που έχουν να κάνουν με παιδαγωγικά, οικονομικά ζητήματα ε και στη
21 συνεργασία τους μαζί με το σχολείο και με την κοινότητα που μπορεί να λυθούν
22 θέματα πάλι οικονομικά, παιδαγωγικά, αυτό.

23 Δ: Ωραία, αυτές τις έννοιες συνεργασία και επικοινωνία πώς θα τις χαρακτηρίζαμε
24 σα διαδικασίες; Είναι μονόδρομες ή αμφίδρομες;

25 Ν9: Ε η γνώμη μου είναι ότι δε θα πρέπει μονόδρομες αλλά θα πρέπει να είναι
26 αμφίδρομες έτσι ώστε να συμβάλλουν στην ολόπλευρη ανάπτυξη των παιδιών.
27 Απαιτούνται αμοιβαίες δεσμεύσεις, ευελιξία και πάνω από όλα σεβασμός.

28 Δ: Ωραία, τώρα θέλω να μου πείτε υπάρχουν συγκεκριμένοι τρόποι που
29 επικοινωνείτε με τους γονείς;

30 Ν9: Ο πιο σημαντικός κατά τη γνώμη μου είναι η λεκτική επικοινωνία δηλαδή ο
31 γραπτός και ο προφορικός λόγος. Καθημερινά επικοινωνούμε προφορικά με τους
32 γονείς και όταν χρειαστεί ετοιμάζουμε κάποια κάποιες γραπτές ανακοινώσεις τις
33 οποίες ή τις αναρτούμε στη στον πίνακα ανακοινώσεων είτε τις παίρνουν τα παιδιά
34 στο σπίτι. Σπάνια χρησιμοποιούμε και τη μη λεκτική επικοινωνία που έχει να κάνει
35 με τη γλώσσα του σώματος, τη διαπροσωπική επικοινωνία που είναι πρόσωπο με
36 πρόσωπο όταν έρχονται οι γονείς να ρωτήσουν για την πρόοδο και την εξέλιξη των

37 παιδιών τους και τέλος την ομαδική επικοινωνία όταν καλούμε τους γονείς σε
38 συγκεντρώσεις τους μιλάμε και τους ενημερώνουμε για τα προγράμματα και τις
39 συνθήκες που επικρατούν μέσα στην τάξη.

40 Δ: Ωραία, ε πριν μιλήσουμε για τους γονείς και τι αντιμετωπίζετε θα ήθελα να
41 δούμε τρία μοντέλα επικοινωνίας που στηρίζονται σε κάποιες θεωρίες. Είναι
42 εντελώς τυπική ερώτηση υπήρχε απλά παντού στη βιβλιογραφία και τη βάζουμε.
43 Να μπορώ να σας τα εξηγήσω αν θέλετε και να μου πείτε την άποψή σας για αυτά.
44 Είναι το βίο οικοσυστημικό, το σταδιακό και των επικαλυπτόμενων σφαιρών
45 επιρροής. Το πρώτο είναι αυτής της μορφής. Το σχολείο και η οικογένεια
46 βρίσκονται στο ίδιο σύστημα, εμ η αλληλεπίδραση ανάμεσα στο σχολείο και την
47 οικογένεια είναι αυτονόητη και επιθυμητή, τα επίπεδα του περιβάλλοντος
48 επηρεάζονται μεταξύ τους. Σε αυτή τη θεωρία υποστηρίζεται ότι ο ρόλος των
49 γονέων είναι να επηρεάζουν τον τρόπο που τα παιδιά αλληλεπιδρούν με το
50 περιβάλλον και υπάρχουν προσπάθειες επικοινωνίας και από τις δυο πλευρές και
51 από το σχολείο και από τους γονείς. Το σταδιακό βασίζεται στα στάδια ανάπτυξης
52 που έχει διατυπώσει ο Πιαζέ εε στ υποστηρίζεται ότι ε το παιδί ε όχι το παιδί ότι ε η
53 ευθύνη για την αναπτu για τη μαθησιακή ανάπτυξη περνάει από το ένα στάδιο στο
54 άλλο που είναι πρώτα η οικογένεια μετά το σχολείο και μετά το άτομο. Δηλαδή
55 μέχρι το παιδί να πάει σχολείο την ευθύνη για ανάπτυξη τη μαθησιακή την έχει
56 μόνο η οικογένεια όταν πάει στο σχολείο την έχει μόνο το σχολείο και όταν φεύγει
57 από το σχολείο είναι αποκλειστικά δικό του θέμα. Δεν υπάρχει αλληλεπίδραση
58 μεταξύ σχολείου και οικογένειας σε αυτό το σε αυτή τη θεωρία. Και στο τελευταίο
59 στο επικαλυπτόμενων σφαιρών επιρροής που βασίζεται στη θεωρία της επ της
60 Επστέιν είναι τρεις σφαίρες να το πούμε έτσι μεταφορικά το σχολείο η οικογένεια
61 και η κοινότητα επηρεάζονται μεταξύ τους στο κέντρο είναι το παιδί στο κέντρο των
62 σφαιρών επιρροής το μεγαλύτερο μέρος ευθύνης υποστηρίζεται ότι το έχει το
63 σχολείο για συνεργασία και οι εκπαιδευτικοί και όταν το σχολείο και η οικογένεια
64 είναι πραγματικοί συνεργάτες το παιδί επωφελείται περισσότερο ιδίως στην
65 προσχολική ηλικία.

66 Ν9: Ε θεωρώ ότι υπάρχει ένας συνδυασμός του βιο συστη οικοσυστημικού μοντέλου
67 και των επικαλυπτόμενων σφαιρών επιρροής. Όσο αφορά το βιο οικοσυστηματικό ε
68 πράγματι θεωρώ ότι στη διάρκεια της ζωής του ατόμου το άτομο συμμετέχει σε
69 πολλά και διαφορετικά οικοσυστήματα τα οποία το επηρεάζουν και όσο αφορά το
70 επικαλυπτόμενων σφαιρών επιρροής ε οι μαθητές μαθαίνουν και εξελίσσονται στα
71 πλαίσια της οικογένειας του σχολείου και τη κοινότητας και η συνεργασία μεταξύ
72 τους ε δίνει κίνητρα στα παιδιά για αποδοτική εργασία και σχολική επιτυχία.

73 Δ: ωραία. Στη συνέχεια θα μιλήσουμε για τους γονείς. Θέλω να μου πείτε τι
74 αντιμετωπίζετε από τους γονείς; Ε πώς αντιδρούν στο κάλεσμά σας;

75 N9: Ε εγώ θα χώριζα τους γονείς σε τρεις κατηγορίες. Στην πρώτη κατηγορία είναι οι
76 γονείς οι οποίοι θεωρούν το νηπιαγωγείο και τις νηπιαγωγούς ως ειδήμονες και
77 αυθεντίες στο είδος τους επομένως είναι οι μόνοι αρμόδιοι για τα θέματα που
78 αφορούν τα παιδιά άρα δε χρειάζεται κρίνουν ότι δε χρειάζεται η δική τους
79 εμπλοκή και πολύ συχνά αυτοί οι γονείς είναι αυτοί οι οποίοι δεν έρχονται στις
80 συγκεντρώσεις δε συμμετέχουν στα προγράμματα που κάνουμε. Δε θα τους έλεγα
81 αδιάφορους μάλλον είναι έχουν έχουνε εφησυχαστεί στο γεγονός ότι το σχολείο
82 είναι αρμόδιο για όλα το αφήνω το παιδί άρα είναι εντάξει από όλες τις πλευρές δε
83 χρειάζεται η δική τους παρέμβαση πουθενά. Ε υπάρχουν οι άλλοι οι γονείς μια άλλη
84 μερίδα γονέων οι οποίοι θεωρούν τη συνεργασία απαραίτητη και είναι πρόθυμοι
85 να εμπλακούν σε όποιες δράσεις του σχολείου και αν γίνονται στο βαθμό βέβαια
86 που τους επιτρέπεται λόγω των επαγγελματικών τους υποχρεώσεων. Και η τρίτη
87 κατηγορία γονέων οι οποίοι ευτυχώς είναι ελάχιστοι είναι οι γονείς οι οποίοι
88 θέλουν να εμπλέκονται παντού ε σε οτιδήποτε συμβαίνει στο νηπιαγωγείο θέλουν
89 να επεμβαίνουν και πολλές φορές χωρίς όρια τα οποία μπορεί να οδηγήσουν και σε
90 συγκρούσεις. Απαιτείται λοιπόν συνεχής επαναπροσδιορισμός των ορίων τους από
91 εμάς τις νηπιαγωγούς έτσι ώστε να υπάρχει μια αρμονία στις σχέσεις μας και να
92 κινείται ομαλά το πρόγραμμα τους σχολείου.

93 Δ: Ωραία, ε θα ήθελα να μου πείτε πώς σας ακούγεται ο όρος γονεϊκή εμπλοκή.

94 N9: Θεωρώ ότι γονεϊκή εμπλοκή συνδέεται με τη βελτίωση της ποιότητας της
95 εκπαίδευσης σχετίζεται με την ικανοποίηση των γονέων και των παιδιών στο
96 σχολείο και βοηθά τους δασκάλους να κατανοήσουν τις ιδιαιτερότητες των
97 μαθητών τους.

98 Δ: Οι γονείς με ποιον τρόπο μπορούν να εμπλακούν στην εκπαιδευτική διαδικασία;

99 N9: Υπάρχουν πάρα πολλοί τρόποι που οι γονείς μπορούν να εμπλακούν και το
100 σχολείο πια είναι ανοιχτό σε τέτοιες επ σε τέτοιες επικοινωνίες και επαφές. Ε τα
101 σχολεία κάνουν πολλά εκπαιδευτικά προγράμματα είτε περιβαλλοντικά είτε
102 πολιτιστικών θεμάτων ε σε αυτά μπορούν να εμπλακούν, μπορούν να εμπλακούν σε
103 κάποια εκδρομή που μπορεί να οργανώσει το σχολείο και να συμμετέχουν.
104 Ενημερώνονται από τη νηπιαγωγό για την πρόοδο και την εξέλιξη των παιδιών τους
105 εε αλλά και οι ίδιοι ενημερώνουν το σχολείο για τις συνθήκες που ενδεχομένως
106 επικρατούν στο στο σπίτι τους. Πολλές φορές προσφέρουν εθελοντική βοήθεια σε
107 δραστηριότητες του σχολείου ε συχνά και σε συνεργασία με τη νηπιαγωγό βοηθούν
108 το παιδί τους όταν κρίνεται αναγκαίο να κάνει σε κάποια κατ' οίκον εργασία όπως
109 είπα και πιο πριν με το ψαλίδι και συμμετέχουν σε θέματα διοίκησης του σχολείου
110 όπως είναι ο σύλλογος γονέων αλλά και βοηθάνε όταν θέλουμε να
111 χρησιμοποιήσουμε κάποιες υπηρεσίες όπως ο Δήμος ας πούμε έτσι ώστε να λυθούν
112 κάποια θέματα που έχουν σχέση με τη καθαριότητα με τη θέρμανση.

113 Δ: Ωραία, άρα από αυτά που μου λέτε καταλαβαίνω ότι η γονεϊκή εμπλοκή έχει να
114 κάνει είναι θετική...

115 Ν9: Θεωρώ, θεωρώ ότι θα πρέπει να τη βλέπουμε ως θετική και αν υπάρχει σαν
116 αρνητική θα πρέπει να βρίσκουμε τρόπο να την κάνουμε θετική εμείς οι ίδιοι. Και
117 θεωρώ ότι είναι θετική γιατί έχει σημαντικές επ επιπτώσεις τόσο στην εξέλιξη των
118 παιδιών, προσφέρει θετικές συνέπειες στους εμπλεκόμενους γονείς αλλά και
119 βοηθάει και εμάς τους ίδιους τους εκπαιδευτικούς μια τέτοια σχέση.

120 Δ: Τώρα για να κλείσουμε θα ήθελα με μια πρόταση να μου πείτε τι περιμένετε από
121 τους γονείς και πώς είναι για εσάς η αποτελεσματική συνεργασία.

122 Ν9: Για να υπάρχει αποτελεσματική συνεργασία και επικοινωνία θα πρέπει να
123 υπάρχει από πλευράς μας μια τακτική συνεπής πληροφόρηση για την εικόνα του
124 παιδιού στο σχολείο και από την πλευρά των γονέων να υπάρχει μια θετική
125 ανταπόκριση αν είναι δυνατόν και άμεση ανταπόκριση έτσι ώστε να λύνονται ότι
126 θέματα μπορούν να προκύψουν. Και να υπάρχει μια ομαλή συνέχεια στην
127 εκπαιδευτική διαδικασία.

128 Δ: Θέλετε να προσθέσετε κάτι;

129 Ν9: όχι

130 Δ: Ευχαριστώ.

131 Ν9: Και εγώ.

132 Ν9: ΚΑΤΕΡΙΝΑ Δ:ΔΗΜΗΤΡΑ

- 1 Δ: Κυρία Ήλια καλησπέρα.
- 2 N10: Καλησπέρα.
- 3 Δ: Ε η συζήτησή μας αφορά την επικοινωνία και συνεργασία του νηπιαγωγείου με
4 την οικογένεια και τους γονείς. Αρχικά θα ήθελα να μου πείτε τι θεωρείτε ως
5 επικοινωνία με τους γονείς. Πώς θα ορίζατε την έννοια επικοινωνία;
- 6 N10: Επικοινωνία είναι η ανταλλαγή, ανταλλαγή πληροφοριών ανάμεσα στους δυο
7 στα δυο μέρη δηλαδή τους γονείς από τη μια το σχολείο από την άλλη τους
8 εκπαιδευτικούς και όλα αυτά η επικοινωνία αυτών των δυο έχει ένα σκοπό κοινό.
9 Το παιδί. Και θεωρώ το ότι είναι καλύτερο για το παιδί.
- 10 Δ: Ωραία. Μ η έννοια συνεργασία; Τι σημαίνει;
- 11 N10: Συνεργασία... κάτι παραπλήσιο πάλι υπάρχει ένας κοινός σκοπός. Εργαζόμαστε
12 μαζί έχοντας πάλι ένα κοινό σκοπό, αυτό.
- 13 Δ: Ε πώς θα χαρακτηρίζαμε αυτές τις έννοιες, ως διαδικασίες; Είναι μονόδρομες ή
14 αμφίδρομες;
- 15 N10: Όχι από μόνες τους από μόνι τους οι ορισμοί θεωρώ ότι δείχνουν ακριβώς
16 αυτό ότι δε μπορεί να είναι μονόδρομη...
- 17 Δ: Χρειάζεται ροή [χρειάζεται] και από τις δυο [βέβαια]. Ωραία, εε θα ήθελα να μου
18 πείτε αν υπάρχουν συγκεκριμένοι τρόποι επικοινωνίας.
- 19 N10: Συγκεκριμένοι τρόποι επικοινωνίας που χρησιμοποιούμε και εμείς εδώ ναι.
20 Είναι οι... ο σύλλογος γονέων και κηδεμόνων με τον οποίο πάντα θα έχουμε μια
21 επικοινωνία και από κει και πέρα ε ορίζουμε εμείς κάποιες κάποιες ενημερωτικές
22 συναντήσεις, είναι ενημερωτικές συναντήσεις οι οποίες γίνονται ομαδικά κάποιες
23 φορές μέσα στο χρόνο αλλά είναι και συναντήσεις οι οποίες ορίζονται ατομικά
24 ορίζουμε κάποια μέρα και κάποια ώρα ε συγκεκριμένα για να έρχονται γονείς να
25 συζητάμε για οτιδήποτε αφορά πρωτίστως το παιδί και σε θέματα του παιδιού σε
26 σχέση με την ομάδα εε η συμμετοχή μετά σε γιορτούλες ε σε διάφορες
27 δραστηριότητες που ζητάμε τη συμμετοχή των γονέων.
- 28 Δ: Επομένως πώς θεωρείτε ότι πρέπει να είναι η επικοινωνία με τους γονείς;
- 29 N10: Θεωρώ ότι το πρώτο μέρος το έχουμε εμείς να δείξουμε ότι είμαστε ανοιχτοί
30 στη συνεργασία και την επικοινωνία οπότε το πιο μεγάλο βήμα θεωρώ ότι έχει
31 γίνει. Ε οι γονείς θεωρώ ότι στο μεγαλύτερο μέρος είναι θετικοί αν λοιπόν του
32 δείξουμε τους ανοίξουμε και μείς ένα διάλογο επικοινωνίας θεωρώ ότι έχουμε κάνει
33 πολλά βήματα θετικά προς αυτή την κατεύθυνση.

34 Δ: Πριν μιλήσουμε για το τους γονείς και τι έχετε αντιμετωπίσει θα σας παρουσιάσω
35 τρία μοντέλα επικοινωνίας [ωραία] τα οποία βασίζονται σε κάποιες θεωρίες και θα
36 μου πείτε την άποψή σας για αυτά τα τρία. Είναι το βίο οικοσυστημικό, το σταδιακό
37 και των επικαλυπτόμενων σφαιρών. Το πρώτο το βίο οικοσυστημικό έχει αυτή τη
38 μορφή εδώ

39 N10: Σα σπειροειδή είναι; Ή είναι παράλληλα...

40 Δ: Είναι είναι επίπεδα είναι επίπεδα. Είναι ένα σύστημα που το σχολείο και η
41 οικογένεια εντάσσονται στο ίδιο επίπεδο. Ωραία, η άλλη αλληλεπίδραση ανάμεσα
42 στο σχολείο και την οικογένεια είναι επιθυμητή και αυτονόητη, τα επίπεδα όλα
43 αλληλεπιδρούν μεταξύ τους, ο ρόλος των γονέων σε αυτό το μοντέλο είναι να
44 επηρεάσουν τον τρόπο που τα παιδιά μμ αλληλεπιδρούν με το περιβάλλον και υπ οι
45 προσπ υπάρχουν προσπάθειες και από τις δυο μεριές για επικοινωνία σε αυτό το
46 μοντέλο. Στο επόμενο που είναι το σταδιακό βασίζεται στα στάδια ανάπτυξης που
47 διατύπωσε ο Πιαζέ [ναι] εδώ την ευθύνη για την ανάπτυξη έχουνε αρχικά η
48 οικογένεια μέχρι να πάει το παιδί στο σχολείο, όταν το παιδί είναι στο σχολείο
49 αποκλειστική ευθύνη έχει το σχολείο [ως αποκλειστική ευθύνη μετά έτσι;] ναι ναι
50 και μετά όταν φεύγει από το σχολείο το άτομο το ίδιο. Δεν υπάρχει και δεν
51 επιτρέπεται η αλληλεπίδραση οικογένειας και σχολείου και η ευθύνη περνάει από
52 το ένα στάδιο από το ένα επίπεδο στο άλλο όταν το παιδί πάει στο σχολείο
53 [μάλιστα]. Και των επικαλυπτόμενων σφαιρών επιρροής βασίζεται στη θεωρία της
54 Επιστήν εε έχουμε τρεις σφαίρες είναι αυτής της μορφής είναι το η οικογένεια το
55 σχολείο και η κοινότητα ε υποστηρίζεται ότι το μεγαλύτερο μέρος ευθύνης για
56 συνεργασία το έχουνε το σχολείο και οι εκπαιδευτικοί. Το παιδί βρίσκεται στο
57 κέντρο των σφαιρών επιρροής είναι ο πρωταγωνιστής και όταν το σχολείο και η
58 οικογένεια συν είναι πραγματικοί συνεργάτες το παιδί επωφελείται περισσότερο εμ
59 ιδίως στην προσχολική ηλικία.

60 N10: Ωραία.

61 Δ: Ε λοιπόν τώρα ποιο από αυτά τα τρία πιστεύετε ότι αντικατοπτρίζει την
62 πραγματικότητα; Ισχύει;

63 N10: Όσο αφορά τη δική μου πλευρά θεωρώ ότι τουλάχιστον αυτό το [των
64 επικαλυπτόμενων σφαιρών επιρροής] ναι ναι από την άποψη νομίζω ότι καλύπτει
65 και αυτό που είπα πριν ότι δηλαδή τον διάυλο επικοινωνίας τον ανοίγουνε
66 πρωτίστως οι εκπαιδευτικοί. Αν δώσουν λοιπόν οι εκπαιδευτικοί το αν δώσουν το
67 σύνθημα πώς να το πω τώρα ότι ναι εμείς είμαστε εδώ και είμαστε ανοιχτοί σε
68 οποιαδήποτε επικοινωνία και τα λοιπά τότε νομίζω ότι οι γονείς θα είναι και αυτοί
69 σίγουρα πιο θετικοί. Οπότε ναι και σίγουρα όλα αυτά αυτό που είπα και πριν το
70 κέντρο είναι το παιδί οπότε ναι νομίζω αυτό καλύπτει.

71 Δ: Ωραία λοιπόν τώρα στη συνέχεια θέλω να μου πείτε λίγο για τους γονείς και τι
72 έχετε αντιμετωπίσει, ποια είναι η πλευρά των γονέων;

73 N10: Οι γονείς ε σπάνια να έχουν υπάρξει στα τόσα χρόνια έτσι περιπτώσεις
74 δύσκολες τις οποίες να μην μπορούσαμε εύκολα να διαχειριστούμε. Η αλήθεια
75 είναι ότι και με το πέρασμα των χρόνων γίνομαι και γω πιο πιο ώριμη και πιο έτοιμη
76 να διαχειριστώ κάποιες καταστάσεις που στην αρχή που στις αρχές ας πούμε
77 μπορεί να με προβλημάτιζαν πάρα πολύ και να μην ήξερα πώς να τις διαχειριστώ με
78 αποτέλεσμα είτε να οι γονείς ας πούμε να είναι από πάνω είτε εγώ σπάνια βέβαια
79 αυτό και να δημιουργούνται έτσι θέματα. Όσο περνάνε τα χρόνια θεωρώ ότι δεν
80 υπάρχει αυτό εε οι γονείς σε γενικές γραμμές είναι θετικοί.

81 Δ: Υπάρχουν άλλες κατηγορίες γονέων εκτός από τους θετικούς;

82 N10: Ναι υπάρχουνε αλλά και πάλι θεωρώ ότι και εκεί είναι θέμα διαχείρισης.
83 Μπορείς να πετύχεις λίγο καλύτερο αποτέλεσμα αν εσύ το διαχειριστείς θετικά και
84 σωστά διπλωματικά να έχεις λίγο καλύτερο αποτέλεσμα από το να είσαι επιθετικός
85 και απόλυτος. Είναι θέμα δικής μας διαχείρισης. Ναι, και θέμα δικής μας
86 διαχείρισης. Γιατί σίγουρα θα υπάρχουνε και γονείς οι οποίοι δεν μπορούν να
87 κατανοήσουν ούτε το ρόλο του σχολείου ούτε ε να καταλάβουν αυτά που τους ε
88 μπορεί να τους ε συστήσουμε εμείς κάποιες φορές εντάξει αλλά θεωρώ ένα βήμα
89 παραπάνω το κάνουμε αν είμαστε και μεις πιο διπλωμάτες και πιο επικοινωνιακοί,
90 αυτό.

91 Δ: Ωραία. Ε θέλω να μου πείτε πώς αντιλαμβάνεστε τον όρο γονεϊκή εμπλοκή.

92 N10: Όταν οι γονείς εμπλέκονται στο παιδαγωγικό έργο στην εκπαιδευτική
93 διαδικασία.

94 Δ: Πώς μπορούν να εμπλακούν με ποιους τρόπους;

95 N10: Οι γονείς μπορούν να εμπλακούνε τουλάχιστον όσο αφορά εμάς στο να
96 ζητήσουμε κάποια στιγμή να κάνουμε μια πρόσκληση και να πούμε έχουμε αυτή τη
97 δραστηριότητα ε ποιος θα μπορούσε να 'ρθει ε να 'ρθουν εδώ πέρα λοιπόν να 'ρθει
98 κάποιος γονιός να κα να διαβάσει ένα βιβλίο σε ένα παιδάκι να 'ρθει να κάνει ένα
99 παιχνίδι να 'ρθουν εδώ οι γονείς και να φτιάξουμε μαζί κάποιες καρτούλες, αυτό
100 όσο αφορά τη γονεϊκή εμπλοκή αλλά και εκεί πιστεύω ότι πάλι πρέπει να
101 υπάρχουνε και λίγο τα όρια γιατί πολλές φορές οι γονείς μετά ξεχνάνε ποίος είναι ο
102 ρόλος του εκπαιδευτικού και ποιος είναι ο ρόλος του γονέα με αποτέλεσμα να
103 εμπλέκονται παραπάνω στην εκπ στο εκπαιδευτικό έργο και να παρεμβαίνουν .

104 Δ: Επομένως, ποιες είναι οι συνέπειες της συμμετοχής των γονέων;

105 N10: Οι συνέπειες είναι θετικές, αρκεί και μεις να μπορούμε να θέσουμε τα όρια ότι
106 μέχρι εκεί είναι οι γονείς. Από κει και πέρα είναι ένα εκπαιδευτικό ένα παιδαγωγικό
107 κομμάτι το οποίο το αναλαμβάνουμε εμείς, αυτό ε ναι αυτό.

108 Δ: Ωραία για να συνοψίσουμε λίγο θα ήθελα με μια πρόταση να μου πείτε πώς είναι
109 πώς είναι για σας η αποτελεσματική επικοινωνία και συνεργασία και τι περιμένετε
110 από τους γονείς.

111 N10: η αποτελεσματική συνεργασία και επικοινωνία είναι το να το να υπάρχει
112 αλληλοσεβασμός, αυτό. Αν υπάρχει αλληλοσεβασμός θεωρώ ότι όλα τα υπόλοιπα
113 μπορούμε να τα ξεπεράσουμε και να πετύχουμε τον κοινό στόχο. Ο κοινός στόχος
114 είπαμε ότι είναι το παιδί, ε θεωρώ ότι αν υπάρχει αλληλοσεβασμός μπορούμε να
115 πετύχουμε όλα τα υπόλοιπα και αν δώσουμε και το έναυσμα του της επικοινωνίας
116 ότι ναι είμαστε εδώ, αυτά.

117 Δ: Ωραία. Θέλετε να προσθέσετε κάτι ακόμα;

118 N10: Νομίζω πως όχι.

119 Δ: Ευχαριστώ πολύ.

120 N10: Παρακαλώ.

121 N10: ΗΛΙΑ Δ:ΔΗΜΗΤΡΑ

- 1 Δ: Κυρία Ελένη καλημέρα.
- 2 N11: Καλημέρα.
- 3 Δ: Το θέμα της συζήτησής μας είναι η επικοινωνία και συνεργασία του
4 νηπιαγωγείου με τους γονείς.
- 5 N11: Μάλιστα.
- 6 Δ: Ε αρχικά ήθελα να μου πείτε τι ορίζετε εσείς ως επικοινωνία.
- 7 N11: Επ επικοινωνία είναι η άμεση επαφή που έχει η παιδαγωγός με το παιδί.
- 8 Δ: Χμ, ωραία, ως συνεργασία;
- 9 N11: Τι εννοείς συνεργασία;
- 10 Δ: Και με με τους γονείς ουσιαστικά γιατί αυτό είναι το θέμα μας.
- 11 N11: Ναι, πιστεύω ότι είναι απαραίτητη η συνεργασία των παιδαγωγών με τους
12 γονείς. Εμείς τα πάμε γενικότερα αυτά τα χρόνια που είμαι εδώ πάρα πολύ καλά και
13 στηρίζομαι στους γονείς. Δηλαδή η συνεργασία μας είναι άψογη γιατί και οι γονείς
14 συμβάλλουν βοηθάνε σε πράγματα όταν θέλουμε κάτι υλικά, χαρτικά και σε ότι
15 χρειαστούμε έχουμε κάνει και πολλές αγορές με τη συμμετοχή των γονιών. Οπότε
16 είναι πάρα πολύ θεωρώ σημαντική η συνεργασία με τους γονείς.
- 17 Δ: Ωραία. Τις έννοιες συνεργασία και επικοινωνία θα μπορούσαμε να τις
18 χαρακτηρίσουμε μονόδρομες ή αμφίδρομες διαδικασίες; Χρειάζεται...
- 19 N11: Μονόδρομες... ναι πώς το εννοείς;
- 20 Δ: Εννοώ για να υπάρξει επιτυχής ε συνεργασία χρειάζεται ροή και από τις δυο
21 μεριές;
- 22 N11: Ναι σαφώς. Πρέπει να υπάρχει και από τις δυο πλευρές. Γιατί όσο και να
23 προσπαθεί ο ένας θεωρώ πρέπει να είναι αμοιβαία η συνεργασία.
- 24 Δ: Ωραία, τώρα ήθελα να μου πείτε υπάρχουν συγκεκριμένοι τρόποι που
25 επικοινωνείτε με τους γονείς; Πώς επικοινωνείτε με τους γονείς;
- 26 N11: Επικοινωνούμε και τηλεφωνικώς όταν θέλει να ρωτήσει κάτι ή δε μπορεί να
27 'ρθει. Βασικά βλέπουμε τους γονείς καθημερινά και στη πόρτα που θα πούμε δυο
28 κουβέντες στο όρθιο στυλ και υπάρχει και μετά όταν θέλει ο γονιός να συζητήσουμε
29 κάτι έρχονται από 'δω, πάμε στο γραφείο και λέμε για πιο γενικά πράγματα που θα
30 θέλουν για το παιδί.

31 Δ: Ωραία, ε πριν μιλήσουμε για τους γονείς και τι έχετε αντιμετωπίσει θα σας
32 παρουσιάσω τρία μοντέλα επικοινωνίας. Είναι καθαρά τυπική ερώτηση και θα μου
33 πείτε πιο από αυτά τα τρία πιστεύετε ότι ισχύει στην πραγματικότητα.

34 N11: Λοιπόν συμφωνώ με το πρώτο μοντέλο;

35 Δ: Το βιο οικοσυστημικό.

36 N11: Ναι, αυτό γιατί πιστεύω πολύ στη συνεργασία των γονιών την αμοιβαία
37 συνεργασία των γονιών. Γιατί παίρνει δηλαδή βλέπουμε παιδάκια που ε έχουν
38 εκπαιδευτεί τόσο με παζλ από το σπίτι και έρχονται εδώ στα δικά μας παζλ και
39 βλέπουμε εμείς οι εκπαιδευτικοί πώς τα παιδιά έχουνε προχωρήσει. Υπάρχουν
40 όμως και άλλα παιδάκια που δεν έχουν μπορέσει οι γονείς να ασχοληθούν καθόλου
41 στο σπίτι και έχουν πάρει πολλά πράγματα μόνο από δω από το σχολείο. Οπότε
42 θεωρώ ότι θα πρέπει να είναι αμοιβαία και από το σπίτι και από το σχολείο. Να μην
43 είναι μονόπλευρη γιατί δεν γίνεται έτσι. Εντάξει;

44 Δ: Λοιπόν, τώρα θα ήθελα να μου πείτε μμ να μου περιγράψετε λίγο την πλευρά
45 των γονέων και τι έχετε αντιμετωπίσει. Τι γονείς αντιμετωπίζετε;

46 N11: Κοίτα μου έχουνε τύχει γονείς που να έχει ας πούμε το παιδάκι θεωρώ ότι οι
47 γονείς και στη συγκέντρωση γονέων που κάνουμε πρέπει να σου λένε τι ακριβώς αν
48 πάσχει από κάτι το παιδί να τρώει, αν παθαίνει αλλεργίες γιατί όταν αυτά τα
49 κρύψουν είχαμε κάποια επεισόδια κάποιο παιδάκι ας πούμε πριν από χρόνια που
50 ενώ έπαιζε έπεσε κάτω και τρομάξαμε και μεις άντε να το συνεφέρουμε είχε πάθει
51 έτσι κάποια μορφή επιληψίας και δεν το είχε πει η μητέρα, εε τι άλλο και ότι πολλοί
52 είναι πολύ υπερπροστατευτικοί. Δηλαδή μόλις δουν ένα καρούμπαλο ένα στα
53 φυσιολογικά πλαίσια μπορεί να πέσει ένα παιδάκι μέσα στο σχολείο ή έξω στην
54 παιδική χαρά και να δούνε το παραμικρό τους βλέπεις πεις ότι τους απασχολεί να
55 μην έχουνε κάτι το παραμικρό ας πούμε πάνω του το παιδί. Τους συζητάμε ε τους
56 εξηγούμε και μεις και προσπαθούμε δηλαδή τέτοιου έτσι απλά θεματάκια έχουμε
57 και περισσότεροι που έχουν σαν αφετηρία το φαγητό που για μένα δεν είναι
58 σωστό. Θεωρώ πρέπει να ρωτάνε ήτανε καλό παιδί σήμερα; Έκατσε φρόνιμα; Σας
59 άκουγε; Στο παιδαγωγικό κομμάτι πώς ήτανε; Και λιγότερο το φαγητό γιατί θεωρώ
60 μια κουταλιά να φάει εδώ πηγαίνοντας το παιδί στο σπίτι θα φάει στο σπίτι.

61 Δ: Παρ' όλα αυτά όμως φαντάζομαι δεν υπάρχουν μόνο αυτοί οι γονείς.

62 N11: Όχι υπάρχουνε κι άλλοι γονείς που εντάξει δεν είναι δηλαδή είναι λίγα δε
63 μπορώ ότι αντιμετωπίζουμε τα φοβερά προβλήματα με τους γονείς. Υπάρχουν και
64 γονείς που είναι πάρα πολύ θετικοί, έρχονται και κάτι χτυπημένο το κεφάλι να
65 είναι, και καρούμπαλο να δούνε και λίγο μια γρατζουνιά να δούνε θεωρούν ότι
66 είναι παιδιά ότι θα πέσουν θα χτυπήσουν, μας βοηθάνε, μας έχουνε πάρει εδώ
67 αρκετά πράγματα κάποιο μικρόφωνο είχαν μαζέψει οι γονείς χρήματα και μου

68 πήραν τη μικροφωνική, χαρτικά που ζητάμε, είναι πρόθυμοι, μου λένε Ελένη ότι
69 χρειαστείς εδώ είμαστε εμείς πες μας να αγοράσουμε.

70 Δ: Ωραία, ε τώ τώρα θέλω να μου πείτε πώς αντιλαμβάνεστε τον όρο γονεϊκή
71 εμπλοκή.. πώς... τι σημαίνει για σας γονεϊκή εμπλοκή;

72 N11: Γονεϊκή εμπλοκή τι εννοείς, εμπλοκή γονεϊκή;

73 Δ: Εννοώ... η συμμετοχή [να εμπλέκονται] των γονέων στα θέματα του σχολείου.

74 N11: Κοίτα θεωρώ ότι η συμμετοχή των γονέων στα θέματα του σχολείου πρέπει να
75 'ναι μέχρι ένα ορισμένο όριο. Εκεί που επιτρέπω εγώ. Εντάξει γιατί βλέπεις και
76 γονείς που μπορεί να πάνε στην παιδική χαρά να κουτσομπολέψουν, να πάρουν
77 κάτι από το σχολείο να βγάλουν κάτι άλλο. Θεωρώ ότι πρέπει οι γονείς να
78 εμπλέκονται μέχρι τα όρια έτσι τουλάχιστον λειτουργώ εγώ μέχρι εκεί που τους
79 επιτρέπω εγώ. Δε θα αφήσω το γονιό να μπει στην πόρτα να μου μαλώσει κάποιο
80 παιδί γιατί τη προηγούμενη μέρα χτύπησε ας πούμε ένα άλλο παιδάκι το δικό του
81 παιδί. Αυτά τα κόβεις. Έτσι; Θεωρώ ότι περνάνε από την παιδαγωγό και μιλάει η
82 παιδαγωγός με το παιδί και με τους γονείς των παιδιών. Πρέπει οι γονείς απ 'έξω να
83 είναι μέχρι ένα ορισμένο όριο αφήνουμε αν ορισμένο όριο το επιτρεπτό που
84 επιτρέπουμε εμείς σα σχολείο να εισβάλουνε, πέρα από κεί όχι.

85 Δ: Δηλαδή για παράδειγμα με ποιο τρόπο ένας γονέας θα μπορούσε να εμπλακεί
86 στα θέματα του σχολείου;

87 N11: Θα μπορούσε να εμπλακεί σε τι θέλεις; Δηλαδή με την έννοια να εμπλακεί σε
88 κάτι που θα του ζητήσω εγώ, να εμπλακεί στο να χαλάσει κάτι και να τον καλέσω να
89 μου φτιάξει κάτι; Εκεί θα εμπλακεί ο γονιός. Θα μου φτιάξει το κουρτινόξυλο θα
90 μου φτιάξει το καζανάκι εκεί τους καλούμε εμείς παιδιά μπορείτε ποιος είναι
91 ηλεκτρολόγος εκεί ναι. Πέρα από εκεί εντάξει δε θεωρώ ότι υπάρχει κάποια άλλη
92 εμπλοκή. Στο να παλέψουμε κάτι, στο να χρειαστούμε να πάμε στο δήμο να αν
93 παλέψουμε για κάποιο κοινό σκοπό και είναι παιδαγωγός με γονείς για κάτι να
94 καταφέρουμε για το σχολείο να δεν θεωρώ ότι υπάρχει άλλη εμπλοκή του γονιού.

95 Δ: Χμ, ωραία. Από αυτή την εμπλοκή των γονέα τέλος πάντων υπάρχουν συνέπειες;
96 Για παιδιά, για σας, για τους ίδιους τους γονείς;

97 N11: Κοίτα αν γίνει κάτι κακό θεωρώ υπάρχει συνέπεια. Μπορεί ας πούμε από το
98 μάλωμα ενός ή αν εγώ δεν επιτρέψω στο γονιό να μπει να μαλώσει το κάθε παιδί
99 μέσα στο σχολείο όπως είπα προηγουμένως σαφώς θα δημιουργηθούν ή έχει τύχει
100 ας πούμε στις κούνιες να συζητάνε και να μαλώσουν οι γονείς διαφορετικών
101 παιδιών γιατί τα παιδιά μάλωσαν ας πούμε στο σχολείο. Αυτό βλέπω σαν πιο θετική
102 το να μην υπάρχει αυτό θα πρότεινα εγώ. Να μην υπάρχουν ή μαλώνουν οι γονείς

103 για τα παιδιά για κάποιο μάλωμα που έχει γίνει σε όλους στα φυσιολογικά πλαίσια
104 έτσι;

105 Δ: Ε για να τα κλείσουμε λίγο τώρα [ναι] να τα μαζέψουμε με μια πρόταση θα ήθελα
106 να μου πείτε πώς θεωρείτε εσείς την αποτελεσματική επικοινωνία και συνεργασία
107 και τι τι περιμένετε από τους γονείς;

108 N11: Εγώ θεωρώ ότι το πιο η πιο καλύτερη συνεργασία είναι αυτή που είπα και
109 νωρίτερα να υπάρχει συνεργασία μεταξύ γονιών και της παιδαγωγού. Δηλαδή, δω
110 κάτι εγώ ή βλέπω κάτι για ένα παιδάκι που είναι τεσσάρων και υστερεί στο
111 παιδαγωγικό κομμάτι θέλω ή βλέπω ας πούμε θέμα λόγο ή βλέπω ότι περνάει είναι
112 το παιδάκι τεσσεράμισι χρονών προετοιμάζεται για το νηπιαγωγείο και ο λόγος
113 του δεν είναι καλός, εμείς συνήθως εδώ αφού παρακολουθήσουμε κάποια
114 παιδάκια, παιδιά με αυτισμό ή στοιχεία αυτισμού που εντοπίζουμε τα
115 προηγούμενα χρόνια παρακολουθούμε τα παιδάκια και μετά μιλάμε με τους γονείς.
116 Θεωρώ σωστή συνεργασία λοιπόν όταν μιλήσει η παιδαγωγός, οι γονείς να τα
117 εισπράξουν, να το ακούσουν και να πούνε ναι θα το δούμε και θα το κοιτάξουμε.
118 Γιατί παιδάκια που μιλήσαμε για οτιδήποτε πρόβλημα και μας άκουσαν πήγαν
119 καλά. Παιδάκια που αδιαφόρησαν οι γονείς ή θεωρούσαν ότι θα μιλήσει α έτσι
120 ήμουν εγώ στα χρόνια του ή το οτιδήποτε άλλο ε μεγαλώνουν τα παιδιά πάνε
121 δημοτικό συνεχίζουν τα προβλήματα τα κοροϊδεύουν και τρέχουν τότε να
122 κοιτάξουν κάποιο πρόβλημα που υποτίθεται θεωρώ τα προβλήματα ξεκινάνε από
123 τις ηλικίες των δύομισι που παίρνουμε εμείς τα παιδιά. Αυτό θεωρώ καλή
124 συνεργασία δηλαδή και να μας πούνε οι γονείς για τα προβλήματα των παιδιών και
125 κείνοι παράλληλα από το σχολείο από το σπίτι να βοηθάνε τα παιδιά ερχόμενα
126 προς τα εμάς τα βασικά στην τουαλέτα τους, στο φαγητό τους και μετά το σχολείο
127 να μπορεί να προσφέρει αυτά δηλαδή μια τέτοια συνεργασία εννοώ.

128 Δ: Ωραία, ευχαριστώ πολύ κυρία Ελένη.

129 N11: Εντάξει; Αυτό ήτανε;

130 N11: ΕΛΕΝΗ Δ: ΔΗΜΗΤΡΑ

1 Δ: Αμαλία καλημέρα.

2 N12: Καλημέρα.

3 Δ: Ε η συζήτησή μας αφορά την επικοινωνία και τη συνεργασία που έχουνε οι γονείς
4 με το το νηπιαγωγείο με τους γονείς. Αρχικά θα ήθελα να μου πεις τι ορίζεις ως
5 επικοινωνία.

6 N12: Επικοινωνία λοιπόν για μένα είναι όταν ο γονιός ρωτάει και ενδιαφέρεται τόσο
7 για την πρόοδο του στο σταθμό ή στο νηπιαγωγείο αλλά τόσο και με τη λειτουργία
8 του σταθμού, πώς πηγαίνουν τα πράγματα με τους νηπιαγωγούς, να ενδιαφερθεί
9 γενικά με το εκπαιδευτικό προσωπικό και για προβλήματα που τυχόν αντιμετωπίζει
10 το κάθε σχολείο.

11 Δ: Χμ, ωραία. Συνεργασία, τι είναι;

12 N12: Η συνεργασία είναι όταν βασίζεται σε κάποια προβλήματα ή και από μόνος
13 του από ενδιαφέρον ο γονιός να δει τι μπορεί να λείπει σε κάποια σχολική
14 εγκατάσταση για τα παιδιά, σε προσωπικό, να προσφέρει όπως μπορεί να
15 προσφέρει υλικά σε διάφ όπου μπορεί να 'ναι από χαρτόνια κόλλες οτιδήποτε τόσο
16 και να βοηθήσει σε κάποιες ημερίδες που μπορεί να γίνουμε μέσα στο χώρο, για
17 γιορτές που μπορεί να πάρει μέρος να βοηθήσει και αυτός με το δικό του τρόπο και
18 γενικά μια ομαλή διεξαγωγή όσα χρόνια είναι το παιδί στο σχολείο.

19 Δ: Ωραία. Αυτές τις έννοιες ως διαδικασίες θα τις χαρακτηρίζαμε μονόδρομες ή
20 αμφίδρομες;

21 N12: Αμφίδρομες θαρρώ ότι είναι. Μονόδρομες όχι. Καθαρά αμφίδρομη για να
22 είναι και ομαλό το αποτέλεσμα.

23 Δ: Ωραία, τώρα θα ήθελα να μου πεις αν υπάρχουν συγκεκριμένοι τρόποι που
24 επικοινωνείτε με τους γονείς και ποιοι είναι.

25 N12: Τρόποι, είναι κυρίως η καθημερινή επαφή. Αν αντιμετωπίζουμε κάποιο
26 πρόβλημα τους το λέμε με το παιδί και γενικά το περιβάλλον μέσα εε κάνουμε
27 συναντήσεις γονέων που λέμε διάφορα τόσο για τη λειτουργία όσο και για τα
28 παιδιά ξεχωριστά και ημερίδες γίνονται σε σεμινάρια που λαμβάνουν μέρος και το
29 προσωπικό και οι γονείς.

30 Δ: Ωραία, πριν μιλήσουμε για τους γονείς και τι έχεις αντιμετωπίσει θα σου
31 παρουσιάσω τρία μοντέλα επικοινωνίας, είναι βασίζονται σε θεωρίες και θα μου
32 πεις ξέρω γω λίγο ποιο βλέπεις να ισχύει στην πραγματικότητα.

33 N12: Ωραία. Είναι ανάμεσα στο βιο οικοσυστηματικό και στο επικαλυπτόμενων
34 σφαιρών επιρροής γιατί και κάποιες φορές παίζει ρόλο η κοινότητα αλλά κυρίως σε
35 μικρότερες ηλικίες ας πούμε μέχρι και το νηπιαγωγείο θαρρώ ότι είναι μόνο η

36 οικογένεια και οι εκπαιδευτικοί, το προσωπικό. Και στα δυο έχουν στο κέντρο το
37 παιδί που αυτό είναι και το ουσιαστικό αλλά θεωρώ το δεύτερο το σταδιακό μου
38 κάνει πολύ ξένο. Το πρώτο θα πω κυρίως το βιο οικοσυστηματικό.

39 Δ: Ωραία, τώρα λοιπόν θέλω να μου πεις την π να μου περιγράψεις λίγο την πλευρά
40 των γονέων πώς ανταποκρίνονται στο κάλεσμά σας;

41 N12: Σε κάποιο βαθμό ικανοποιητικό όχι μεγάλο ανταποκρίνονται αλλά αυτό
42 οφείλεται κυρίως σε δουλείες που μπορεί να έχουν που είναι και σε απογευματινές
43 ώρες και έτσι κάποιοι δεν τα καταφέρνουν. Σε ένα βαθμό κάνουνε και έχουνε
44 κινητικότητα και θέλουνε να βοηθήσουνε από μόνοι τους έχουνε θέληση. Κάποιοι
45 τα καταφέρνουν και στο για το οικονομικό κομμάτι που τα κατά που μας δίνουνε
46 στο σχολείο και σ' αυτά. Είναι κάποιοι που παρ' όλο που δεν έχουνε επίσης έχουν
47 την καλή διάθεση και βοηθάνε είναι και μια μειονότητα που όχι αδιαφορεί είναι
48 κάπως πιο παγεροί σε αυτά τα θέματα αλλά είναι μικρό το ποσοστό.

49 Δ: Άρα μπορούμε να βάλουμε σε εισαγωγικά ταμπέλες στους γονείς; Να τους
50 χωρίσουμε σε κατηγορίες;

51 N12: Ναι χωρίζονται. Εγώ πιστεύω ότι χωρίζονται.

52 Δ: Ποιες είναι αυτές οι κατηγορίες;

53 N12: Είναι αυτοί που εκδηλώνουν μεγάλο ενδιαφέρον και για τα παιδιά και για το
54 σχολείο και για το χώρο και για όλα, είναι οι άλλοι που έχουν ενδιαφέρον αλλά το
55 δείχνουν κιάλας με πράξεις και είναι και οι άλλοι που ακούνε τα προβλήματα αλλά
56 δε δρύνε ουσιαστικά. Αυτές οι τρεις πιστεύω είναι.

57 Δ: Ωραία. Τώρα Αμαλία θα ήθελα να μου πεις πώς αντιλαμβάνεσαι τον όρο γονεϊκή
58 εμπλοκή.

59 N12: Τι σημαίνει ουσιαστικά;

60 Δ: Ναι, ναι.

61 N12: Είναι όταν ο γονιός με κάποιο τρόπο εισέρχεται στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα
62 όχι τόσο με την παρουσία του όσο με αυτά που έχει δώσει στο παιδί το παιδί τα
63 μεταφέρει στο σχολείο και πώς βοηθάει όχι βοηθάει επηρεάζει το το όλο μάθημα
64 να στο πω έτσι.

65 Δ: Ε με ποιους τρόπους μπορεί ένας γονέας να εμπλακεί;

66 N12: Με το τι θα πει στο παιδί πριν ξεκινήσει τα πρώτα του σχολικά βήματα από την
67 άποψη να 'ναι λίγο πιο επιφυλακτικό ή να αμύνεται σε κάποια πράγματα τόσο στον
68 καθηγητή στον δάσκαλο όσο και στα στους άλλους μαθητές. Βασικά είναι οι βάσεις

69 που παίρνει το παιδί από το σπίτι του και τα εκδηλώνει μέσα στο σχολικό
70 περιβάλλον.

71 Δ: Όσο όσο είναι το παιδί στο δηλαδή αφού μπει στο νηπιαγωγείο υπάρχει αυτή η
72 επίδραση του γονέα; Η συμμετοχή, συμμετέχει κάπως;

73 N12: Υπάρχει μέσω του παιδιού. Γιατί μπορεί να γίνει κάτι μέσα σε ένα μάθημα το
74 παιδάκι να το μεταφέρει στο γονέα και ο γονέας να πει την άποψή του και το παιδί
75 με το δικό του τρόπο και τη συμπεριφορά του να το εκδηλώσει μέσα στο σχολείο.

76 Δ: Υπάρχουνε συνέπειες από τη συμμετοχή των γονέων;

77 N12: Συνέπειες... [στο παιδί..] άμεσες δε νομίζω γιατί είναι μι μικρό το παιδί και
78 εύπλαστο οπότε παίρνει και από το γονέα και από τον εκπαιδευτικό. Οπότε αυτά
79 που φέρνει από το σπίτι ανάλογα και με τη διάθεση του εκπαιδευτικού και τη
80 στάση του εκπαιδευτικού εξισορροπούνται. Έμμεσες νομίζω είναι όχι τόσο κάθετες
81 και δραστικές.

82 Δ: Τώρα για να τα συνοψίσουμε λίγο με μια πρόταση θέλω να μου πεις πώς θα ήταν
83 για σένα η ιδανική επικοινωνία και συνεργασία με τους γονείς. Αυτό, τι θα
84 περίμενες από τους γονείς;

85 N12: Να έχουν ενδιαφέρον τόσο για την πρόοδο των παιδιών όσο και για δυσκολίες
86 που αντιμετωπίζονται κατά καιρούς και αυτά που θεωρούν ότι μπορούν να
87 βοηθήσουνε να τα υλοποιούνε, αυτό.

88 Δ: Ωραία, ευχαριστώ πολύ.

89 N12: Να 'σαι καλά.

90 N12:ΑΜΑΛΙΑ Δ:ΔΗΜΗΤΡΑ

- 1 Δ: Κυρία Βασιλική καλημέρα.
- 2 N13: Καλημέρα.
- 3 Δ: Το θέμα της συζήτησής μας είναι η επικοινωνία και η συνεργασία που έχετε ως
4 νηπιαγωγοί με τους γονείς. Αρχικά θα ήθελα να μου πείτε τι ορίζετε ως επικοινωνία.
5 Τι είναι επικοινωνία για σας;
- 6 N13: Εε... επικοινωνία είναι θεωρώ αυτό το καθημερινό το οποίο έχουμε με τους
7 γονείς... ε αυτό με κομπλάρει να ξέρεις (γέλια) η καθημερινή επικοινωνία από το
8 καλημέρα τι κάνετε το παιδί που θα 'ρθει το πρωί εε...
- 9 Δ: Η επαφή σα να λέμε;
- 10 N13: Η επαφή η καθημερινή και βέβαια πιο σημαντική δεν είναι συνήθως η πρωινή
11 γιατί βιάζονται είναι η με μεσημεριανή στην αποχώρηση που θα τους πεις τι έγινε τι
12 έφαγε τι έκανε που θεωρώ ότι πρέπει να τον ενημερώσεις για όλα το γονιό.
- 13 Δ: Η συνεργασία τι είναι; Τι σημαίνει συνεργασία;
- 14 N13: Ε συνεργασία, παράδειγμα θα χρησιμοποιήσω δε ξέρω. Έχουμε ένα παιδάκι το
15 οποίο ας πούμε είχαμε ένα παιδάκι που δεν έπιανε καθόλου τα κουζινικά δηλαδή
16 σιχαινόταν το πιάτο, σιχαινόταν το κουτάλι σιχαινόταν, σιχαινόταν. Ε σε συνεργασία
17 με το γονιό μετά από κουβέντα προσπαθείς αυτά που κάνεις εσύ στο σχολείο να τα
18 κάνει και αυτός στο σπίτι. Βέβαια δεν είχε πρόβλημα το παιδί στο σπίτι το
19 συγκεκριμένο. Ή σε άλλα παιδιά που είναι λιγόφαγα, που δε γνωρίζουν ή είναι από
20 αλεσμένο και τα λοιπά, συνεργαζόμαστε αποκλειστικά με τους γονείς δηλαδή δε
21 μπορώ να προσπαθώ εγώ εδώ να βοηθήσω το παιδί να φάει το κανονικό φαγητό
22 και στο σπίτι να πηγαίνει να το αλέθουν του παιδιού γιατί είναι εύκολο γιατί αυτό.
23 Θα συνεργαστούμε για να έχουμε αποτέλεσμα. Γιατί αν δεν συνεργαστείς που
24 καταρχάς φαίνεται στο παιδί και κατά δεύτερον δεν έχει αποτέλεσμα.
- 25 Δ: Χμ, ωραία. Θα χαρά πώς θα χαρακτηρίζαμε αυτές τις έννοιες ως διαδικασίες;
26 Μονόδρομες ή αμφίδρομες;
- 27 N13: Αμφίδρομη πρέπει να ναι για να έχει αποτέλεσμα. Αν είναι μονόδρομο
28 μονόδρομη δεν έχει, το αποτέλεσμα το οποίο θέλεις.
- 29 Δ: Εε θα ήθελα να μου πείτε υπάρχουνε συγκεκριμένοι τρόποι που επικοινωνείτε με
30 τους γονείς; Πώς επικοινωνείτε με τους γονείς;
- 31 N13: Τι εννοείς; Με την ομιλία; Πώς προσεγγίζεις ένα γονιό;
- 32 Δ: Ναι, ναι.

33 N13: Ε κοίτα να είναι κάτι το κάποιο θέμα ιδιαίτερο τον καλείς στο σχολείο σε
34 ιδιωτική συζήτηση, αν χρειάζεται βοήθεια επιπλέον μπορεί να του προτείνω τη
35 μονάδα, κάποια δασκάλα στο σπίτι, ψυχολόγο, αυτό εννοείς;

36 Δ: Ναι δηλαδή με τους γονείς μιλάτε όταν υπάρξει κάποιο θέμα μόνο με το παιδί;
37 Δεν επικοινωνείτε σε άλλες περιπτώσεις;

38 N13: Βεβαίως, αν έχουμε κάποιο πρόβλημα στο σχολείο γιατί τώρα τα λεφτά από το
39 δημόσιο είναι ελάχιστα. Έχουμε ως πούμε γονείς που μας βάψανε την παιδική χαρά
40 μετά από επικοινωνία δώσανε ο καθένας ένα δύο τρία ευρώ και κάναμε σβήστο. Ε
41 αν χρειαστεί θα πάρουμε τηλέφωνο, θα κάνουμε τη συνάντηση που κάνουμε
42 συνήθως μια φορά το χρόνο η απαραίτητη αν χρειαστεί βέβαια και είναι πιο πολλά
43 τα θέματα και πιο πολλές οι (;;;) θα καλέσουμε και δυο και τρεις φορές τους γονείς
44 κανονικά.

45 Δ: Ωραία, πριν μιλήσουμε για τους γονείς και τι έχετε αντιμετωπίσει θα σας
46 παρουσιάσω τρία μοντέλα επικοινωνίας τα οποία βασίζονται σε κάποιες θεωρίες
47 και θα μου πείτε ποιο θεωρείτε ότι ισχύει στη σημερινή πραγματικότητα.

48 N13: Εε ναι... θεωρώ ότι το καλύτερο πώς το είπαμε; [μοντέλο επικοινωνίας]
49 μοντέλο επικοινωνίας είναι το επ επικαλυπτόμενων σφαιρών επιρροής.

50 Δ: Χμ

51 N13: Γιατί, καταρχάς ε ε αναμιγνύει τρία σημαντικά σχολείο οικογένεια κοινότητα,
52 μέσα στο οποίο το παιδί ζει και μεγαλώνει, υπάρχει, βεβαίως το μεγαλύτερο
53 ευθύνης το έχουν και το σχολείο και οι εκπαιδευτικοί μαζί, δηλαδή δε θα
54 κατηγορήσουμε την κοινωνία να το παιδί ως πούμε έχει αλλιώτικη συμπεριφορά.
55 Και το παιδί είναι το επίκεντρο εννοείται και βεβαίως το σχολείο και η οικογένεια
56 πρέπει να συνεργάζονται μαζί, αλλιώς δεν υπάρχει αποτέλεσμα το είπα και πριν
57 αυτό.

58 Δ: Χμ, ωραία.

59 N13: Όχι ότι αυτό είναι τελείως λάθος αλλά αυτό είναι πιο... σφαιρικό.

60 Δ: Ωραία, ε λοιπόν θέλω να μου πείτε τώρα τη πλευρά των γονέων, τι
61 αντιμετωπίζετε από τους γονείς;

62 N13: Συνήθως στην αρχή είναι κουμπωμένοι, βέβαια ο καθένας έρχεται από τη από
63 το δικό του οικογενειακό περιβάλλον, ε δύσπιστοι πολύ δηλαδή και τρώνε; Και τι
64 τρώνε και πόσο τρώνε δηλαδή; Η ως πούμε το δικό μου το παιδί δε το τρώει αυτό
65 γιατί το φάγε στο σχολείο; Σου λέω το έφαγε. Όμως συν το χρόνο, την καθημερινή
66 επαφή, το αποτέλεσμα στο παιδί γιατί το παιδί θεωρώ ότι νιώθει αγαπάει
67 αλληλοεπιδράει. Αυτό αν νιώσει καλά στο σχολείο θα το πάρει και στο σπίτι.

68 Μπορεί καλά καλά να μη ξέρει να μιλήσει αλλά και μόνο ο τρόπος με τον οποίο θα
69 'ρθει στο σχολείο, θα μιλήσει για τη δασκάλα, θα πει το τραγουδάκι, ε συνήθως
70 αυτό μας βοηθάει ο χρόνος δηλαδή θέλουν χρόνο οι πιο πολλοί γονείς. Όπως
71 υπάρχουν και περιπτώσεις γονέων που δεν ξεπερνιέται δεν υπάρχει αυτό αλλά στην
72 πλειονότητά τους δεν έχουμε πρόβλημα είναι όλα καλά.

73 Δ: Άρα αν θέλαμε να βάλουμε τους γονείς σε κατηγορίες ποιες θα ήταν αυτές;

74 N13: Σου είπα στην αρχή ούτως η άλλως όλοι είναι επιφυλακτικοί. Απλά μετά είναι
75 ο επιφυλακτικός ο οποίος θα γνωρίσει και θα ανοιχτεί θεωρώ ότι και μόνο αν
76 ανοιχτεί θα έχω αποτέλεσμα και στο παιδί και είναι και ο απρόσωπος ο γονής που
77 δεν υπάρχει περίπτωση να... αυτό.

78 Δ: Χμ, ωραία. Ε τον όρο γονεϊκή εμπλοκή πώς τον αντιλαμβάνεστε;

79 N13: Γονεϊκή εμπλοκή... πώς θα βοηθήσει εμένα, στο έργο το δικό μου, πώς ο
80 γονιός θα βοηθήσει προκειμένου εε να κάνουμε καλύτερη τη λειτουργία του
81 σχολείου και έμψυχα και άψυχα ε;

82 Δ: Ε με ποιον τρόπο ένας γονέας θα μπορούσε να βοηθήσει;

83 N13: Πρώτων στο παιδί του απάνω να 'χουμε σωστή συνεργασία για να 'χουμε και
84 το ποθητό αποτέλεσμα και από κει και πέρα μπορεί να βοηθήσει έχουμε κατά
85 καιρού γονείς που είχαμε κάνει θυμάμαι έρανο μας είχανε πάρει κασετόφωνο
86 πρόθυμοι δεν είχαμε κανένα πρόβλημα, μαζέψαμε λεφτά για τα χρώματα μας
87 βάψανε την αυλή... ε και θεωρώ ότι ένας γονέας μπορεί να βοηθήσει και με τον
88 καλό λόγο που θα πει και έξω. Δηλαδή, πού θα πάτε, στο τάδε σχολείο α έμεινα
89 πάρα πολύ ευχαριστημένη πολύ καλές οι δασκάλες φέρθηκαν πολύ καλά στο παιδί
90 ή δε φέρθηκαν πολύ.

91 Δ: Κατάλαβα, ωραία. Τώρα για να τα συνοψίσουμε με μία πρόταση θα ήθελα να
92 μου πείτε πώς θα ήτανε για εσάς η ιδανική επικοινωνία και συνεργασία με τους
93 γονείς. Τι περιμένετε [ιδανική δεν υπάρχει] ιδανικά από τους γονείς; Ε στην
94 καλύτερη περίπτωση τι περιμένετε από τους γονείς;

95 N13: Εμπιστοσύνη η οποία πρέπει να είναι αμοιβαία, συνεργασία ε κάποια πιο
96 ελαστικά όρια εννοώ ότι, εννοώ ότι να δώσει και ο ένας χρόνο στον άλλο δηλαδή να
97 υπάρχει αυτός ο χρόνος ενδιάμεσα εσύ να γνωρίσεις εμένα και γω να γνωρίσω
98 εσένα.

99 Δ: Ωραία. Θέλετε κάτι να προσθέσετε; Ευχαριστώ πολύ.

100 N13: Να 'στε καλά.

101 N13: ΒΑΣΙΛΙΚΗ Δ: ΔΗΜΗΤΡΑ

1 Δ: Κυρία Χαρούλα καλημέρα.

2 N14: Καλημέρα.

3 Δ: Το θέμα της συζήτησής μας είναι η επικοινωνία και συνεργασία που έχετε ως
4 νηπιαγωγός με τους γονείς. Αρχικά θα ήθελα να μου πείτε τι τι ορίζετε ως
5 επικοινωνία.

6 N14: Επικοινωνία μεταξύ γονιών και... γονιών και δασκάλας εννοείς, ε μια καλή
7 συνεργασία. Να μπορώ να συζητήσω με τους γονείς οτιδήποτε θέμα χρειαστεί για
8 το παιδί είτε από την υγ ατομική του υγιεινή από την προσωπική υγιεινή, από τη
9 συμπεριφορά του μέσα στην τάξη, από το στάδιο ανάπτυξής του, τι μπορεί να κάνει
10 από αν αναπτυξιακής πλευράς, αυτό θεωρώ επικοινωνία.

11 Δ: Ωραία. Ε είπατε η καλή συνεργασία, η συνεργασία τι είναι;

12 N14: Τι εννοείς τι είναι;

13 Δ: Τι τι σημαίνει συνεργασία;

14 N14: Να μπορώ χωρίς φόβο να συζητήσω οποιοδήποτε θέμα θέλω για το παιδί με
15 το γονιό και αυτός να μπορεί με ευκολία να συζητήσει με μένα οτιδήποτε αφορά το
16 παιδί χωρίς ντροπή και χωρίς φόβο.

17 Δ: Ωραία. [αυτό] επομένως αυτές τις έννοιες ως διαδικασίες θα τις χαρακτηρίζαμε
18 μονόδρομες ή αμφίδρομες;

19 N14: Αμφί χωρίς αμφίδρομη χωρίς καμία σκέψη. Και παίρνω και δίνω στους γονείς.
20 Και νομίζω ότι και οι γονείς από μας και παίρνουνε και δίνουνε.

21 Δ: Ε θα ήθελα να μου πείτε αν υπάρχουν, υπάρχουν συγκεκριμένοι τρόποι
22 επικοινωνίας με τους γονείς; Πώς έρχεστε σε επαφή με τους γονείς;

23 N14: Ε τα μέσα εννοείς;

24 Δ: Ναι, ναι, ναι.

25 N14: Θα σου πω κάτι δεν ξέρω αν είναι σωστό ή αν είναι πρωτότυπο το ο πρώτος
26 σωστός τρόπος είναι το χαμόγελό μου, η συμπεριφορά μου σαν άνθρωπος. Αυτός
27 είναι ο πρώτος τρόπος προσέγγισης με τους γονείς. Να δείξω δηλαδή όχι να δείξω
28 και να το νιώθω αυτό η την εικόνα μου. Αν είμαι μια στεναχωρημένη και
29 κατσουφιασμένη δασκάλα νομίζω θα τους απομακρύνω. Αν είμαι ένας θετικός
30 άνθρωπος με το χαμόγελο και την αισιοδοξία μου θα τους προσεγγίσω. Αυτός είναι
31 ο πρώτος τρόπος να τραβήξεις τους γονείς να μπορέσεις να τους προσεγγίσεις. Η
32 πρώτη εικόνα για μένα. Να τους δείξω δηλαδή ότι είμαι θετική, ότι είμαι σε όλα

33 ανοιχτή. Μετά με την κουβέντα με το λόγο, ε με συναντήσεις μας, με κάτι γραπτό
34 μπορώ μια γραπτή επικοινωνία να το γράψω, με ένα τηλέφωνο, αυτό.

35 Δ: Ωραία, πριν μιλήσουμε για τους γονείς και τι έχετε αντιμετωπίσει θα σας
36 περιγράψω τρία μοντέλα επικοινωνίας που βασίζονται σε κάποιες θεωρίες και θα
37 μου πείτε ποιο θεωρείτε ιδανικότερο, ποιο ισχύει.

38 N14: Μάλλον το πρώτο. Να το εξηγήσω;

39 Δ: Ναι, ναι.

40 N14: Ε στο δεύτερο και θα σας πω και γιατί απορρίπτω τα άλλα δύο. Το δεύτερο τα
41 σταδιακό μου φαίνονται λίγο αυτόνομα τα στάδια. Νομίζω ότι το ένα έχει σχέση με
42 το άλλο το στάδιο. Δε μπορώ να απομονώσω την οικογένεια να απομονώσω το
43 σχολείο να απομονώσω το παιδί. Πρέπει να υπάρχει συνεργασία και στους τρεις και
44 από μεταξύ των τριών. Στο τρίτο δε νομίζω πως μπορεί να με βοηθήσει η κοινότητα
45 σε αυτό. Σε διοικητικά θέματα μπορεί να βοηθήσει η κοινότητα τώρα στην
46 ανάπτυξη και στη διαμόρφωση του χαρακτήρα ενός παιδιού δε νομίζω να βοηθήσει
47 η κοινότητα για αυτό και καταφεύγω στο πρώτο.

48 Δ: Χμ, ωραία. Τώρα θα ήθελα να μου πείτε να μου περιγράψετε λίγο την πλευρά
49 των γονέων. Τι αντιμετωπίζετε από τους γονείς στο κάλεσμά σας; Ανταποκρίνονται;

50 N14: Υπάρχουν γονείς που ανταποκρίνονται και γονείς που δεν ανταποκρίνονται.
51 Υπάρχουν γονείς που θέλουν πραγματικά να βοηθήσουν τα παιδιά και προσπαθούν
52 με κάθε τρόπο και άλλοι γονείς που είναι αδιάφοροι. Βέβαια η αλήθεια είναι ότι ο
53 παιδικός σταθμός επειδή είναι το πρώτο στάδιο εκπαίδευσης των παιδιών οι γο οι
54 γονείς έχουν περισσότερο άγχος και ανταποκρίνονται πιο εύκολα από άλλες
55 βαθμίδες εκπαίδευσης γιατί μιλάω σαν εμπειρία μαμάς πια. Δηλαδή σε μια
56 συγκέντρωση ας πούμε νομίζω ότι στον παιδικό σταθμό θα 'ρθουν πολλοί
57 περισσότεροι γονείς από ότι θα 'ρθουν οι γονείς του δημοτικού που το 'χουν
58 ξεπεράσει λίγο, έχει φθαρθεί λίγο σαν ... εε τι άλλο θέλεις να σου πω πάνω σ' αυτό,
59 αν συνεργάζονται οι γονείς;

60 Δ: Ναι, ναι.

61 N14: Εξαρτάται το χαρακτήρα τους, αυτό. Υπάρχουν γονείς που θα νοιαστούνε
62 μόνο για τη μόρφωση του παιδιού, υπάρχουν γονείς άλλοι ενδιαφέρονται μόνο για
63 την υγιεινή του παιδιού ή μόνο για το φαγητό του παιδιού. Σε γενικές γραμμές θα
64 σου δώσω ποσοστό: στα είκοσι παιδιά νομίζω ότι οι δεκαπέντε γονείς είναι θετικοί,
65 ανταποκρίνονται, βοηθάνε τα παιδιά.

66 Δ: Άρα υπάρχουν οι θετικοί γονείς... και οι αδιάφοροι;

67 N14: Ναι, ναι μερικοί γονείς θα τους έλεγα αδιάφορους.

68 Δ: Ε τον όρο γονεϊκή εμπλοκή πώς τον αντιλαμβάνεστε;

69 N14: Γονεϊκή εμπλοκή πού; Στη δουλειά μου; Δηλαδή...

70 Δ: Ναι, ναι πώς οι γονείς εμπλέκονται στα θέματα του σχολείου.

71 N14: Αν συμφωνώ ή αν υπάρχει;

72 Δ: Πώς το αντιλαμβάνεστε, τι σημαίνει γονεϊκή εμπλοκή; Πώς οι γονείς εμπλέκονται
73 στην εκπαιδευτική διαδικασία;

74 N14: Κοίτα η εμπλοκή μπορεί να είναι θετική μπορεί να είναι και αρνητική. Θετική
75 εμπλοκή μπορεί να 'ναι για θέματα που μπορεί ν θέλουν να μας βοηθήσουν σε
76 διάφορα ζητήματα του σχολείου. Ή θετική εμπλοκή θα 'λεγα όταν θα δι διακρίνω το
77 πρόβλημα του παιδιού και θα 'ρθει ο γονιός σε συνεργασία με μένα να με
78 βοηθήσει. Αυτό το θεωρώ θετική εμπλοκή. Πρέπει να γίνεται. Υπάρχουν όμως και
79 θέματα που δεν αφορά τους γονείς και δε συμφωνώ σε αυτό. Είτε στον τρόπο ξέρω
80 γω της δουλειάς ή πράγματα που δε ξέρουν και μπορεί να εικάζουν. Εκεί ναι το
81 θεωρώ πιο αρνητικό. Δε νομίζω ότι πρέπει να συμβαίνει. Όμως υπάρχουνε εγώ δεν
82 είμαι υπέρ του να μην υπάρχει εμπλοκή. Είμαι υπέρ του να υπάρχει συνεργασία
83 εκτός αν σας είπα υπάρχει θετική και η αρνητική .

84 Δ: Πο αυτή την εμπλοκή υπάρχουν συνέπειες;

85 N14: Πάντα υπάρχουν συνέπειες. Στη θετική εμπλοκή προσπαθούν όλοι για το καλό
86 του παιδιού και θα έχει ένα καλό αποτέλεσμα γιατί η συνεργασία θα είναι καλή και
87 πάντα οι δάσκαλοι ζητάνε και τη βοήθεια του γονιού τη χρειάζονται, δεν είναι θεοί.
88 Κάθε γονιός ξέρει τις ιδιαιτερότητες του κάθε παιδιού. Εμείς εδώ μπορεί να το
89 'χουμε το παιδάκι από τέσσερις ως έξι ώρες, η μάνα το ξέρει καλύτερα από μας αν
90 δεν υπάρχει αυτή η συνεργασία πως θα βοηθήσουμε το παιδί. Υπάρχει όμως στην
91 αρνητική εμπλοκή όμως υπάρχουν και αρνητικές συνέπειες. Βέβαια θα υπάρξουν
92 αρνητικές συνέπειες.

93 Δ: Ωραία, τώρα με μια πρόταση θα ήθελα για να τα συνοψίσουμε να μου πείτε πώς
94 είναι για σας η αποτελεσματική επικοινωνία και συνεργασία με τους γονείς. Πώς τι
95 περιμένετε ιδανικά από τους γονείς;

96 N14: Ε... στο θέμα του σπιτιού να 'ναι μια εε δεν υπάρχει καλός και κακός γονιός να
97 πληρεί τις ανάγκες του παιδιού στο σπίτι του και να μπορεί να με βοηθήσει και
98 μένα στο σχολείο εκεί που θα τον χρειαστώ. Είπες η καλή συνεργασία έτσι;

99 Δ: Ναι

100 N14: Να 'ναι ένας γονιός με ανοιχτά αυτιά που να μπορεί να ακούει και τα καλά και
101 τα άσχημα. Στα καλά να γίνονται καλύτερα και στα άσχημα καλύτερα. Κατάλαβες τι
102 εννοώ. Ένας επί επικοινωνιακός και θετικός γονιός. Κανένας δάσκαλος δε θέλει το

103 κακό κανενός παιδιού εγώ αν διακρίνω ένα πρόβλημα ενός παιδιού δε θα το πω
104 επειδή έχω εμμονή δε συμπαθώ το παιδάκι αλλά θα προσπαθήσω να βγάλω ε να
105 βρω μια λύση μάλλον. Οπότε καλή συνεργασία εννοώ, ένας γονιός που είναι
106 θετικός να ακούσει αυτά που θέλει η δασκάλα, αλλά και μια δασκάλα θετική σε
107 αυτά που θα της πει ο γονιός. Τι ζητάει από τη δασκάλα του, πρόβλημα που θα
108 υπάρξει και θα μπορώ να βοηθήσω και να λύσω, αυτό. Να 'χει ένα θετικό
109 αποτέλεσμα, μια θετική έκβαση και να υπάρχει ένας κοινός στόχος και των δυο το
110 καλό του παιδιού, αυτό.

111 Δ: Ωραία. Ευχαριστώ πολύ.

112 N14: Εντάξει;

113 N14: ΧΑΡΑ Δ:ΔΗΜΗΤΡΑ

- 1 Δ: Κυρία Βάσω καλησπέρα.
- 2 N15: Καλησπέρα Δημητρούλα.
- 3 Δ: Το θέμα της συζήτησής μας είναι η επικοινωνία και η συνεργασία των
4 νηπιαγωγών με τους γονείς. Αρχικά θα ήθελα να μου πείτε τι ορίζετε ως
5 επικοινωνία.
- 6 N15: Τη συνεργασία που υπάρχει μεταξύ γονιών και παιδαγωγού.
- 7 Δ: Ωραία, ως συνεργασία τι θα ορίζαμε;
- 8 N15: Ως συνεργασία, την επικοινωνία μεταξύ παιδαγωγού και γονιών.
- 9 Δ: Χμ, ωραία. Πώς θα χαρακτηρίζαμε αυτές τις έννοιες είναι μονόδρομες ή
10 αμφίδρομες;
- 11 N15: Και από τις δυο πλευρές αμφίδρομες.
- 12 Δ: Αναλύστε μου λίγο αυτό.
- 13 N15: Θα πρέπει και ο γονιός να θέλει να μιλήσει με την παιδαγωγό και η
14 παιδαγωγός να μιλήσει με το γονιό. Και οι δυο δεν είναι από τη μια πλευρά.
- 15 Δ: Ωραία, τώρα θα ήθελα να μου πείτε με ποιους τρόπους επικοινωνείτε με τους
16 γονείς. Πώς τους καλείτε;
- 17 N15: Εμείς καθημερινά με την προσέλευση ή με την αποχώρηση των παιδιών και με
18 μια συγκέντρωση που γίνεται μια ή δυο συγκεντρώσεις ανάλογα που γίνονται το
19 χρόνο στο νηπ στον παιδικό σταθμό.
- 20 Δ: Ε τώρα πριν περάσουμε στο, στο θέμα για τους γονείς θα ήθελα να μου... βασικά
21 εγώ θα σας περιγράψω τρία μοντέλα που βασίζονται σε θεωρίες και θα μου πείτε
22 πιο από αυτά θεωρείτε ιδανικότερο.
- 23 N15: Ναι. Ναι, λοιπόν το τελευταίο
- 24 Δ: Το τελευταίο, των επικαλυπτόμενων σφαιρών επιρροής.
- 25 N15: Ναι, ναι το τελευταίο στάδιο είναι το πιο υγιές. Ναι.
- 26 Δ: Ωραία. Λοιπόν τώρα θα ήθελα να μου περιγράψετε λίγο την πλευρά των γονέων
27 και τι έχετε αντιμετωπίσει.
- 28 N15: Ναι, εε εντάξει υπάρχουν και καλοί γονείς και κα κακοί. Και εντάξει και
29 άνθρωποι που συνεργάζονται και γονείς που δε συνεργάζονται. Θεωρώ ότι πιο
30 πολλοί δε συνεργάζονται οι γονείς δεν μπορούν να καταλάβουν τα προβλήματα των
31 παιδιών τους δηλαδή ποιο είναι το πρόβλημα στο σε, σε προβλήματα ειδικής

32 αγωγής να το πω έτσι. Δηλαδή όταν ένα παιδάκι αντιμετωπίζει προβλήματα ειδικά
33 προβλήματα εντάξει ο γονιός δεν μπορεί να το καταλάβει. Χρειάζεται χρόνο να το
34 καταλάβει και τον δικαιολογώ. Εγώ τον δικαιολογώ αυτό τον γονιό. Γιατί χρειάζεται
35 και χρόνο και να μάθει πολλά πράγματα και να αποκτήσει εμπιστοσύνη με την
36 παιδαγωγό. Δε μπορείς να του πεις ενός γονιού πήγαινε, πήγαινε στο ψυχολόγο
37 αμέσως πρέπει να υπάρχει πολύ μεγάλη συνεργασία για να το πεις αυτό το πράγμα.
38 Πώς θα το δεχτεί αυτός ο άνθρωπος για το παιδί του; Δηλαδή θεωρώ ότι είναι πολύ
39 βασικό για μένα αυτό το στάδιο. Εκεί αντιμετωπίζουμε το πιο δύσκολο πρόβλημα.
40 Εγώ, έτσι αυτό έχω αντιμετωπίσει το πιο δύσκολο ότι ο γονιός δεν παραδέχεται το
41 πρόβλημα του παιδιού του. Είναι πολύ δύσκολο να το καταλάβει. Εγώ τον
42 δικαιολογώ το γονιό, εγώ. Το λέω πάντα, δηλαδή και εκεί υπάρχει το πρόβλημα.
43 Άλλα προβλήματα σου λέω με τη συμπεριφορά συνήθως αυτό δηλαδή είναι το
44 βασικότερο πρόβλημα. Άλλα προβλήματα δεν έχουμε γιατί πιστεύω ότι οι νέοι
45 γονείς τώρα ενημερώνονται πολύ περισσότερο από τους παλιούς και προσπαθούν
46 οι γονείς. Ενώ παλιότερα αντιμετωπίζαμε πιο πολλά προβλήματα. Τώρα
47 προσπαθούν οι γονείς περισσότερο. Αλλά σ' αυτό το στάδιο είναι ακόμα χρειάζεται
48 πολύ δουλειά. Εγώ θεωρώ δηλαδή.

49 Δ: Ε θα μπορούσαμε να διακρίνουμε τους γονείς σε κατηγορίες σε εισαγωγικά;

50 Ν15: Δηλαδή καλούς, κακούς αυτό το πράγμα;

51 Δ: Ναι πώς θα τους χωρίζαμε; Μπορούμε να τους χωρίσουμε;

52 Ν15: Ναι, πώς θα τους χωρίζαμε; Υπάρχουν άνθρωποι που ενδιαφέρονται πολύ
53 περισσότερο και άνθρωποι που ενδιαφέρονται λιγότερο. Και συνήθως οι λιγότερο
54 μέσα σε εισαγωγικά είναι αυτοί που έχουν προβλήματα οι ίδιοι οι γονείς το ίδιο
55 ζευγάρι. Γιατί υπάρχουν και παιδιά χωρισμένων γονιών, και παιδιά που ο ένας
56 γονιός έχει πεθάνει υπάρχουν και τέτοια προβλήματα μέσα που αντιμετωπίζουμε.
57 Όπως δηλαδή είναι άλλοι άνθρωποι που ενδιαφέρονται πολύ περισσότερο και
58 άλλοι λιγότερο δε σημαίνει όμως ότι είναι κακοί γονείς αυτοί που είναι λιγότερο
59 [απλά υπάρχει ένα πρόβλημα] υπάρχει πρόβλημα και χρειάζεται χρόνος. Δηλαδή
60 πιστεύω ότι και εμείς οι παιδαγωγοί πρέπει να κάνουμε να έχουμε υπομονή και να
61 κάνουμε ρε παιδί μου πιο αργά τα βήματα σε, σε ειδικά προβλήματα θεωρώ εγώ.
62 Δε μπορούμε του αλλουνού να του πούμε δηλαδή να του το περιγράψουμε με πολύ
63 ε τρόπο το πρόβλημα που υπάρχει. Ένα παιδάκι τώρα που πες έχεις χάσει τη μάνα
64 του γιατί μου έχουν τύχει τέτοια πράγματα που σκοτώθηκε σε τροχαίο η μάνα τι
65 μπορείς να πεις σε αυτό τον πατέρα που έχει τα παιδιά τώρα; Γιατί και αυτός έχει το
66 πρόβλημά του και τα παιδάκια έχουν πρόβλημα. Ενώ με το χρόνο και αυτός πρώτον
67 δεν έχει εμπιστοσύνη στους παιδαγωγούς το βασικότερο. Λοιπόν, πρέπει να
68 αποκτήσουμε αυτή τη σχέση πρώτα με τον πατέρα για να μπορεί να εμπιστευτεί τα
69 παιδιά του.

70 Δ: Ωραία. Τώρα θα ήθελα να μου πείτε πώς αντιλαμβάνεστε τον όρο γονεϊκή
71 εμπλοκή. Τι σημαίνει γονεϊκή εμπλοκή; Τι σημαίνει αρχικά; Τι είναι;

72 N15: Δύσκολο. Είναι δύσκολο όντως είναι πολύ δύσκολο θεωρώ εγώ. Γιατί εντάξει
73 ρε παιδί μου το θέμα ο γονιός είναι μεγάλη κουβέντα για μένα. Με την έννοια ότι
74 σίγουρα ο γονιός δεν μπορεί να θεωρεί ότι το παιδί του είναι το πιο καλύτερο, το πιο
75 έξυπνο το πιο όλα. Ο κάθε γονιός. Λοιπόν δε μπορεί να καταλάβει ότι υπάρχει
76 κάποιο πρόβλημα ή ότι υπάρχει ή ότι δε συνεργάζεται με τα άλλα παιδάκια το πιο
77 απλό να του πεις και σίγουρα αρχίζουν προβλήματα μέσα στο σχολείο. Αλλά και
78 πάλι και σε αυτό το θέμα εγώ δικαιολογώ τους γονείς.

79 Δ: Άρα η γονεϊκή εμπλοκή έχει να κάνει συνδέεται με πρόβλημα;

80 N15: Ε όχι πάντα. Όχι πάντα. Τις περισσότερες φορές μπορεί όμως να υπάρχει κάτι
81 για να βγει να δημιουργηθεί. Όχι πάντα δεν είναι ότι υπάρχει σοβαρό πρόβλημα.

82 Δ: Αν δεν υπάρχει πρόβλημα οι γονείς πώς μπορούν να εμπλακούν στα θέματα
83 του σχολείου;

84 N15: Ε με απλά πράγματα. Με το να συμμετέχουν σε δραστηριότητες και με καλή
85 έννοια δηλαδή όχι μόνο με το πρόβλημα και με καλή έννοια να συμμετέχουν σε
86 δραστηριότητες, να σε μια γιορτή λέω τώρα ένα παράδειγμα έτσι σε μια γιορτή, να
87 συμμετέχουν με ένα μπουφέ να κάνουν ή να κάνουν τη διακόσμηση μιας αίθουσας
88 ή να βάψουν το σχολείο. Μπορούν και με καλά πράγματα δε σημαίνει πάντα.

89 Δ: Υπάρχουν συνέπειες από αυτή τη συμμετοχή των γονέων; Είτε υπάρχει είτε όχι
90 πρόβλημα; Για τα παιδιά, για τους...

91 N15: Ναι, ναι, ναι, υπάρχει ναι θεωρώ ότι βγαίνουν καλά αποτελέσματα θεωρώ.
92 Δηλαδή όταν υπάρχει κάτι ο γονιός κατ' αρχήν δείχνει εμπιστοσύνη καταλαβαίνει
93 εμπιστοσύνη από τη δασκάλα ότι τον εμπιστεύεται και ότι το παιδί του περνάει
94 πολύ καλύτερα όταν παρουσιάζει κάτι μέσα στο σχολείο. Δηλαδή, ήρθε ένας γονιός
95 λέμε ένα παράδειγμα και μας έβαλε μια εταζέρα έτσι. Είναι πολύ καλύτερο αυτό το
96 πράγμα. Θεωρεί ότι του έχει το ίδιο το σχολείο εμπιστοσύνη και αυτός εμπιστεύεται
97 το παιδί του πολύ καλύτερα .

98 Δ: Για τα παιδιά υπάρχουν συνέπειες;

99 N15: Στην εμπλοκή;

100 Δ: Ναι, όταν βλέπουν τους γονείς τους να εμπλέκονται.

101 N15: Τώρα να είναι καλό νομίζω είναι καλό για τα παιδιά. Αν όμως έρχονται και
102 ζητάνε από τη δασκάλα λέω ένα παράδειγμα γιατί το του έβαλες τιμωρία και
103 διαπληκτίζεται η δασκάλα με το γονιό δε θεωρώ ότι είναι καλό για το παιδί. Αλλά
104 πιστεύω ότι όταν είναι για καλή με καλή προαίρεση ότι θα είναι πολύ καλύτερα.

105 Δ: Τώρα κλείνοντας θα ήθελα με μία πρόταση να μου πείτε πώς θεωρείτε εσείς την
106 ιδανική επικοινωνία και συνεργασία. Τι περιμένετε αν περιμένετε κάτι από τους
107 γονείς;

108 N15: Να σου πω την αλήθεια δεν περιμένω από τους γονείς. Από τον εαυτό μου
109 περιμένω να κάνω το πρώτο βήμα. Δε περιμένω αλήθεια το λέω το λέω με πλήρη
110 επίγνωση όχι δεν περιμένω Δήμητρα τίποτα από τους γονείς. Θεωρώ ρε παιδί μου
111 ότι από τον εαυτό μου κάτι πρέπει να κάνω καλύτερο στον εαυτό μου για να με
112 προσεγγίσουν οι γονείς. Δεν περιμένω από τους γονείς ναι. Πιστεύω δηλαδή ότι οι
113 γονείς ότι κα να ναι όταν σε μας την παιδαγωγό δουν πώς να το πω εμπιστοσύνη να
114 το πω δούνε δηλαδή την παιδαγωγό απέναντι είναι αυτή που είναι οι γονείς είναι
115 πιο... ναι το θεωρώ αυτό το πράγμα δηλαδή δεν περιμένω αλήθεια το λέω σε όλα τα
116 χρόνια ποτέ δεν περίμενα από τους γονείς. Πιο πολύ περίμενα από τον εαυτό μου
117 να κάνω δηλαδή ένα βήμα εγώ περισσότερο.

118 Δ: Ωραία, θέλετε να προσθέσετε κάτι;

119 N15: Όχι παιδί μου το μόνο που θεωρώ που λέω εντάξει ότι είναι να γίνεται
120 καλύτερο για τα παιδιά. Αυτό το λέω πάντα. Ότι καλύτερο να γίνεται για τα παιδιά.

121 Δ: Ευχαριστώ πολύ.

122 N15: ΒΑΣΩ Δ: ΔΗΜΗΤΡΑ

- 1 Δ: Κυρία Θεώνη, καλησπέρα.
- 2 N16: Καλησπέρα και σε σένα.
- 3 Δ: Το θέμα της συζήτησής μας είναι η επικοινωνία και η συνεργασία του
4 νηπιαγωγού με τους γονείς. Ε αρχικά θα ήθελα να μου πείτε τι ορίζετε ως
5 επικοινωνία.
- 6 N16: Ως επικοινωνία... όπως λέει και η λέξη επί και κοινωνώ, κοινωνώ με κάποιους
7 ανθρώπους δηλαδή με προσπαθώ να τους καταλάβω να με καταλάβουν και να
8 βγάλουμε ένα όμορφο αποτέλεσμα.
- 9 Δ: Ως συνεργασία τι ορίζετε;
- 10 N16: Πάλι από το συνεργώ συνεργαζόμαστε συν μαζί όλοι μαζί για ένα κοινό σκοπό
11 καλό ή κακό.
- 12 Δ: Πώς θα χαρακτηρίζαμε αυτές τις έννοιες είναι αμφίδρομες ή μονόδρομες; Πώς
13 πρέπει να είναι;
- 14 N16: Είναι αμφίδρομες.
- 15 Δ: Ωραία τώρα θα ήθελα να μου αναλύσετε λίγο τους τρόπους που επικοινωνείτε
16 με τους γονείς.
- 17 N16: Ε οι τρόποι που επικοινωνώ είναι προσωπικά με τον καθένα και συλλογικά.
- 18 Δ: Χμ, όταν θέλετε να καλέσετε δηλαδή έναν γονέα, ή θε έχετε κάτι να του πείτε
19 πώς το κάνετε αυτό;
- 20 N16: Ε τον βρίσκω όταν φέρνει το παιδί του ή όταν το παίρνει.
- 21 Δ: Ωραία. Τώρα θα σας δείξω τρία μοντέλα θεωρητικά που βασίζονται σε θεωρίες
22 θα σας τα αναλύσω εγώ, για πού περιγράφουν τη σχέση με το σχολείο και θα μου
23 πείτε ποιο θεωρείτε ιδανικότερο.
- 24 N16: Ναι, νομίζω ότι το ιδανικότερο σύστημα είναι το βίο οικοσυστημικό. Παρόλο
25 που από τις σχολές μας είχαμε το Πιαζέ ένα Έρικσον και τα λοιπά.
- 26 Δ: Ωραία. Τώρα θέλω να μου πείτε λίγο τι αντιμετωπίζετε από τους γονείς, να μου
27 περιγράψετε λίγο την πλευρά των γονέων απέναντι στο κάλεσμά σας.
- 28 N16: Εεε... είναι δεκτικοί στις συγκεντρώσεις τις συλλογικές, στις ατομικές δείχνουν
29 ενδιαφέρον, δεν θέ δεν πολύ μπαίνουν σε πράγματα που αφορούν τη συμπεριφορά
30 του παιδιού τους το αποφεύγουν κυρίως εντάξει συστηματικά θα 'λεγα και γι 'αυτό
31 η επικοινωνία μας είναι λίγο λειψή ας πούμε δεν πρέπει να βρούμε και 'μεις
32 πρόσφορο έδαφος ώστε να ανοιχτεί ο άλλος.

33 Δ: Θα μπορούσαμε να διακρίνουμε τους γονείς σε κατηγορίες;

34 N16: Σε αυτούς που είναι δεκτικοί στα καλέσματα των των παιδαγωγών και σε
35 αυτούς που είναι αδιάφοροι θεωρούν ας πούμε ότι η προσχολική ηλικία δεν, δεν
36 προσφέρει τίποτα στο παιδί εφόσον δεν υπάρχουνε γνώσεις όπως τις ξέραμε παλιά
37 να μάθει γράμματα το παιδί μας και πολλά εντάξει αυτά ως γενικές γραμμές. Ναι.

38 Δ: Ωραία. Θα ήθελα τώρα να μου να περάσουμε σε κάτι άλλο και να μου πείτε πώς
39 αντιλαμβάνεστε τον όρο γονεϊκή εμπλοκή.

40 N16: Κοίταξε γονεϊκή εμπλοκή για να γίνει γονεϊκή εμπλοκή δεν είναι μόνο η
41 παιδαγωγός. Χρειάζεται τουλάχιστον εμείς που δουλεύουμε σε παιδικούς σταθμούς
42 χρειάζεται να εμπλέκονται όλοι οι άνθρωποι που δουλεύουν στον παιδικό σταθμό
43 από τη μαγειρίσσα τη καθαρίστρια τη διευθύντρια και τις άλλες παιδαγωγούς.
44 Πρέπει δηλαδή να υπάρχει μια κοινή πολ πορεία στην οποία πολλές φορές έως δεν
45 υπάρχει για να γίνει....

46 Δ: Άρα τι θα περιγράφαμε ως γονεϊκή εμπλοκή; Τι είναι;

47 N16: Γονεϊκή εμπλοκή είναι να εμπλέξουμε τους γονείς στις δραστηριότητες του
48 σχολείου. Του νηπιαγωγείου ή του παιδικού σταθμού.

49 Δ:[άρα υπεύθυνη για τη γονεϊκή εμπλοκή είναι η, η πλευρά του σχολείου

50 N16: Ε ναι πόσο αφήνει ο η υπεύθυνη που είναι και αυτή βέβαια πρέπει να
51 κανονίζει σε συνεργασία με τους παιδαγωγούς και τους άλλους που εργάζονται
52 μέσα εκεί γιατί στα εργαστήρια στις γωνιές στα εργαστήρια γενικότερα ξέρω γω της
53 αγγειοπλαστικής της μαγειρικής και πολλά άλλα.

54 Δ: Πώς οι γονείς με ποιο τρόπο θα μπορούσαν να εμπλακούν στα θέματα του
55 σχολείου;

56 N16: Πώς θα μπορούσαν;

57 Δ: Με ποιον τρόπο; Τι θεωρούμε ένα παράδειγμα γονεϊκής εμπλοκής;

58 N16: Ναι... να 'ρθει μια γιαγιά να μας πει ένα παραμύθι στη ξέρω γω όταν έχουμε
59 ένα διαθεματικό για την παράδοση ξέρω γω, να 'ρθει να μας δείξει κάποιες
60 εμπειρίες κάποιος γονέας που έχει εμπειρία ένας μάστορας, ένας ζωγράφος τέτοιες
61 εμπλοκές. Να βοηθήσει στις διάφορες γιορτές να κάνουμε κάποια πράγματα μαζί
62 με τα παιδιά. Που δε γίνονται βέβαια.

63 Δ: Ωραία, αν πούμε ότι γίνονται ξέρω γω, υπάρχουνε συνέπειες από αυτές τις από
64 αυτή τη συμμετοχή των γονέων;

65 N16: Νομίζω ότι πάλι στο χέρι νομίζω των παιδαγωγών είναι το πώς θα
66 διαχειριστούν όλη αυτή την κατάσταση πόσο, πόσο θα είναι ανοιχτοί στο έξω
67 περιβάλλον γιατί το σχολείο είναι πολύ κλειστό με τα συνήθη δεδομένα δεν έχουμε
68 ανοιχτεί ακόμη ελπίζουμε να ανοιχτούμε αλλά σου λέω πρέπει να είναι
69 συνεργατικό το κλίμα ώστε να ανοιχτεί προς τα έξω. Να υπάρχει μια κοινή πολιτική
70 και όταν στο χώρο των παιδικών σταθμών κυρίως δεν υπάρχουν άνθρωποι οι οποίοι
71 έχουν κοινή εκπαίδευση έτσι τουλάχιστον πιστεύουν τα ίδια πράγματα και να
72 έχουν μια κοινή πολιτική, κοινούς στόχους για το τι θέλουν να κάνουν να γίνει ως
73 προς το εκπαιδευτικό πρόγραμμα στο σταθμό... μέχρι τότε έχουμε να κινήσουμε
74 πολύ πορεία μεγάλη πορεία έως και ποτέ για μας που είμαστε μεγάλοι.

75 Δ: Ωραία, για να κλείσουμε τώρα με μια πρόταση θα ήθελα να μου περιγράψετε
76 πώς είναι για σας η αποτελεσματική ας πούμε συνεργασία με τους γονείς και τι
77 περιμένετε από αυτούς.

78 N16: Για ξανά πες το ερώτημα.

79 Δ: Τι τι περιμένετε ουσιαστικά από τους γονείς στην καλύτερη περίπτωση;

80 N16: Δε περιμένουμε τίποτα με την έννοια ποια νομίζω ότι πρέπει εμείς να
81 ανοιχτούμε προς τους γονείς να, να τους εντός εισαγωγικών και εκτός να
82 επιμορφωθούν λίγο να έχουν κάποια άλλα ακούσματα ή με διάφορα συνέδρια ή με
83 κάποιους ανθρώπους πιο ειδικούς από εμάς που ψυχολόγους, ψυχιάτρους
84 παιδαγωγούς πιο ειδικευμένους σε διάφορα θέματα και πώς εμείς είμαστε
85 στεκόμαστε καλά στα πόδια μας ώστε να ανοιχτούμε στους γονείς για να μπορούμε
86 να αντιμετωπίσουμε οποιαδήποτε εξέλιξη υπάρχει να έχουμε αυτή την ευελιξία. Δε
87 ζητάμε τίποτα από τους γονείς. Ζητάμε την το ...την καλή τους διάθεση που νομίζω
88 ότι ένταξη μπορεί να υπάρχει ένα στην αρχή μια καχυποψία αλλά εμείς είμαστε
89 εκείνοι που θα δώσουμε το έναυσμα να μας αγαπήσουν να μας εμπιστευθούν
90 ούτως η άλλως μας εμπιστεύονται τα παιδιά τους αλλά ακόμη περισσότερο.

91 Δ: Ωραία, θέλετε να προσθέσετε κάτι άλλο;

92 N16: Όχι εσύ θες κάτι να ρωτήσεις;

93 Δ: Όχι ωραία ευχαριστώ πολύ.

94 N16: Θέλεις κάτι άλλο;

95 Θ :ΘΕΩΝΗ Δ: ΔΗΜΗΤΡΑ

1 Δ: Κύριε Δημήτρη καλημέρα. Το θέμα της συζήτησής μας είναι η επικοινωνία και η
2 συνεργασία με τους γονείς. Αρχικά θα ήθελα να μου πείτε τι ορίζετε ως
3 επικοινωνία.

4 N17: Καλημέρα συναδέλφισσα Δήμητρα. Καλώς ήρθες στο σχολείο μας. Κάνω αυτή
5 την εισαγωγή γιατί η επικοινωνία ξεκινάει έτσι. Δηλαδή το πρώτο πράγμα που θέλει
6 ένας γονιός να βρει από το σχολείο και ένας νηπιαγωγός από τους γονείς είναι
7 αυτό. Ένα μια ευχάριστη ατμόσφαιρα ως το πούμε έτσι, ένα ευχάριστο
8 καλωσόρισμα και όχι μόνο. Τώρα για το ερώτημα που είναι η επικοινωνία, η
9 επικοινωνία έχει πάρα πολλά πάρα πολλές πτυχές. Βασικά χρειάζεται καλή διάθεση
10 και από τα δυο μέρη. Αλλά βασικότερα από τον νηπιαγωγό ο οποίος είναι η κεφαλή
11 του εκπαιδευτικού συστήματος και αυτός καθορίζει και βάζει τα πλαίσια τα οποία
12 θα κινηθεί η επικοινωνία με τους γονείς. Πολλά μπορούμε να πούμε τώρα...

13 Δ: Με με δυο λόγια τι θα...

14 N17: Τι ορίζουμε σαν επικοινωνία

15 Δ: Ναι με δυο λόγια.

16 N17: Η η καλή, η συχνή και η ουσιαστική επαφή που έχουν οι νηπιαγωγοί με τους
17 γονείς με σκοπό να λυθούν τα όποια προβλήματα προκύπτουνε πάνω στα παιδιά.
18 Γιατί ο σκοπός είναι ένας και για τους γονείς και για τους νηπιαγωγούς, το καλό των
19 παιδιών. Και χωρίς επικοινωνία αυτό δε δεν επιτυγχάνεται εύκολα.

20 Δ: Χμ, ωραία. Ε τώρα θέλω να μου πείτε ως συνεργασία τι θα ορίζατε με τους
21 γονείς;

22 N17: Η συνεργασία και αυτή πάλι έχει διάφορα επίπεδα. Ε καταρχήν ε κάθε μία
23 φορά το μήνα περίπου γίνονται συγκεντρώσεις και πρέπει να γίνονται οι
24 συγκεντρώσεις των γονέων για να τίθονται όλα τα θέματα που υπάρχουν ή που
25 προκύπτουν στο σχολείο. Επίσης μια φορά το μήνα σε συγκεκριμένη ώρα και ημέρα
26 γίνεται η ενημέρωση για τα παιδιά. Επίσης στις σχολικές γιορτές στις εκδηλώσεις με
27 το σύλλογο γονέων και κηδεμόνων όλα αυτά εντάσσονται στα πλαίσια της
28 συνεργασίας.

29 Δ: Άρα τι θα ορίζαμε ως συνεργασία;

30 N17: Συνεργασία θα ορίζαμε την... την επαφή των των νηπιαγωγών με τους γονείς
31 και την προσπάθεια για να βρούνε λύσεις σε ότι θέματα προκύπτουν.

32 Δ: Χμ, ωραία. Ε υπάρχουν συγκεκριμένοι τρόποι που επικοινωνείτε με τους γονείς;

33 N17: Ναι, υπάρχουνε. Πέρα από την καθημερινή επαφή που έχει ο νηπιαγωγός με
34 τους γονείς λόγω ότι ο γονέας ε φέρνει το παιδί του και το παίρνει από το
35 νηπιαγωγείο υπάρχει όπως σας είπα προανέφερα και πριν μια φορά το μήνα η

36 ενημέρωση, οι συγκεντρώσεις γονέων και η κατ' εξαίρεση συναντήσεις όταν
37 υπάρχει κάποιο θέμα ο νηπιαγωγός καλεί το γονιό με τη πρώτη με την πρώτη
38 ευκαιρία και συζητάει μαζί του για διάφορα ζητήματα. Ποιο ήταν το ερώτημα;

39 Δ: Ε για τις για τους τρόπους που επικοινωνείτε με τους γονείς.

40 N17: Α οι τρόποι. Όταν χρειαζόμαστε κάτι από τους γονείς επικοινωνούμε με
41 σημειώματα. Όταν πάλι υπάρχουν διάφορες ανάγκες στο σχολείο πάλι με
42 σημειώματα όπως εκδηλώσεις, γιορτές και λοιπά. Επίσης υπάρχει η τηλεφωνική
43 επικοινωνία. Ανά πάσα στιγμή όταν προκύψει κάτι ε υπάρχει τηλεφωνική
44 επικοινωνία. Τι άλλο... αυτά. Με λίγα λόγια.

45 Δ: Ωραία, ωραία. Τώρα πριν μιλήσουμε για τους γονείς και τι έχετε αντιμετωπίσει
46 θα σας παρουσιάσω τρία μοντέλα επικοινωνίας που πε τρία μοντέλα που
47 περιγράφουν τη σχέση των γονέων με το σχολείο και θα μου πείτε πιο θεωρείτε πιο
48 σωστό.

49 N17: Ε... το...

50 Δ: Ποιο θεωρείτε πιο...

51 N17: Το μοντέλο, το μοντέλο που θεωρώ ότι είναι πιο για μένα πιο ας το πούμε
52 πλήρες είναι το μοντέλο των επικαλυπτόμενων σφαιρών επιρροής. Μετά ακολουθεί
53 το βιο οικοσυστημικό και τελευταίο το σταδιακό.

54 Δ: Ωραία. Ε λοιπόν τώρα θα ήθελα να μου πείτε για τους γονείς, να μου
55 περιγράψετε λίγο την πλευρά των γονέων. Τι έχετε αντιμετωπίσει;

56 N17: Όπως σας είπα και πιο πριν η συνεργασία είναι ένα πάρε δώσε. Ότι δίνεις
57 παίρνεις. Αν δώσεις θετικότητα θα πάρεις θετικότητα. Αν δώσεις αρνητικότητα το
58 ίδιο. Όπως και στις άλλες σχέσεις οι γονείς όπως και οι συ οι συνάδελφοι οι
59 νηπιαγωγοί περιμένουν τα αυτονόητα. Δηλαδή την ευγένεια, τη συνεργασία, την...
60 ας το πούμε το ενδιαφέρον από την πλευρά του εκπαιδευτικού για το παιδί και το
61 ουσιαστικό όμως ενδιαφέρον. Το ίδιο και οι νηπιαγωγοί περιμένουμε από τους
62 γονείς κάποια πράγματα την ευγένεια και λοιπά αλλά σας είπα και πιο πριν ότι οι
63 εκπαιδευτικοί είναι αυτοί που ορίζουν και βάζουν το πλαίσιο της συνεργασίας και
64 από την πείρα μου αυτό έχω καταλάβει ότι όταν ο νηπιαγωγός η νηπιαγωγός είναι
65 συνεργάσιμη πραγματικά και προσπαθεί ανεξάρτητα αν κάποιοι γονείς που πάντα
66 υπάρχουν δε συμφωνούν με τη μεθοδολογία με τον τρόπο και με διάφορα άλλα
67 στο τέλος πείθονται για αυτό ενώ στην αρχή είναι επιφυλακτικοί και υπάρχουν
68 αντιρρήσεις και πολλά θέματα περνώντας ο καιρός ο εκπαιδευτικός κατακτά και
69 αυτούς τους γονείς και έτσι επιτυγχάνεται και ο στόχος του [επομένως είναι στο
70 χέρι του εκπαιδευτικού] να επομένως πιστεύω ότι είναι στο χέρι του
71 εκπαιδευτικού ο χειρισμός. Ακόμα και η αρνητική συμπεριφορά κάποιων γονέων

72 εάν τη τους χειριστείς με υπομονή και με επιμονή, υπομονή και θετική διάθεση
73 αυτό αλλάζει.

74 Δ: Θα μπορούσαμε να βάλουμε ετικέτες σε εισαγωγικά στους γονείς;

75 N17: Δε νομίζω να μπαίνει ετικέτα σε κανέναν άνθρωπο.

76 Δ: Όχι εννοώ εννοώ να τους κατατάσσαμε σε κατηγορίες.

77 N17: Ε εντάξει συνήθως οι άνθρωποι δεν μπαίνουν σε κατηγορίες εύκολα και δεν
78 έχει και κανένα νόημα να βάλεις τους ανθρώπους σε κατηγορίες. Όπως και όλοι μας
79 οι άνθρωποι έχουν κάποια θετικά ση κάποιες θετικές πλευρές και κάποιες
80 αρνητικές. Ανάλογα τον άνθρωπο και πώς ο χαρακτήρας τον βοηθάει να προχωράει.
81 Δεν υπάρχει δηλαδή κάποια συγκεκριμένη για μένα ταμπέλα που πρέπει να να
82 βάζουμε. Το ίδιο βέβαια ισχύει και ανάστροφα και ανάποδα. Είναι εύκολο να το
83 κάνουμε αλλά δεν πρέπει να μπαίνουμε στον πειρασμό αυτό.

84 Δ: Ε θέλω να μου πείτε πώς αντιλαμβάνεστε τον όρο γονεϊκή εμπλοκή.

85 N17: Γονεϊκή εμπλοκή έχει έχει πάλι και αυτή πολλές εκδοχές. Μια απλή εκδοχή
86 είναι η συνεργασία των γονέων και η βοήθειά τους στις γιορτές, στην προετοιμασία
87 των γιορτών, σε ένα θέμα που διδάσκουμε εδώ και μπορεί κάποιος γονιός με ένα
88 παρ παρόμοιο με ένα παραπλήσιο ή σχετικό επάγγελμα σχετικά με το θέμα μας να
89 ρθεί στο σχολείο, να παρουσιάσει σαν πιο ειδικός κα κάποια πλευρά του θέματος.
90 Επίσης ο σύλλογος γονέων που υπάρχει συνήθως στα νηπιαγωγεία όταν είναι
91 ενεργός μπορεί να κάνει κάποιες εκδηλώσεις που φέρνουν κοντά τους γονείς και τις
92 σχέσεις των εκπαιδευτικών με τους γονείς. Επίσης μπορούν να βοηθήσουν ακόμα
93 και οικονομικά πολλές φορές οι γονείς αγοράζοντας κάποια πράγματα ή
94 φτιάχνοντας οι ίδιοι κάποια πράγματα για το σχολείο και γενικά όταν υπάρχει
95 συνεργασία νομίζω ότι είναι καλύτερα.

96 Δ: Υπάρχουνε συνέπειες από τη συμμετοχή αυτή των γονέων; Στα παιδιά, στους
97 γονείς.

98 N17: Υπάρχουνε συνέπειες με την έννοια ότι όταν τα παιδιά βλέπουν το τη τον
99 εκπαιδευτικό να συνεργάζεται με τους γονείς αποκτούν θετικά θετικές στάσεις για
100 τη ζωή. Εάν βλέπουν ότι υπάρχει αρνητισμός και λοιπά και αυτά τους δίνουνε ένα
101 κακό παράδειγμα.

102 Δ: Ωραία. Για να τα συνοψίσουμε τώρα με μια πρόταση θα ήθελα να μου πείτε τι
103 περιμένετε από τους γονείς, πώς θεωρείτε ότι είναι η... η αποτελεσματική
104 συνεργασία σας μαζί τους.

105 N17: Εγώ δε περιμένω τίποτα από τους γονείς. Αντίθετα περιμένω πολλά από τον
106 εαυτό μου. Και προσπαθώ να βελτιώνομαι η δυνατόν για να μπορώ να

107 αντιμετωπίζω τις προκλήσεις και με τα παιδιά και με τους γονείς αν εάν και εφόσον
108 υπάρχουν.

109 Δ: Χμ, ωραία. Θέλετε να προσθέσετε κάτι;

110 N17: Πολλά θα μπορούσα να πω αλλά ήθελα να πω ότι πρέπει να είμαστε όλοι
111 θετικοί και στη δουλειά μας και στη ζωή μας ώστε να μπορέσουμε και αυτό να το
112 εισπράξουμε στην πορεία. Αλλά πρέπει να 'χουμε και υπομονή και επιμονή.
113 Ευχαριστώ.

114 Δ: Ευχαριστώ πολύ.

115 N17: ΚΩΤΙΝΑΣ Δ: ΔΗΜΗΤΡΑ